

0cm

1

2

3

4

5

6

7

8

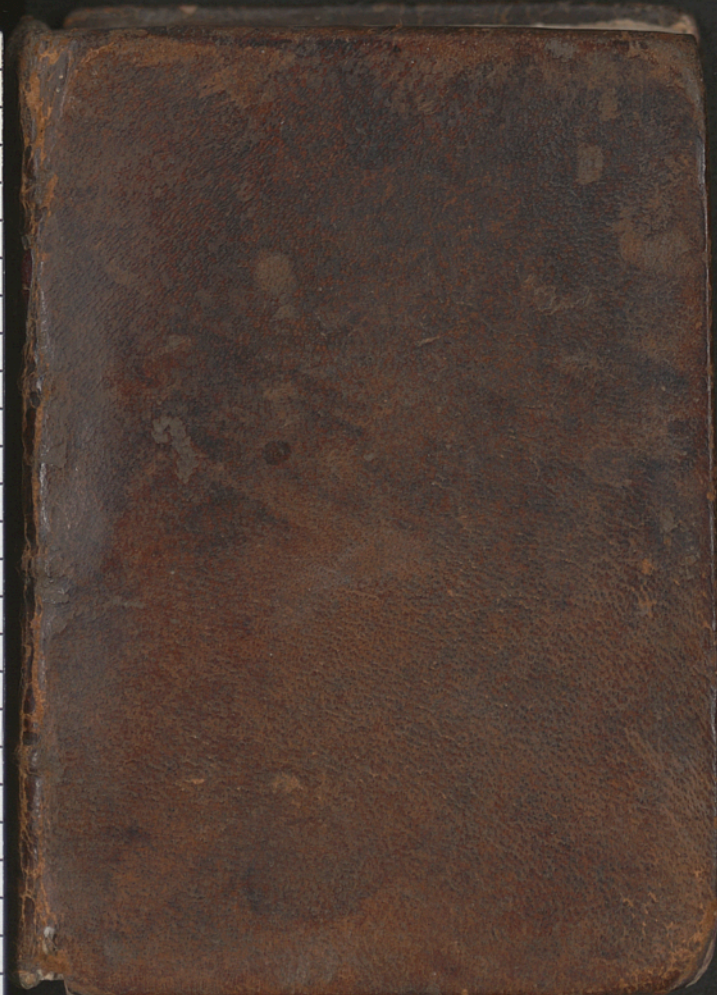
9

10

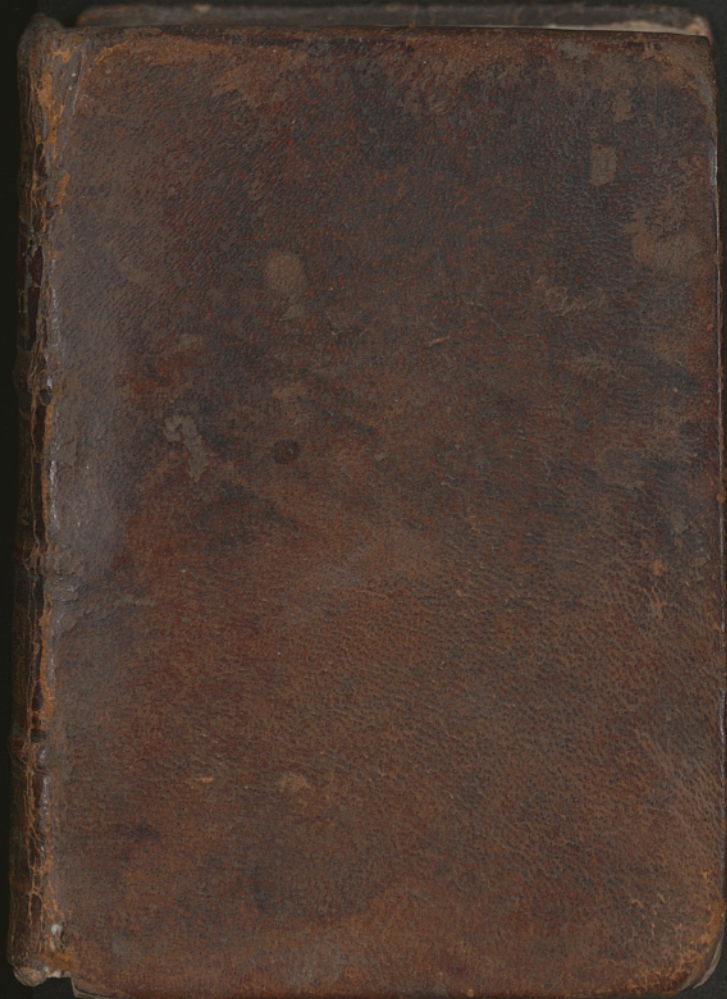
11

12

13

VITA
CHRISTI

BIBLIOTHÈQUE

DE L'ABBÉ

MELCHIOR JAMMES.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

post vitam xii, Cyo tractatus
Guilielmi Parisiensis de
Sacramentis

Vita christi

ita a sancto Bonaventura.

Resp. p. XVI

11/1

Coitis Salmaualis

BIBLIOTHECA
S. C. C. S. S.
1872. 8. 11

Emundantur a Petro godou in clauso brunello
omninozante.

1850
J. H. ...
... ..
... ..

Beati bonaventure doctoris seraphici ordinis
fratrum minorum in meditationes deuotas vite Iesu xpi
saluatoris uostri. Prologus incipit feliciter.

Mater alia virtutum et laudum precoma. de sanctissima virgine Cecilia legitur quod euangelium christi semper portabat in pectore. Ad sic intelligere debemus: videlicet quod ipsa de vita domini nostri Iesu christi in euangelio tradita quamdam deuotiora sibi prelegerat: in quibus meditabatur die ac nocte corde puro et integro. ac intentione precipua et feruenti. et completa circulatione reincipiens iterum dulci ac suauis gustu ruminans ea que in arcano pectoris sui prudenti consilio collocari reuoluebat. Simile tibi suadeo faciendum. Super omnia namque spiritualis studii exercitia hoc magis necessarium. magisque proficuum credo: et quod ad excelsores gradum perducere possit. Nunquam enim auenies ubi sic doceri possis contra blandimenta vana et caduca contra tribulationes et aduersa contra hostium tentamenta. et vicia: sicut in vita domini nostri Iesu christi que fuit ab omni defectu perfectissima. Ex frequenti enim et assidua meditatione vite ipsius adducitur anima in quadam familiaritate: confidenciam et amorem ipsius: ita quod alia vilipendit et contemnit: insuper fortificatur et instruitur quod facere vel fugere debeat. Dico igitur primo quod meditatio vite domini Iesu roborat et stabilis mentem contra vana et caduca ut per ipsam predicta beata Cecilia que ita cor suum repleuit ac muniuit de vita Iesu christi quod in ipsam vana intrare non poterant. Tunc etiam in popa nuptiarum exiit ubi tot vana gerebantur cantantibus organis: ipsa stabili corde soli domino decantabat dicens. Fiat cor meum et corpus meum immixsulatum ut non confundar. Secundo fortificat contra tribus

lationes et aduersa vt patet in martyribus Circa quod
dicit Bernardus. lxx. sermone super cantica in tollera
tia martyrii prouenit: q̄ in chasti vulneribus tota de
uotione versetur: et iugi meditatione in illis demoret̄.
Stat martyr tripudiās: et triumphans: toto licet mar
cessito vel lacerato corpore: et rimāte latera ferro vbi
tunc anima martyris: Nempe in tuto in foraminibus
petrinis in vulneribus Iesu: in vulneribus nimiruz pa
tentibus ad introeundum. Si enim in suis visceribus
esset scrutans ea ferrum profecto sentiret: et dolorem
non ferret succumberet ⁊ negaret. Ducusq̄ Berni. In
de est etiam q̄ non solum martyres: sed etiam confesso
res in tribulationibus et aduersitatibus suis tantam
patientiam habuerūt et hñt. Si legas de beato franci
sco ⁊ de btā virgine Clara: poteris inuenire quō i mul
tis tribulationibus/penurijs et infirmitatibus: non so
lum patientes: sed etiam hylares existerāt. Quotidie
videre potes in inducentibus sanctam vitam hoc ideo
q̄ carū aie nō erāt nec sūt in eoz corpore ex deuota
meditatione ipsius. Tertio dico q̄ docet et instruit que
sunt gerendavt nec hostes nec vicia possint irruere: vel
fallere q̄ perfectio virtutū reperit̄ ibidez. Ubi enim
charitatem excelsę paupertatis/eximie hūilitatis/pro
funde orōnis/sapientie/manluetudinis obediētie/pa
tientie: ceterarūq̄ virtutū exemplaret doctrinam sic in
uenies: sicut in vita xpi dñi virtutum. De hoc Ber. in
sermone. xxij. super cantica ait. Incassum proinde q̄s
laborat in acquisitione virtutum si aliunde eas speran
das putat q̄ a dño virtutum cuius doctrina seminarū
et prudentie: cuius mia opus est iustitie: cuius speculuz
vita temperantie: cuius mors insigne fortitudinis est
signū. Ducusq̄ Bernard⁹. Qui ergo eū sequitur errare

non potest: nec falli: ad cuius virtutes imitandas rudi
piscendas ex frequenti meditatione cor accenditur et
animatur: deinde virtute diuina illuatur. ita quod et virtu-
tem induit: et veris falsa discernit: adeo ut plures fue-
runt illiterati et simplices: qui magna et profunda dei co-
gnouerunt. Intereterea vnde credis quod beatus Franciscus
ad tantam virtutum copiam: et ad talem luculentam intelligen-
tiam scripturarum. et ad talem perspicacem noticiam fal-
laciarum hostis et viciorum peruenit: nisi ex familiari con-
uersatione et meditatione domini nostri iesu christi? Et propterea
sic ardentem afficiebat ad ipsum. Nam in cunctis virtuti-
bus quantum perfectius poterat imitabatur eundem: ac tandem
ipso complecte et perficiente iesu per impressionem sanctorum sug-
matum: fuit in eum totaliter transformatus. Unde igitur
ad quod excelsum gradum meditatio christi perducit. Sed tan-
quam fundamentum efficaciter ad maioris contemplationis
gradus subleuat. quod ibidem inuenitur unctio que paulatim
purificans et eleuans animam docet de omnibus de quibus non est
sermo ad presens. Hunc enim te in ipsa vite christi meditatione
aliquoties introducere cogitavi. sed velle in hoc a ma-
gis experto magisque docto acciperes. quia in talibus ma-
xime insufficientes sum. Quorum iudicium melius fore ali-
quod vtrique dicere quam penitus tacere. experiri imperitiam meam
et familiariter tecum loquar rudi et impolito sermone.
tamen ut possis melius quam dicuntur capere. tamen ut non au-
rem sed mentem inde studeas proficere. Non est enim in-
ornatis sermonibus. sed in domini iesu meditationibus insiste-
ndum ad quod et Hieronymi doctrinam inducimus dicen-
tis. Sermo rudis usque ad cor penetrat. politus autem
pascit aures. Spero autem quod ruditati tue transferret aliquid
mea modicitas. sed in hoc magis spero quam si his te ex-
ercitare sedula meditatione. volueris ipsum dominum Je-
su.

sum (de quo loquimur) magistrū habetis. Non autē credas quia (que ipsum dixisse vel fecisse meditari possumus) scripta sint: sed ego ad maiorem impressionē ea sic ac si ita facta fuissent tibi narrabo. put contigerunt vel contigisse pie credi potest: sicut quasdam imaginarias representationes quas animus diuersimode percipit. Nā diuinā scripturam meditari: exponere et intelligere / multipharie (put expedire credimus) possumus: dū tamen non sit cōtra fidem vel bonos mo. es. Lū ergo menar rāte inuenies: ita dixit vel fecit iesus: seu aliqui qui introducuntur si id p scripturā pbari non possit: nō alit accipias q̄ deuota meditatio exigit. hoc ē ac cipe per id ac si dicerem mediteris q̄ ista fecit vel dixit dominus iesus. et ita de similibus. Tu autem si ex his fructum sumere cupis ita te pntem exhibeas eis que dicta vel facta per dñm narrant: ac si tu aurib⁹ audires ea. vel oculis videres. toto mentis affectu diligenter: delectabiliter et morose: omnibus alijs curis et sollicitudinibus tunc omissis. Quare te rogo dilecte mi vt hunc laborē in eum quē ad dei laudē: tuum pfectū et meā utilitatē asumpsi: letanter suscipias et letantius / deuotius / et sollicitius te exerceas in eodem. Initium igitur ab incarnatione sumendū est: sed quedā ipam pcessisse et in celis circa deū et āgelos beatissimos meditare possum⁹: et in terris circa glīosam virginē que michi videntur primitus explicanda. ideo de ipsis primitus vidcamus.

De meditationib⁹ eorū q̄ pcedūt in carnationē. et primo de sollicita p nobis āgelorū intercessione. Ca. i.

Quā p̄r lōgissima tēpora vltra spaciū quōq̄ milī annorū miserabiliter iaceret genus humanum et nullus pp̄t pctīm p̄mi hoīs ascendere posset ad patriā beatissimi spūs patientes tante ruine: ac de sua re

Restauracione solliciti licet pluries ante tamen aduenien-
te plenitudine temporis instantius et deuotius taliter do-
mino supplicauerunt et precidentes in facies suas ante thronum
eius omnes simul congregati dixerunt. Domine placeat in-
testari tue nobile et rationabile creaturam. scilicet hominem propter
tuam solam bonitatem facere: ut sit ipse saluus hic nobiscum et no-
bis ex ipsa nostrarum contingat restauratio ruinarum. Et ce-
te domine omnes pereunt: et nemo saluus. et in tot annorum cur-
riculis neminem hic vidimus. De omnibus hostes nostri triumphat
et de ipsis non nostre ruine. sed tartarum spelunce replen-
tur. Ut quid ergo domine nascuntur? Quare domine tra-
ditur bestiis alicui confitentestibi? Et sic per tuam iustitiam
hoc fiat tempus tuum mihi est. Et si primi parentis mandatum
tuum transgressi sunt incaute: subueniat miseratio tua
et memento quod ad tuam imaginem et similitudinem crea-
sti eos. Aperi domine misericorditer manum tuam et
imple eos benedictione. Nam oculi omnium sperant
in te sicut oculi seruorum ad manus dominorum suorum
donec miserearis et subuenias remedio salutari.

C De contentione inter misericordiam et veritatem.

His dictis misericordia pulsat viscera patris ut
subueniret secum habens pacem: sed contradicebat ve-
ritas secum habens iustitiam. et inter eos controuer-
sia facta est prout narrat beatus Bernardus pulchro
et longo sermone primo de annunciatione. Sed ego
succincte prout potero referam sententiam. Frequen-
ter enim dicta. seu melliflua intendo adducere: sed ple-
rumque cum explanatione propter prolixitatem vitan-
dam. Hec est dictorum suorum sententia. Dicebant
pax et misericordia domino. Nunquid in eternum pro-
cies domine: aut obliuisceris misereri? Et hoc ei
longo tempore susurrabant. Respondit dominus

dicens. Sorores vestre quas p[ro]trarias videtis & eas pa-
r[iter] audiam[us]. Quib[us] vo[ca]tis cepit m[ia] dicere. Et get
miseratione diuina creatura rationalis. q[ui]m misera fa-
cta est et miserabilis valde: venit t[em]p[us] miserendi eius
et iam p[re]terit. Contra veritas. S[er]uaret domine im-
pleri sermonem qu[od] locutus es. Totus moriatur ad a-
d[am] c[um] omnibus qui in eo erant: q[ui]a p[re]uaricando pomu[m] gu-
stauit. Dixit m[ia] vt q[ui]d domine fecisti me: Si eni[m] ve-
ritas q[ue] ego peti si nunq[ui]d miserearis. Contra veritas
Si p[re]dictam sententiam tuam p[re]uaricator euaserit
etiam nec veritas tua permanet in eternum. Fuit au-
tem hec questio per patrem missa ad filiu[m]. Ipsa autem
veritas cor[de] e[um] ead[em] fatebat[ur]. Fateor d[omi]ne q[uo]d bono zelo
mouetur m[ia]: sed non assentiret: quia p[re]uaricatori po-
tius parcere vult q[uam] sorori. Et misericordia. Tu neutri
parcis: sed indignatione seuis contra p[re]uaricatore[m]
vt inuoluas pariter et sororem. Sed nichilomin[us] for-
tissime veritas allegabat. Domine contra te hec que-
stio intorquetur. Et cauendum ne verbum patris
euacuetur. Dixit pat[er]. Parcite vobis a verbis istis
Virtutu[m] non est honesta contentio. Elidens c[on]trouer-
siam magnam: et rationes fortes et efficaces: non vi-
dens quomodo circa hominem possent m[ia] et veritas
conseruari. scripsi rex sententiam[us] paci que propinquus
stabat dedit legendam: sic continentes. Hec dixit. Ne-
ru[m] si adam non moriatur. Et hec dixit. Perit si miseri-
cordiam non consequatur. Fiat mors bona: et habet
vtraq[ue] que petiit. Obsupuerunt omnes in verbo sa-
pientie: et consenserunt vt moriatur: misericordiam c[on]-
sequedo. Sed querunt quomodo potest mors bona fore
cum sit horribilis eti[am] ipso auditu. Respondit rex. Mors
peccatorum pessima: sed sanctorum est glorioza seu p[er]

ciosa. Ut ergo reperiatur sanua vite: inueniatur qui ex
caritate moriatur non obnoxius morti. z sic mors non
poteſt tenere innoxium: ſed faciet in ea foramen p quod
tranſeant liberati. **Placuit ſermo.** Sed vbi poterit ta
lis reperiri? **Rediit ergo ad terraz veritas:** et miſericor
dia remanſit in celo. **Ham iuxta prophetam.** Domine
in celo miſericordia tua: et veritas tua vſq; ad nubes
Circuit veritas orbem terrarum et nemo mūdus a ſoz
de: nec infans vnus diei. **Miſericordia perluſtrat celū**
z neminem inuenit q̄ ſufficientez ad hoc habeat carita
tem. **Omnes enim ſerui inutiles ſumus:** z cum benefe
cerimus dicere debemus q̄ inutiles ſerui ſumu. **Si**
ergo hec victoria debeat quo nemo maiorem carita
tem haberet vt animā ſuaz pro inutilibus poneret. **Re**
deunt q̄ ad ſtatutū diē angie multum: non inuento q̄ de
ſiderabāt. **Dixit ergo pax.** Vos nescitis quicq; nec q̄c
q̄ cogitatis. **Non eſt qui faciat bonum non eſt vſq; ad**
vnum: ſed qui dedit conſilium ferat auxilium. **Intelle**
xit ergo deus et ait. **Denitet me feciſſe hominem quē**
creaui. **Et vocato Gabriele dixit ei.** Gaude: dic filie ſi
on. i. **Marie.** Gaude filia ſion: ecce reuenerit tibi. **Uſq;**
huc. **Berū.** Gaudes igitur q̄ magna pericula fuerunt
propter peccatum et q̄ magna difficultas ſit inuenire
remediūz. **In hoc ergo conſenſerunt predicte ſtutes**
precipue in perſona filij. **Ham perſona patris aliquali**
ter videtur terribilis et potens: et ſic ſuſpicari quodā
modo potuiſſent pax et mīa. **Perſona vero ſpiritūſā**
cti benigniſſima eſt: z ſic ſuſpicari poterant iuſtitia et
veritas. **Idco perſona filij tanq; media accepta eſt ad**
hoc remediū faciendum. **Hoc autem non proprie ſed**
appropriate intelligas. **Tunc impletum eſt illud pro**
pheticum. **Miſericordia et ſitas obuiauerunt ſibi: iuſti**

qua poteram & sciebam petebā: gratiā obtinui dei: ser-
uando illa tria p̄cepta et omnia mandata legis. Et sic
flans ante altare septem petitiones faciebā deo. **P̄**ri-
mo: petebam gratiam qua possem implere primū pre-
ceptum scz ipsum diligere ex toto corde. &c. **S**ecundo. pe-
tebam gratiam qua possem diligere proximum secun-
dum voluntatem suam et beneplacitum suum: vt face-
ret me amare omnia que ipse amat & diligit. **T**ertio. pe-
tebam vt ipse me faceret odire & fugere que ipse odit.
Quarto. petebā humilitatem / patientiā / benignitatē
mansuetudinem: & oēs virtutes: per quas efficerer gra-
tiosa ante conspectū suum. **Q**uinto. petebam vt me fa-
ceret videre tempus in quo nasceretur illa sanctissima
virgo que filium parere deberet: et vt conseruaret oculos
meos vt possem eam videre: et aures vt possem eā
audire: linguam vt possem eam laudare: manus vt pos-
sem ei seruire. pedes vt possem ad suum seruitium
ire: et genua vt possem dei filium in gremio tenere.
Sexto. petebam gratiam obediendi mandatis et
ordinationibus pontificis templi. **S**eptimo. pe-
tebam vt templum et vniuersum populum ad suum
seruitium conseruaret. **H**is ergo auditis dixit. **D**an-
cilla chisti dulcissima domina noue etatis gratia & vir-
tutibus plena: Respondit beata virgo. **P**ro firmo
scias q̄ ita me reputabam ream et vilissimā et gratia
dei indignam sicut tu. ideo petebam michi gratiā & vir-
tutes. **E**t iterum. **F**ilia tu credis q̄ omnem gratiam
quam habui habuerim sine labore. **N**on est ita. immo
nullaz gratiā: donum: aut virtutez adeo habui: nisi ma-
gno labore: continua oratione: ardenti desiderio:
profunda deuotione: multis lacrimis: et multa af-
flictione: dicendo / faciendo / et cogitando semper sibi

placita sicut sciebā et poterā: excepta gratia qua factis
ficata fui in utero matris. Et addidit. Pro firmo scias
q̄ nulla gratia descendit in animam nisi per orationem
z corporis afflictionem. Postq̄ autem fecerimus que
per nos facere possumus: licet parua sint: ipse venit in
animam se cōferens altissima dona. ita q̄ videtur ani
ma in seipsa deficere. perdit memoriam. nec recollit se
fecisse. v̄l dixisse deo gratum. et tunc videtur sibi ipsi
vilior et despectior q̄ vnq̄ fuerat. Hucusq̄ de dictis
revelationibus. ¶ Beatus autem hieronymus de vi
ta ipsius ita scripsit. Hanc regulam beata virgo statue
rat sibi vt a mane vsq̄ ad tertiam orationi insisteret.
et a tertia vsq̄ ad nonam in opere tectrino se occupa
ret. a nona vero iterum ab oratione non recedebat. do
nec ei angelus apparebat. de cuius manibus escam ac
cipere solebat et melius ac melius in dei opere z amo
re proficiebat. Stabatq̄ vt i vigilijs reperitur etur prior.
in sapientia dei eruditior: in humilitate profundior. in
carminibus dauitidis elegantior. in caritate gratiosior
in puritate purior. et in omni yirtute perfectior. Erat
enim constans et immobilis. et cum quotidie melius ac
melius transfret. hanc irascentem nullus vidit vel au
diuit. Omnis sermo eius ita erat gratia plenus vt co
gnosceretur in lingua eius deus. Semper in oratione
z instructione legis dei permanebat. Et sollicita erat
circa suas socias. ne aliqua ex eis i aliquo sermōe pec
caret. ne aliqua risu vocem suam exaltaret. ne aliqua in
iniurijs aut i superbia contra parem suam excresceret.
Sine intermissione benedicebat deum et ne forte in
salutatione sua a dei laudibus tolleret si aliquis eam
salutaret. illa pro salutatione deo gratias reddebat.
Deniq̄ ex ea primo erit vt d̄ um salutantur homines

sancti deo gratias dicant. De esca quam de manibus
angeli recipiebat: ipsa reficiebatur. quam autem a pō
tificibus templi accipiebat: pauperib⁹ erogabat. Quo
tidie videbatur ei angelus loqui: et quasi carissime ob
temperare ei. Hucusq; hieronym⁹ In anno q̄rtodecimo
beata virgo fuit desponsata Joseph per diuinā reue
lationem et rediit nazareth. Et qualiter factum fuit
inuenies in legenda de natiuitate sua. Et hec sunt q̄
ante incarnationem domini nostri iesu chrisi possum⁹
meditari. Ipsa rumines: et in eis delecteris toto affe
ctu ea memorie commendando. et opere imitando: qz
deuotissima sunt.

¶ Incipiunt meditationes vite domini Iesu chrisi
de incarnatione eius. Luce primo. Cap. iij.

Postq; autem venit plenitudo t̄pis quo ordinauit
beatissima et summa trinitas generi humano p
uidere per incarnationem verbi: propter nimiam cha
ritatem suā qua genus humanū diligebat cōmouente
eum mia sua: et nichilominus ad instantiam su pernoz
spirituum: et beata virgo rediret nazareth. vocauit de
us op̄s Gabriele archangelum et dixit ei. Glade ad
dulcissimam filiam nostram Mariam desponsataz Jo
seph: super omnes creaturas nobis carissimāz dic ei q
filius me⁹ concupiuit speciem suā rez elegit sibi in ma
trem et roga eam vt ipsum letanter suscipiat: quia per
eam salutem totius generis humani operari decreuit z
obliuisci volo iniurie michi facte.

¶ Attende hic et recordare q̄ tibi in principio supra
dixit: vt discas omnia que faciunt dominum te exhibe
re presentem hic ergo ymagineris z aspicias vt potes
deum qz incorporeus est. Sed aspice eū tanq; magnū
dominum sedentem in solio: vultu benigno / pio / et

paterno: quasi consiliari volentem: et reconciliādo trāmittentem: et Gabrielem facie hylari et iocunda flexis genibus. et inclinato vultu timoroso et reuerenti ambassiatam domini sui attente susipientem. Surgens itaq; Gabriel iocundus et gaudens volitauit ab alto: et in humana specie in momento fuit coram virgine in thalamo domuncule sue manente. Sed non tam cito volitauit Gabriel quin preueniretur a domino et sanctam trinitatem ibi reperiret que preuenit nuncium suum. Scire enim debes qd excelsum incarnatio nis opus fuit totius trinitatis: sed sola pona filij fuit incarnata: sicut si tunicam induenti duo ex lateribus eius stantes eum adiuuarent: et tunice manicas tenerent. Nunc ego et hic bene aspice et tanq̄ ipsi factus p̄ns: intellige omnia que dicuntur et fiunt. Qualis ē ista domuncula vbi tales sunt: et in qua talia exercēt. Nā licet vbiq; sit sancta trinitas: tamen nunc ibi aliq̄ singulari modo esse mediteris ratione singularis operationis. Ingressus igitur Gabriel paranimphus fidelis ad virginem dixit. Ave gratia plena dominus tecum: benedicta tu in mulieribus. Ad ipsa iuxta verba euangelij turbata fuit in sermone eius: cogitans de nouitate talis salutationis. Non enim consueuerat sic eā salutare. In qua salutatione cum videret se recomēdari de tribus: tanq̄ humilis domina debuit seu potuit se turbare. Commendabatur enim qd erat gratia plena qd dominus erat secus et qd erat super omnes mulieres benedicta. Et humilis non pōt sine turbatione et rubore sui commendationez audire. Turbata enim fuit et verecūdia honesta et stiuosa. Lepit etiā timere an hoc esset verū nō qd non crederet āgelū dei s̄a loq;: sed ex eo quia p̄prium est humilibus qd non examinent: suas vir:

tutes: sed defectus potius ruminare. vt sic possint pro-
ficere reputantes magnam virtutem paruam: et paru-
um effectum magnum. Tanq̄ ergo prudens ⁊ tanq̄
pauca ⁊ timorosa ac pudorosa nichil respōdit. Quid
enim respondiſſet? Bis audiuit anteq̄ semel respon-
deret. Abominabile est enim virginem esse loquacē.
Angelus autem, causam sue turbationis cognoscens
dicit. Ne timeas maria: nec verecūderis de laudibus
quas dixi tibi: q̄ sic est veritas. Non enim solum ple-
na es gratia sed etiam toto humani generi recupera-
sti et reinuenisti a deo salutem. Ecce concipies et pa-
ries filium altissimi qui te elegit in suam matrem. et sal-
uabit omnes qui sperant in eo. Tunc ipsa respondit
non confitendo nec negando commendationes prefa-
tas: sed certificari volens de sua virginitate scilicet ne
eam perderet de quo multum plus timebat. Querit ḡ
ab angelo de modo sue conceptionis dicens. Quo-
modo fiet istud quoniam virum non cognosco: ⁊ virgi-
nitatem firmissime deuoui. Et angelus. Fiet per ope-
rationem sancti spiritus: qui te singulari modo reple-
bit et eua virtute concipies salua tua virginitate. ideo
filius tuus vocabitur filius dei. Nichil enim est un pos-
sibile apud deum. Nam elizabeth cognata tua cum ve-
tula esset et sterilis: iam sex sunt menses q̄ filium con-
cepit. Intuere hic et meditare pro deo: quomodo tri-
nitas est ibi expectans responſionem et consensum sue
filie singularis. amanter et delectabiliter aspiciens ve-
recundiam eius et mores et verba. Et etiam qualiter
angelus diligenter et sapienter ad eā ordinauit verba
sua: stans inclinatus ⁊ reuerens coram domina sua vul-
tu sereno fidelit̄ exequēs ā bassiatā suā: ⁊ attēte p̄side-
rās p̄ba dñe: vt possit p̄grue m̄dere: ⁊ sup hoc ope miri

fi copficere dñi voluntatem. Et etiã q̄lter dñs stet t̄s
morata: ac humiliter facie pudorosa preuenta ab ange
lo deuote cogita. Et q̄er h̄bis istis ex iprouiso nõ extol
litur: nõ se reputat. ⁊ cū audit magnalia de se qualia nũ
q̄alici dicta fuerunt: totum diuine gratie ascribebat.
Tandem prudentissima virgo verba ágeli audiens cõ
sensit: ⁊ vt in reuelationibus p̄dictis habet. p̄funda de
uotione genibus flexis iñctis manibus dixit. Ecce au
cilla dñi: fiat michi secundum h̄bũ tuũ. Tũc filius dei
statim totus et sine mora intrauit in vterum m̄ginis: et
ex ea carnẽ assũpsit: et totũ remansit in sinu p̄ris. P̄d̄t
tũ h̄ic imaginari pie: qualr ipse filius tanq̄ obedientiã
penalem ⁊ laboriosam legationẽ suscipiẽs: p̄ri se incli
nauit ⁊ recõmendauit: ⁊ in eodẽ instanti omnia creata
⁊ infusa: fuit p̄fectus h̄o sc̄dm omnia corporis linea:
menta: sed valde paruulus: ita q̄ in vtero postea cresce
bat naturalr vt aliq̄: sed nõ fuit dilata aie ifusio: vel m̄
broz distinctio vt in alijs. Erat etiã perfectus deus si
cut p̄fectus h̄o: ita sapiens: ita potens: sicut est modo.
Gabriel aut̄ cū dñs sua etiam genuflexit: ⁊ parũ post cū
ea surgens se tñ inclinans vsq̄ ad terram et val efaci
ens ei: disparuit. et ad patriam rediẽs hec narrauit. Et
fuit ibi nouum festum: et exultatio magnanimis. Dñs
vero tota inflammata amore dei ⁊ magis solito succen
sa sentiens se conceptisse gr̄as egit deo de tãto bono fle
xis genibus humili et deuote supplicans eidem: vt eaz
dignareretur instrueret ita q̄ in his que circa filium suuz
occurrerent facere que oportet sine defectu. Conside
rare debes q̄ta est hodierna solẽnitas: ⁊ iubilare in cor
de tuo: et gratias agere deo: et agere diem leticie. quia
hodie fecit dominus deus nuptias in desponsatione
nature humane: quam hodie sibi inseparabiliter

contuit. Hodie est solēntas nuptiarum filiū dei et dñe
 natalis in vtero. Hodie est solēntas spūsfacti cui attri
 butur opus incarnationis mirificū. z incipit benigni
 tatē suā ostēdere humano generi. Hodie est solēntas
 offie nostre beate virginis: que a patre in filiā: et a filio
 in matrē: et a spū sancto in sponsam recognita est assū
 pra. Hodie inchoatur celestis curie reparatio. Hodie
 incipit redemptio et salus humane nature: et reconsi
 liatio z edifi catio. Hanc nouā obedientiam suscepit
 filius a patre de nra salute pagenda: z exultauit vt gy
 gas ad currendā viā: et se recluſit in vtero virginali: et
 factus vnus ex nobis: z frater nosſter: et pater et aduo
 catus cepit peregrinari nobiscū. Hodie lux vera descē
 dit de celo: et panis vite decoqui cepit in clubano vir
 ginalis vteri. Hodie verbum caro factū est: et cōple
 ta sunt desideria et clamores quib⁹ antiq̄ patres desi
 derabāt: z inenarrabiliter dicebant. Emitte agnum
 dñe zc. Rorate celi de sup zc. Quinā dirūperes celos
 zc. Dñe inclina celos tuos et descēde. zc. Dñe ostē
 de faciē tuā et salui erimus. et similia inueniuntur in
 finita. Et vltra non ira scetur deus. qz plenitudo tēte
 poris hodie venit: z de⁹ pater videt filiū hoīez factū.
 ¶ Quomō dña nra iuit ad elizabeth Luce. i. Ca. v.
 ¶ Quis hoc recogitās dña vrbū angeli de consobris
 Na sua Elizabeth eā visitare pposuit ad pgra
 tulandū. z seruiendū eidē. Eruiit ergo vna cū sponso
 suo Iosepha nazareth domo sua q̄ distabat ab hier lū
 xiij. miliaria vel circiter. Hō retardabatur asperitat
 vel longitudine vic: s3 cū festinatione iuit. qz noleba
 diu in publico videri vel inueniri. Et sic non erat e
 pceptu filiū aggrauata vt alie m̄fes. Non enī fuit dñi
 tesus onerosus matri. Cōspice ergo hic quomō vadit

eli sponso suo regina celi e terre non equea. sed pedea
Vadit autē cū ea paupertas/hūilitas/verecūdia: om
niūq; virtutū honestas/et etiā dñs secū. Cū autē intrā
uit domū salutauit elizabeth dicēs. Salue soror mea
elizabeth. Illa autem exultans et tota exhilarata et
accensa spūsancto surgit et amplexatur eam reueren
ter: et exclamās pze gaudio dixit. Bñdicta tu iter mu
lieres/ et benedictus fruct⁹ ventris tui. Et vñ hoc mis
chi vt veniat mī dñi mei ad me. Ecce enim zc. Quā ē
virgo beata salutauit elizabeth: repletus est iohānes
in vtero de spiritu sc̄to/ repleta est et mf. Nec prim⁹ re
plet mater q̄z filius sed filius replet⁹: replet et matrē
nō qdē in aia matris aliquid efficiendo: s; p spm sc̄tm
aliquid in ea fieri cōmitrēdo: eo q̄ spūsc̄ti affluentior
grāa refulgebat. et p̄or grās sensit. Et sicut illa marias
sic ille aduentū dñi sensit. iō exaltauit et pphetizando
locuta est. Vnde q̄ta sit virtus in verbis dñe: q; ad ei⁹
pnuntiationē p̄fertur spūsanct⁹. Sic enim abundan
ter ipsa erat plena: eius meritis ipse spūsanctus alios
sciētia replebat. Respondit autē dña nra ad elizabeth
Magnificat animus mea dñm. zc. Totū ibidem com
plens iocūditatis et laudis. Deinde se ad sedēdū dña
ponēs humillima in inferiori loco se posuit ad pedes
elizabeth. Sed illa incontinenti surgens et istud non
ferēs eā erexit et pariter sedēit. Querit autē dña de mo
do sue cōceptiōis: et elizabeth suc. et hec ibi letāt narrāt
et laudāt deū de vtraq; p̄ceptione. et in grarū actione
consistunt: et dies lencie agūt. Et sicut dña quasi mē
sibus tribus ministrās et seruiens ei ex oibus que pos
terat hūiliter/ reuerēter/ gratāter/ et deuote: q̄si oblita
scēsse matrē dei et toti⁹ mundi reginā. Quis domus
qualis camera/ qualis lectus in quo pariter morantur

et requiescunt tales matres: talibus filiis fecundate ma-
ria et elizabeth/iesus et iohannes. Sicut etiam ibi magnifi-
ci senes zacharias et ioseph. Et ueniens autem ipse suo pe-
perit elizabeth filium quem dominus leuauit de terra et diligen-
ter aptauit ut erat expediens. Puerulus autem quasi
ipsam intelligens aspiciebat eum: et quasi ei porrigere uel-
let: caput ad eam pretebat: et in ea solum delectabatur. et ipsa
delectanter eundem amplexabatur et osculabatur iocun-
de. Considera magnificentiam iohannis. Nullus unquam ta-
le balulum habuit. in octauo igitur die circumcisus est pu-
er: et uocatus est iohannes. Tunc apertus est os zacharie
et prophetauit dicens. Benedictus dominus. etc. Dominus re-
siliens retro aliquam diuinitatem ne ab hominibus uideretur quod
conuenerat ad circumcisionem iohannis: audiebat atten-
te canticum illud in quo de filio suo fiebat mentio et omnia
preseruabat in corde suo tanquam sapientissima. Tandem
uale faciens elizabeth et zacharie benedicens iohannem
rediit in domum habitationis sue nazareth cum sponso
suo. In qua reuersione: paupertas eius ad irremediabilem re-
uoca. Rediit enim a domo in qua nec panem: nec uinum
nec alia necessaria inueniunt. sed nec possessiones nec pec-
cunias. Stetit igitur his tribus mensibus apud illos forte
opulentos: nunc autem rediit ad paupertatem suam ut pro-
prie manibus victum procuraret. Comparare sibi ad
amorem paupertatis accendete.

¶ Qualiter ioseph uoluit occulte dimittere beatam
virginem quia grauida erat. Math. i. Cap. vi.

¶ Quomodo autem dominus et ioseph sponsus eius simul habita-
uerunt: et descenderet iesus in utero matris: propediens io-
seph ipsam grauidam: uoluit supra modum. Conspi-
ciebat enim coniugem suam semel et pluries et turba-
batur: et eorum uultum ostendebat turbatum: et oculos

quererebat ab ea. suspicans hoc ex adulterio venisse et
cogitabat eam occulte dimittere. Vere de eo dici potest
quod eius laus est in euangelio. Dicit enim ibi quod erat vir
iustus magne enim fortitudinis erat: cum enim dicitur conterere quod quasi
sine verecundie doloris et furoris sit viro adulterius
vrosus tamen ipse fortuose se temperabat et eam accusare noles-
bat: patienter pertrahabat hanc iniuriam: non se vindicasse sed
pietate victus credere nolens voluit eam occulte dimit-
tere. Sed nec dicitur pertrahit sine perturbatione. Perpen-
debat enim et videbat ipse esse turbatus: et de hoc etiam
ipsa turbabatur. Humiliter tamen tacebat: et occultabat
dei donum et potius voluit reputari viliis et mala quam ip-
sum bonum perdere ac propterea: aut de se aliquid loqui
quod ad faciantiam putaret pervenire. rogabat enim dominum
ut apponere remedium dignaretur: et hanc sibi et viro suo
perturbationem auferre. Vide quod magna turbatio an-
xietas erat in eis. sed dominus providit utrisque: misit enim an-
gelum suum qui dixit Ioseph in somniis: quod coniungit ei de spiritu
sancto conceperat: non confidenter et letanter stare cum ea. Quia
tribulatione cessante redit consolatio magna. Nam dominus
post tempestatem tranquillam facit. Quasi autem a virgi-
ne gloriosa Ioseph de incarnatione mirifica: quod dominus
diligenter per ordinem enarrauit eidem. Remansit ergo Ioseph
et stat gaudens cum coniuge sua benedicta: et vltra
quod dici posset: eam casto diligere amore: et curam ipsius fi-
deliter egit et dominus fideliter eum moratur: sed in sua
paupertate letanter vivit. Stat etiam dominus iesus reclusus in
viro amantissime et dilectissime virginis: usque ad mens-
es novem more aliarum mulierum. Stat et beata virgo
quod benigne ac patienter sustinet et expectat tempus debitum
Conparere igitur quod ad tantam humilitatis profunditatem
devenit pro nobis se inclinans dominus maiestatis: de quo

solo beneficio hui⁹ plure reclusionis nunq̄ et digne sa-
tisfacere possum⁹: sed saltē cogiscam⁹ et gr̄as agamus
toto affectu eidem: et q̄ nos ex alijs sumere dignatus
est nō n̄o merito: sed sola ei⁹ mera gr̄a bñificio et dilec-
ctione: reclusi et collocati ad cautelā sum⁹ ab eo in ar-
ce religionis nō ad penā. Cōpatere igr̄ dño n̄o iesu
x̄po. in hoc. s. q̄ est in cōtinua afflictione: et fuit ab in-
flātie sue conceptionis vsq̄ ad mortē ex eo. s. q̄ p̄fem
quem sūme diligebat cognoscebat p̄pter idola reliqui
et a pct̄ōibus inhonorari. z ex compassione quā habes-
bat ad aīas ad imaginem suam creatas: quas videbat
miserabilis et vniuersaliter damnari. z hoc erat sibi pe-
na maior q̄ fuerat passio corporalis. Nā p̄pter hanc
tollendā sustinuit illā. Si vis ḡ scire dulcedinē dūtilis-
lantem ex his fructibus: rumina diligenter et sepe.

¶ De natiuitate dñi n̄ri iesu x̄pi. Luce. ij. Ca. vj.
Adueniente igr̄ nouē mensium termino. exiit edi-
ctum ab imperatore cesare Augusto: vt des-cri-
beretur vniuersus orbis. s. quilibet in ciuitate sua. Cū
q̄ ioseph ire vellet ad ciuitatē suam bethleē: et scires
partus sue venerabilis pugis t̄ps: ducit eā secū. Na-
dit ḡ dña hoc iterū longo itinere. Nā bethleē est p̄pe-
hierim p̄ quibz miliaria. Ducūtq̄ secum bouē z asinū
et vadūt sicut paupes mercatores bestiarū. cum autem
essent bethleē q̄ paupes erant et multi concurrerēt ex
eadē causa: hospiciū h̄fe nō potuerūt. Compatere igr̄
dñe et cōspice eā delicatā dñam iuuenē (quidecim an-
nozū erat) ex longo itinere fatigatam. et cū verecundia
inter gentes incognitas querentē. vbi quiescat: et nō
inuenientem. Dēs licentiant eā z focū. Et sic cogunt
diuertere ad quādam viam cooptam vbi hoīes t̄pc plu-
rie diuertebant. et ibidem ioseph qui erat cum coniuge

ligaminibus forte aliquo modo se clausit. Munc diligēter cōspice oīa. maxime q̄ referā ea q̄ ab ipsa reuelata & ostensa fuerunt: put a quodā sc̄to patre nostri ordīnis fide digno habui cui puto reuelata fuisse. Cū ḡ venisset hora. s. in media nocte dñice diei surgēs virgo appodiat se ad quādā colūnā q̄ ibi erat. Joseph autē sedebat mestus eo forte q̄ non poterat q̄ dicebat p̄rare. Surgēs ḡ ioseph & accipiens de feno p̄sepe p̄iecit ad pedes dñe: vt s̄uit se ad aliā partē. Tūc fili⁹ dei eterni sine aliq̄ mora: sine aliqua lesione: sine aliq̄ molestia in momēto sicut erat in vtero: sic fuit extra vterū super fenū ad pedes m̄fis sue. Que incōtinētī se reclīnans recolīgens eū & dulciter amplexans: posuit in gremio: et vberē de celo pleno a spū sc̄to edocta: cepit lauare ipsū seu līnīre per totum corpus euz lacte suo. Quo facto iuoluit eū i velo capitis sui et posuit eū in p̄sepio. Tūc bos et asinus posuerūt ora in p̄sepio flātes per nares: ac si rōne vtentes cognoscerēt q̄ puer sic pauperrime cōtectus calefactiōe tāti frigoris indigebat. Ad̄ vero stertis genib⁹ adorauit eundē. & gr̄as agēs deo dixit. Gr̄as ago tibi dñe sc̄e p̄ quia filiū tuū michi dedisti: & adoro te de⁹ eterne & te filius dei viuit et mēū. Si t̄r autē ioseph adorauit eū: & accipiens sellā asini & extrahens de ea cussinellū de lana seu v̄ hora: posuit iuxta p̄sepe vt ibi dñā sederet super eo. Ipa ḡ se posuit ad sedendū. et sellā posuit subtus cubitū. sic stabat dñā mūdi tenēs vultum supra p̄sepe in nixa oculis et toto affectu sup dulcissimū filiū suū. Hucusq̄ de reuelationibus. ¶ Hīs ḡ sic ostensis. disparuit dñā et remāsit angelus. et dixit ibi laudes magnas & longas quas etiā ille michi dixit nec dicēdi vel scribēdi aptitudinem habui. Vidisti orū dñi

sanctissimi principis: et p[er]t[er]ti[m]i[m]i[m] regie celestis (etiam
in vitis arctissimas paupertatem attendere potuisti
Multis enim indignerunt et ipsam certissime obseruauerunt.
In hispania placet sibi: in his sericis delectati et
inuolui. Nam solat xpi infantia et lachryme eius et p[er]
sepe et stabulum garrulos et cachinates: et in stolisambu-
lantes: et amantes proprias cathedras: sed pauperes tri-
bulatos et laborantes. Scdm q[ui] ait b[ea]t[us] Bern[ardus]. Hanc
paupertatem suauit beata virgo mater et filius dei. Ad
sunt stabulum dedignati: non bestias/non fenos/non cere-
ra villis. Idē / **D** pauper. o inops. o p[ri]mus et nouissim[us]
Hospes in diuersorio: pauper in p[re]sepicio: fugit in egypto:
sedet in asino: cum pauperibus offertur in templo:
et nudus suspenditur in patibulo. Potuisti aduertere
in dulcissima m[ater]e et puero iesu maximam corporis ef-
flictionē. Ber. Nascit[ur] dei fili[us] cuius in arbitrio erat
quocumq[ue] vellet eligere. T[er]s[us] elegit q[uo]d est molestius et
t[ri]stissim[us] ipse est p[ri]m[us] o[mn]i[u]m p[er] J[er]s[alem]. Paruulus sciens
reprobare malū et eligere bonū. Malū voluptas cor-
poris est: et bonū eius afflictio. Sed hanc eligit et illā
reprobat puer sapiens: s[er]uum infans. Nota itaq[ue] d[omi]no
angelor[um] ibi multitudo existens suoz d[omi]n[u]m adorauerunt
et cōfessim ad pastores iuerunt q[ui] erant ibi prope forte
per millare nunciantes eis natiuitatē ipsam et locum
Deinde ascenderunt in celos cū canticis et iubilatiōi-
bus cōcūibus suis ea similiter nunciantes. Tanto g[er]o
superna curia exhilarata gaudio magnoq[ue] festo facto
laudibus et gratiarum actionibus deo patri exhibitis
venerunt omnes quotquot ibi erant successiue per ex-
celsos suos videre faciē domini dei sui: et orantes eum
cum omni reuerentia et etiam matrem eius: idē lau-
des et cantica personabant. Quis enim eorum nouis

auditis in celo remanisset: quin visitasset dominū suū
sic humiliter cōstitutū in terra: **A**pl's ad hebreos dicit.
Et cū iterū introduxit primogenitū in orbem terre di-
xit. **E**t adorent eū oēs angeli dei. **E**t hec de angelis.
Venerunt etiā pastores et adorauerūt eū q̄ audierant
ab angelis referentes. **M**ater hō prudētissima oīa q̄
de ipso dicebant cōseruabat in corde suo. **A**lli autem
gaudentes abierūt. **V**enustate ei tu quātū distulisti et
adōra dñm deū tuū et postea matrem ei⁹ et reuerenter
saluta senē ioseph. **D**einde osculare pedes domī Iesu
in p̄sepio iacentis: et roga dñam vt eum tibi porrigat/
aut permittat accipere. **A**ccipe eū et inter brachia tua
eum retine. **I**ntuere faciem eius et diligenter ac reuerē-
ter deosculare et delectare in eo. **C**onfidenter hoc fa-
cere potest. q̄ ipse ad pctōres venit p̄ eorū salute et cum
eis humiliter cōuersatus est. **T**andē seipm dimisit in
cibū. **Q**uā benignitas sua patiēter se pmittat tangi pro
tuo velle: **N**ec iputabit̄ p̄sumptioni. s̄z amorī. **S**emp
tū cum reuerentia et timore hoc facias. q̄ ipse est sc̄tūs
sc̄tōrū. **P**ostea eū reddas m̄ri: et conspice diligenter q̄
studiose et sapienter gubernat eū et lactat: et cetera fa-
cit obsequia. **S**ta tu adiua eam si potes. **I**n his dele-
ctare et iocundare ac sedule ea meditari memento: et
q̄tuz potes fias familiaris dñe et puero iesu: et intue-
aris faciē eius sepe: in quā desiderāt angeli prospicere
Sēper tū (vt dixi) cū reuerētia et timore parit̄ et amo-
re ne patiaris repulsā. **R**eputare eī te debes indignū
gialium cōuersatiōe. **H**odie est natalis regis et nī filij
dei: et puer nat⁹ est nobis. et filius datus est nobis. **S**ol
qui erat in nubilo clare refulsit. sp̄sus ecclesie p̄cessit
de thalamo suo. et speciosus forma p̄ filijs hōim suam
desideratam faciē ostendit. **P**ax est hōibus ānunciata.

Hodie nascitur deus et virgo parit: et per totum mundum
mellifluis facti sunt celi. et in terra canunt angeli: et ap-
paruit benignitas et humanitas saluatoris nostri dei.
Et adoratus est deus in similitudinem carnis peccati.
Ideo est dies iubilationis gaudij et letitie magne.

¶ De circuncisione dñi. Luce. ij. Cap. vti.

Octavo autem die circuncisus est puer et manifestum
est nomen salutis nre. scilicet iesus quod ab eterno sibi im-
positum erat: et ab angelo vocatum priusquam in utero conciperetur.
et hoc est nomen quod est super omne nomen: ut in hoc nomine
omne genua flectantur: celestium/terrestrium/et inferorum. Nec
est aliud nomen sub celo in quo nos oporteat saluos fieri. Ut ait ap-
ostolus petrus. Hodie incipit dominus iesus suum
sacratissimum suum preciosissimum sanguinem pro nobis ef-
fundere. Tempore huius cepit pati pro nobis: et quod peccatus
non fecit hodie pro nostris penam portare cepit. Compatere
igitur et plora cum eo quod hodie fortiter ploravit. In istis
enim solennitatibus multum gaudere debemus propter nostram
salutem: sed multum compatari et dolere propter suas angustias
tribulationes: et dolores. Audisti in natiuitate quan-
tam afflictionem habuit et penuriam. Ut iter aliam hoc etiam
fuit: quod quando mater posuit eum in presepio ad caput eius
posuit quemdam lapidem interposito forte freno. Et ut
habeo a fratre nostro quod vidit adhuc illum lapidem ubi ap-
paret ad memoriam: miratus puta quod libentius posuisset
pulvinar si habuisset: sed cum aliud non haberet quod poneret
cum amaritudine cordis posuit illum lapidem. Audis
etiam quia hodie sanguinem suum fudit: fuit enim caro eius
preciosa et tenera cum cultello lapideo amare incisus. Non
ergo compatendum est ei. Certe sic. Et etiam matri eius
dulcissime. Ploravit ergo puer iesus hodie propter dolorem quem
sensit carne tenera. Non vera carne et passibilem ha-

huit sicut ceteri homines. Sed eo plorante credis ne
q̄ mater potuerit lachrymas p̄tinere. Plorauit ḡ ipsa
Quā plorantē fili⁹ stās in gremio ei⁹ aspiciēs puulam
manū eius ad os et ad vultū suū posuit quasi nutu ro-
gans eā ne ploraret. Quā enīz tenerrime diligebat a
lachrymis cessare volebat. Sicut et m̄ris viscera totali-
ter p̄mouebant doloribus et lachrymis fili⁹: et nutu et
v̄bis cōsolabatur eū. Intelligebat autē tāq̄ prudē-
tissima volūtātē ei⁹: Quis nōdum loq̄retur et dicebat.
Fili mi si a ploratu me cessare vis: cessa et tu. Hō enīz
plorāte te possū non plorare. Tūc ex p̄passione m̄ris
fili⁹ a singultib⁹ desistebat. M̄r̄ nō et ipi⁹ et suos ocu-
los tergebat: et vultū vultui applicās lactabat euz: et
q̄b⁹ modis poterat consolabat euz. et sic faciebat quo-
piens plorabat. Quō forte puerorū more sepe faciebat
ad ostendendā miserā hūane nature quā vere assūpse-
rat: et ad occultandū se ne a diabolo cognosceretur: vt
ecclesiā cantat. Uagit infās inter arta positus p̄sepio.
De epyphania dñi nostri iesu xp̄i. Math. ij. L. a. ix.
Ne autē. xij. puer iesus manifestauit se gentibus.
Quid ē magis q̄ gētiles erant: et multa facta oñdit
circa ecclesiā ipse dñs ies⁹ tali die. Primo. recepit eā
in persona magorū q̄ gētiles erant. qz ecclesia ex gētis
b⁹ p̄gregata est. Secūdo ecclesia desponsata ē xp̄o: et eidez
p̄ baptismū cōiūcta. nā i baptismō desponsatur aia xp̄o
Tali die fecit p̄mū miraculū ad nuptias. Et tali die
miraculū de multiplicatio ne panū xp̄iscii qualiter ve-
nerunt magi de ductu stelle: et qd̄ inter eos et herodez
actū sit et alios h̄mōi. lege textū euāgelij. In p̄nti ḡ ne-
gocio sis p̄fis et cerne oculis mētis q̄lter venerunt isti
tres reges cū multitudine magna: et sūt aī illō tugu-
rū in q̄ nat⁹ ē dñs ies⁹. Dñā sentit strepitū et tumultū

tū et accepit puerū. Intrañt illi domunculas ⁊ genufle-
ctunt et adorāt dñs iesū puerū. Reuerent adorāt eū vt
deū et homines vt regē. Aug. Adorāt eī s̄bū. ⁊ c. Et
de q̄ta fuerit eoz fides. Quid em̄ erat credere q̄ ille
paruulus sic viriliter indur⁹ cū paupcula in se inuē⁹: ⁊
in loco sic abiecto sine societate: sine familia: sine om̄i
ornatu esset rex: et eēt vcr⁹ de⁹: ⁊ tñ vtrūq̄ crediderunt
Stāt iḡ genibus flexis corā eo. Colloquunt̄ euz dñs
p̄ interpretē vel per se ipsos. qz sapientes erant ⁊ forte lin-
guā hebreā sciebāt. Querunt ab ea de additionibus. et
illa narrat: illi qz credunt oīa. Cōspice bñ eos: qz cura-
lites et reuerēter stant/loquunt̄ ⁊ audiūt. Cōspice ⁊
dñs: qz cū rubore stat in s̄bis istis. et oculis in trā de-
missis cū s̄cclidia loq̄t̄. Nō eī cū delectatiōe seu nō de-
lectat̄ loq̄ vel videri. Dñs tñ dederat ei vigorē in hoc
magno ope: qz illi repñebāt vniuersā eccliaz suam fu-
turā in gētibz. Cōspice etiā puerū iesum. Mōdū lo-
quit̄ sed stat cū maturitate et grauitate tāq̄ intelligēs
et benigne recepit eos. Et ibi multū delectant̄ euz eo
tā visu mērali tāq̄ int̄ ab eo docti ⁊ illuminati: qz co-
pali. qz speciosus forma p̄ filiis hoim. Tandē consola-
tione magna recepta offerunt eidē aurū th⁹ ⁊ mirrhā
Aperientes enim thesauros suos et ponētes aliquē
pānū vel tapetū ante pedes dñi iesu: obtulerunt qui-
libet illozz tria illa et in maxima quantitate: p̄cipue de
auro. Alias ei p̄ pus oblatione nō oportuisset aperire
thesauros. De leui enī habuissent ad manū senesca-
li eoz ⁊ tñ reuerenter ⁊ deuote deosculati sūt pedes
ei⁹: q̄stūc puer sapiētissim⁹ vt eos magis p̄solaret ⁊ ī
amore suo roboraret: porrexit osculādos. Manu etiā
significat eos et benedixit. Illi ergo se inclinantes ⁊ va-
le facientes cum magno gaudio recesserunt. Et per

alia via regressi sunt in regionem suam. Quid autem de isto
 auro factum putas quod erat sic magni valoris. Nun-
 quid dominus reservavit sibi et depositum fecit? Absit. Non
 enim curat de talibus amator paupertatis. zelus igitur do-
 mina fortiter pro paupertate: et intelligens filii voluntate
 tam inquit dicentis quam exterius signa ostendebat: quod vultus
 ab auro forte auerteret et vilipendebat: infra paucos
 dies pauperibus erogavit. Grauis enim sarcina ei erat
 tenere seu deferre illud. Vnde se ita totaliter expediuit
 quod quando intrauit in templum non habuit unde cine-
 ret agnum quem offerret. sed emit turtures seu columbas.
 Vnde rationabile est credere quod magna fuit oblatio mago-
 rum: et quod dominus zelans paupertatem plena caritate dedit pau-
 peribus. Hodie puer iesus alius etiam quam suis sua vilia patere
 voluit. et non paruis et paucis. sed magnis et multis re-
 gibus. scilicet illis et sociis eorum quam plurimis. et in tali casu et
 in tempore quo multum timendum erat. Nam cum illi venirent ut
 inuenirent regem iudeorum quem etiam dominum esse putabant
 dubitare poterant ne talibus vilibus de ipso visis re-
 putantes se fatuos et delusos recederent sine fide et de-
 uotione: sed non permisit humilitatis amator: nec propter hoc
 dimisit: dicens nobis exemplum sub specie alicuius apparentis
 boni recedamus ab humilitatis amore: et quod discamus etiam
 in aliorum oculis viles et abiecti velle esse et apparere.

Que facta sunt in praesepio ante oblationem. Cap. 7.

Ad pedibus igitur magis et ad patriam reuersis et to-
 ta oblatione pauperibus erogata: adhuc dominus

mādi cū pūero iesu et nutritio suo s̄cto Ioseph ap̄
p̄sepe in illo locello patienter et humilliter expectat. est
q̄ vsq̄ ad quadragesimū diem: ac si esset queuis alia
mulier de p̄plo: et puer iesus esset homo purus: et ind̄
geret legis obseruatione: sed nolebāt p̄rogatiuas sin
gulares allegare ideo legē obseruabant. Stabat iḡ
dñā moxē aliaz mulierū dictā diē expectās ingressura
in templū. Stabat vigilans et attenta super custodia
dilecti filij sui. **D**eus cum q̄ta sollicitudine et dilige
gentia eū obseruabat vt ne in minimo esset defect⁹ cir
ca filiū suū dilectū. **D**e q̄ta reuerētia et cautela ac pio
amore ip̄s p̄trectabat: q̄ n̄ sciebat ip̄s esse deū et dñm
suū fletis genib⁹ accipiebat en̄ repotebat eū cunis
Cū q̄ta etiā iocūditate: p̄sidentia: et auctoritate mater
na/ ip̄m amplectabatur/ osculabatur dulciter et delecta
bat i eo quē cernebat esse filiū suū. Quā sepe q̄ curio
se intuebatur eū in vultu et singulis p̄tib⁹ eius sacratis
sini corporis. Quā seriose ac prudēter tenella mem
bra festinās p̄ponebat et coopiebat. Sicut enī fuit hu
millima: ita et prudentissima. vnde in singulis officijs
et obsequijs vigilantī et dormiēti sedule ministrabat:
nō solū infantulo: sed etiā grandeuo. **D**e q̄ libēter eū
lactabat: vit fieri potuit: quin magnā et expertam dul
cedinē p̄re alijs feminis in tali filio delectationem q̄
sentiret. S̄ et de sctō sene ioseph refert b̄t̄s B̄ enī.
se credere q̄ puerū iesū sup̄ genū sua tenēs eidē fre
quenter arrisit. Stāte iḡ dñō apud p̄sepe: stat et tu cū
eā: et delectare frequenter cū puerō iesu: qz virtus exit
ab ip̄so. Quelibet enim alia fidelis maxime religiosa
p̄sona a die natiuitatis vsq̄ ad purificationē d̄s s̄c̄l̄e
semel in die ad dictū p̄sepe adorare puerū dñm iesum
et matrem et affectuose meditari de paupertate humi

litate et benignitate ipsorum.

¶ De purificatione bñe marie. *Luce. ij. Cap. xi.*

Adueniente ergo quadragesima die put in lege statutū est: erūt oña extra cū puero iesu & ioseph & veniūt a bethleē in hierl'm. q̄ sunt quinq; miliaria: vt scđz legē sisse rēt eū dño. Glade et tu cū eis et adiuua portare puerū et diligenter oia q̄ dicūtur & fiunt/audiet vide. qz deuotissima sunt. Adducūt autē dñm templi ad tēplū dñi. Lūq; intrassēt tēplū: emerūt duos turbines: aut duos pullos colūbarū vt offerret pro eo: sicut p pauperibus fiebat. Et quia erāt pauperrimi: credendū ē magis de pullis columbarum: qz facilius et pro minorū p̄cio inueniebātur. Et iō in lege ponit in vltio loco: & euāgelista tacet agno q̄ erat oblatio diuisi. Et ecce symeō iust⁹ venit in spū in tēplū: & sicut responsū acceperat agnouit xpm dñi. Cū autē festinanter veniēs vidisset eū. statim cognouit eū pphético spū et accelerās adorauit eum inter brachia mris. Puer autē benedixit eū. Et aspiciens matrem inclinauit se ostendens se velle ire ad eū. Quō m̄ intelligēs quōs admirans: porrexit eū symeoni. Ac ille gaudenter et reuerenter eū suscipiēs in vlnis suis surrexit. bñdicens deū et dixit. Nūc dimittis. &c. Et prophetauit de passione ei⁹. Superuenit et anna filia samuel de tribu aser. Resume textū: Et adorans similiter de eo loquebatur magnaalia. Pater vero super his admirans: et oia ruminās p̄seruabat i corde suo: deide puer iesus extēdēs brachia sua p̄ m̄: in fex: iuit ad eā. Postea vadūt sd altare p̄cessionē facientes que hodie representat p̄ vniuersū orbē p̄cedit alacriter illi duo venerabiles senes ioseph & symeon: tenentes se per manus et cum exultatione magna iubilantes et psalentes. Conf.

temini dño qm̄ bonus: qm̄ in seculū m̄ia eius. Fidelis
dñs in oibus s̄bis suis &c. Redēptionē misit dñs &c.
An̄ hic est de⁹ de⁹ n̄r in eternū & in sc̄l̄z sc̄l̄i ip̄e reget
nos in sc̄l̄a. Susceptim⁹ deus m̄iam tuā. &c. Virgo ve
ro m̄r sequit̄ portās regē glorie ies̄: anna sociat eam
vadens ex latere cū reuerentiā iubilās & ip̄a cū gaudio
indicibilī laudans deus. Ab istis paucis fit processio
paucis q̄dē / sed magnis valde et representantib⁹ omne
genus hoim̄. Sunt enī inter eos de masculis et femi
nis semibus et iuuenibus s̄ginibus & viduis. Cū au
tem puenerūt ad altare m̄r cū reuerentiā genuflecti et
offerit dulcissimū filiū suū deo patri suo dicens. Acci
pe pater excellentissime vnigenitū n̄r̄m: quē sc̄d̄z m̄ā
datū n̄re legis tibi offero: qz primogenitus meus est.
S̄z rogo pater vt michi eū reddas. Et surgēs dimisit
eū super altare. Deus q̄lis oblatio est ista: Nunq̄ a
sc̄lo talis facta fuit: nec fiet stat puer iesus sup̄ altare s̄
cut quilibet alius paruulus: & facie matura respicit ma
trē & alios. ac patienter et hūiliter respicit & expectat
quid fieri deinceps debent. A duo cāt̄ sacerdotes redi
mituroz dñs oim̄ tanq̄ seruus q̄noz siclis more aliozū
Siclus est genus monete. quibus a ioseph̄ sacerdoti
solutis mater letanter recepit puerū. Accipit etiam
de manu ioseph̄ predictas aues vt offerret eas. Et ge
nuflectens obtulit eas dicens. Accipe clementissīe
pater hāc oblationē hoc munusculū & p̄mū donū: qd̄
puul⁹ puer n̄r hodie de sua paupertate p̄ntat. S̄z & puer
Iesus manus ad aues porrigēs / octos leuauit ad ce
lū & nec dū loquēs gestibus sil̄ cū m̄re obtulit: et posue
rūt eas super altare. Vidisti q̄les oblatores sunt isti:
m̄r et filius: Nunquid potuit talis hostia (quīs p̄ua)
parūpendi vel etiā repudiari: Absit Sed poti⁹ suis

per manus et dñi angelorū in supna cursa presenta sa
et accepta valde ita q̄ tota iubilat. Postea virgo bñā
adorās et recēmēdās se eterno patri: discessit de hierl̄z
visitatura elizabeth: et volēs videre iohāne anteq̄ de
illis ptibus discederet. Tade et tu sēp cū ea quo cūq̄
vadit: et adiuua puerū. Cū ergo venissent ad eam tes
cerunt magnū festū: maxime de pueris suis: sed et pue
ri letabātur ad inuicem. Et iohānes quasi intelligēs
reuerenter se habebat ad ip̄m. Accipe et iohannes: q̄
hic puer magn⁹ corā dño et sic forte bñdicet tibi. Ali
quibus aut̄ diebus ibi mora stracta: redeiit nazareth
Staūt in pdictis vis informari de h̄silitate: et de pau
citate considerata oblatione. redemptione et legis ob
seruatione: de facili potest aduertere.

De fuga dñi in egyptum. Math. 2. Cap. 17.

Quam ergo p̄gerēt versus nazareth nesciētes sup
hoc cōsiliū dñi. et herodes pararet se ad nece
pueri iesu: angel⁹ dñi apparuit in sōnis ioseph dicēs
ei: vt cū puero et matre ei⁹ fugeret in egyptus: q̄hero
des q̄rebat pdere aiām pueri. Ioseph autēz euigilās
excitat matrē: et dixit ei. Ipsa vero incōtinenti surgēs
nulla mora cōtracta voluit iter accipere: p̄cussa sunt ei
ad hanc vocē oīa viscera eius: et circa filiū salutē nole
bat negligens inueniri. Quare de nocte statim inceper
runt ire versus partes egypti. Meditare bene pdicta
et infra: et vide quō puerum iesum dormientes eleuet
Cōsidera et actus illius pueri iesu dñi excitatur: et q̄ nō
pmittit̄ quiescere: et p̄patere ipsis. Attende diligēter
q̄ multa bona in presenti negotio considerare potēs.
Primo considera quomodo in sua p̄sona suscepit p̄
spera et aduersa: et cum simile tibi cōtigerit nō sis im
paciens. Nā iuxta montē inuenies vallem. Ecce enī

In natiuitate sua magnificatus xps fuit a pastoribus vt
deus: et parū post fuit circumcisus vt pctōr. Deinde ma
gi venientes/eū plurimū honorauerunt: et nichilomi
nus ipse in stabulo remanens stabat inter animalia et
plorabat vt cuiusdā hominū filius. Postea fuit presen
tatus in templū quē multū extulerunt symeon et anna
Et nūc ab angelo dī vt fugiat in egyptum. Et de mul
tis talib⁹ poteris in vita sua pcedere q̄ ad nostrā iſtru
ctionē possum⁹ retorquere. Cū ḡ cōsolationē habueris
tribulationē expecta: et econuerso. vñ in eis nec extol
li nec frāgi debem⁹. Dat nobis dñs p̄solationes ad spē
subleuandā ne defidamus: et tribulationes ad hūilita
tem p̄seruandam: vt cognoscētes miseriam nostrā ste
m⁹ sēp in suo timore. Ad nostrā ḡ instructionē medite
mur ipsuz hoc fecisse vt se diabolo occultaret. Scdo
cōsidera circa dei cōsolationes et bñficia: qz qui ea non
pcipit non deficiatur ab alio: nec hūiti inuideat. Hoc
dico qz angeloz locutiones fiebant ioseph et nō matri
cū tñ longe inferior esset ea. Ipse q̄ percipit licz nō p̄
cipiat pro suo velle: non debet ingratus esse nec mura
murare: cū ioseph q̄ tantus erat apud deuz: nō palaz
sz in sōnis tñ tales allocutiōes p̄ciperet. Tertio consi
dera quō deus dat et pmittit suos p̄secutionibus et tribu
lationibus verari. Nonne magna tribulatio erat matri
et ioseph cū viderēt puerū ad occisionē q̄ri. Quid em̄
et ioseph poterat audiri. Erat in hoc eoz tribulatio qz
sz scirent ipsum esse filium dei: tñ poterat sensualitas eo
rum turbari et dicere. Dñe deus op̄s quid est q̄ iste fili⁹
tuus fugiat: nonne potes eū defendere. Etiam in hoc
erat tribulatio q̄ in terram longinquas oportebat eos
ire quā ignorabant: et per vias asperas cum tñ dña esset
inhabilis ad eundū p̄pter iuuetutē: et ioseph propter

senectutē. Ipse etiā puer quē portare debebāt vtr̄ erat
duoz̄ mensur̄: et peregrinari habebāt ī terra aliena pau-
peres et q̄si nichil habentes. Omnia em̄ ista sunt afflic-
tionis materia. Quarto considera benignitatē dñi ⁊
vide q̄modo cito persecutionem patit̄ ⁊ fugat̄ d̄ terra
natiuitat̄ sue: ⁊ tñ benigne cedit furori illi⁹ quē p̄de-
re poterat īmōmēto. Profūda enim est hec hūilitas
et patientia magna. Molebat ei vicē reddere et offēda-
dere: sed fugiēdo insidias eius vitare. Sic ⁊ puenit fa-
cere obiurgātibus rephēdentibus vel psequētib⁹
nos. Non eis resistere vel de ipsis vindictā accipere: sed
patienter eos portare ⁊ eoz̄ furori cedere: ⁊ qd̄ plus est
pro eis orare: ⁊ alibi dicitur ī euangelio. Fugiebat ḡ
dñs ante faciem serui sumo potius serui diaboli. Por-
tabat em̄ m̄f̄ iuuenis et tenera valde: ⁊ ioseph multum
senex ī egyptum per viā sū uestrem: obscurā nemoz̄osā
esprā ⁊ inhabitatā: per viā etiā valde longam. Dicit̄
tur em̄ q̄ iter cursoz̄ sunt vndecim vel duodecim dicte
pro eis autē fuit iter duoz̄ mensur̄. Fuerunt enim (vt
d̄r) per illud desertū per quod trāsierūt filij̄ israel q̄da-
ginta annis. Sed quid facebāt de victu secū portan-
do. Ubi etiā vel quō de nocte q̄scebāt vel hospitabā-
tur: Raro enī domos ī illo deserto inueniebāt. Aut
quō portabāt penas estus et solem qui erant it̄ delica-
ti. Lōpatere ergo eis: qz̄ labor difficilis magnus ⁊ lon-
gus est tam ipsis q̄ puero iesu. Uade et tu cū eis iuuā
portare puerum: ⁊ si qua alta portant: et seruias eis ī
omnibus quibus potes. Non debz̄ videri nobis labor
p̄ nobismetipsis penitentiam agere p̄ quib⁹ tantus la-
bor ab alijs et talib⁹ ac totiens est assumptus. De his
autem q̄ ipsis ī deserto et per viā contigerunt: qz̄ pau-
ca autentica inueniuntur: non curo referre. Luz ergo ī

egyptū intrauerūt omnia idōla prouincē conuerunt si
cut per Isaiā fuerat pphetatū. Ascendet dñs sup hū
bem le uē et ingredietur egyptum z cōmouebuntur oīa
idōla egypti. Tuerunt autē ad quandā ciuitatem q̄ vo
catur herimopolim: z ibi quandā domūculā pducētes
habitarunt ibi p septē annos: vt pegrini z aduene pau
peres: et egent incogniti: z despecti. Sed occurrit pia
pulchra/ z valde cōpassiua meditatio. Aduertas bene
q̄ sequuntur. Quē em̄ z quomodo uiuebant isti tāto tpe/
et nunqd̄ mendicabāt: Legit em̄ de dñā q̄ collo/ acu:
z ope tertrino sibi z filio q̄rebat necessaria. Suebat q̄
z filia bat dñā p̄ciosa mūdi amore paupertatis. Multū
per oēm modū paupertatē dilexerunt: z eidē p̄fecte vsq̄
ad mortem seruaerunt fidē. Sed nunquid ipsa ibat p
domos petēdo p̄anos: z alia in quib⁹ oparef.oportu
it em̄ hoc p̄ vicinas innotescere: alias vacasset ab istis
q̄ ille mulieres nō poterāt diuinare. Sed cuz puer ie
sus cepit esse quinquennis vel sicinūquid portabat am
basiatas matri: petēdo p̄ ea. Sed nunqd̄ portabat ex
parte m̄ris opa facta: petens solutionem et preciū. Mō
ne in talib⁹ erubescēbat puer iesus filius dei z mater ip
sūm mittēs. Sed z si aliquotiens dū opus reddidisset
z p̄eciū peteret aliqua superbofa/ rixosa z loquax p̄so
na eidē iniuriose rīdit: z opus factū accepit: z eū sine p̄
cio expulit: z sic vacuus domū redijt. Quot et q̄te in
iurie aduentis (quas dñs non voluit vitare: sed suscipe
re) fieri consueuerunt. Quid etiam si aliquando domū
rediēs et famē patiens in ore pueroꝝ petūt panē: nec
vnde daret habuit mater sua. Nonne in his consimili
bus p̄cutiebantur oīa viscera sua. Consolabatur s̄bis
vt poterat filium suum: et vt poterat opem procura
bat, et sibi aliquādo forte subtrahēbat de victu vt filio

referuaret. Sic et hīs siliā de puero iesu meditari pōt.
Dedi tibi occasionē tu s̄o prout tibi videtur estumabis
et psequeris. si s̄o paruulus cum paruulo iesu: nec par-
uipendas talia hūilia et q̄ puerilia vidētur meditari de
ip̄so. Videtur enim dare deuotionem/ augere timorē
et accendere feruorem: et inducere ad cōpassionē/ puri-
tātē: et simplicitatē: pferre humilitatē/ et paupertatez
vigore instruere/ et pseruare familiaritatē et cōformi-
tatē facere/ et sp̄e eleuare. Nā ad sua sublimia ascēdes
re nō ualemus. S̄z qd̄ stultū est: dei: sapientius est hoī-
bus: et qd̄ infirmū potentius. Videtur enī talitū medita-
tio tollere supbiā: cupiditatē eneryare: ac curiositatez
pfundere. Uides quot bona proueniunt. Si ergo (ut
dixi) cū paruulo puulus: et cū grādescente grādeus s̄e-
per tñ hūilitate huata: sequeris eum quocūqz ierit et in-
tuearis faciem eius semper. Et in superioribus ascen-
dens q̄ laboriosa fuit eoz paupertas et q̄ verecunda p̄si-
dera. Et si in oīb̄ q̄rere victū oportebat: qd̄ de vestimē-
tis dicem⁹: qd̄ de utēlib⁹ sc̄z lectis et alijs infra do-
mū oportunis: Nunqd̄ duplicia hēbat: Nunqd̄ sup-
flua: Hec s̄ paupertatē sunt: ideo si habere posset nol-
let ea amare amore paupertatis. S̄z nunqd̄ dñā suen-
do aut alia operando faciebat (more quozidā) opera cu-
riosa: Absit. Faciat hoc q̄ tps̄ pdere nō curat. Nō ei
poterat s̄ in tanta egestate posita expendere tps̄ in va-
nis nec alias fecisset. Est enī periculosū viciū maxime
psonis religiosi. Vis videre quomodo: P̄dimo quia
tps̄ ad laudandū deū cōcessū. expenditur in vanis con-
tra ipsū. Multuz enim plus occupat de tempore q̄ ex-
pedias opus curiosū: et hoc valde maluz est. Sc̄do qz
facienti est causa vane glozie. Quotiens respicit: re-
cogitat: et mente reuoluit: etiaz qñ non operatur: et qñ

debet in deum attendere. vt pulchri opus faciat. Exim
de etiã se reputat & vult reputare. Tertio. qz e cui op^o
facit est cã supbie. Tali em̄ oleo nutrit ignis superbie
& magis accendit. Sicut em̄ rudia & grossa sunt hũis
litatis exemplum/sic ista supbie. Quarto. qz est mate-
ria retrahendi/hosem a deo. Hã fm. b. Grego. Tanto
q̄s a supno amore distungitur. q̄to inferius delectatur
Quinto qz ipsum est ei ꝑcupiscẽtia oculoz vnuz de tri-
bus peccis ad q̄ oia reducunt. Ad nichilũ em̄ talia vas-
lent. nisi vt oculi pascant inde vane. Hã quotiens q̄s
in talibus delectabiliter respicit. & vane oculos pascit
tam q̄ facit q̄ q̄ portat & vititur totiens offendit. Sex-
to. qz multoz alioz est laqueus & ruina. vel delectabiliter
aspiciẽdo. vel silem ꝑcupiscendo/vel dũdicando.
vel detrahẽdo/vel murmurando. Logita q̄ quotiens
de^o offendi p̄t ante q̄ illa curiositas sit deleta omnĩuz
autẽ talium ille q̄ fecit opus est causa. Vñ si p̄r docer-
ret filiũ facere hm̄oi non deberet filius consentire. qz
p̄ctõ nõ est cõsentiẽduz vllõ modo. Vides q̄ mala
ex tali curiositate pueniant. Adhuc est aliud malum
& pei^o omnibus. quia curiositas directe obuiat paup̄tas
ti vltra omnia p̄dicta. & i hoc q̄ leuis inconstantis & vas-
ni animi est iudiciũ. Nec autẽ sic curiose dixi. vt curio-
sa vites. Non tñ sic dz intelligi quin aliquo casu debe-
ant fieri opera pulchra & delicata. sp̄aliter in his q̄ di-
uino cultu m̄cipant. In oĩbus tñ ois inordinata affe-
ctio & intentio est cauẽda. Sed redeamus in egyptum
& p̄spice dñam in laborib^o suis suendo. filando. terendo.
quõ facit oia hũiliter/fideliter et sollicite s̄per hñs di-
ligentẽ curã sup dilecto filio suo. & super gubernatione
domus. nec non vigilãs & oĩonibus iuxta posse semper
intenta. et toto affectu eidẽ cõpatere. Considerãs quõ

habuit regnū gratis dñi regni. Sed illud forte contin-
gebat sepe q̄ aliq̄ bone matronę videntes ei⁹ paup̄as
tez sc̄tāz honestā conuersationē: aliqua trāsmarte bāt
q̄ humiliter et cū gr̄arū actiōe recipiebāt. Sed z sc̄tūs
iōseph aliqua operabatur in arte lignaria. Tandē s̄-
bi cōcurrit cōpatiēdi materia. Tandē dū aliquā morā
cū ea contraxeris: pete licentiā recedendi z benedictio-
nem p̄mo a puero: deinde a matre: postea a Ioseph
genibus flexis cum lachrymis: et compassione magna
vale faciens eis. qz tanq̄ exbāniti z exules a patria sua
sine aliqua causa remanent ad peregrinandum ibides
per septem annos in sudore vultus sui.

¶ De reditu domini in egypto. Cap. xii.

Quā p̄pletis septē annis quib⁹ dñs pegrinat⁹ est
in egyptuz angelus dñi apparuit in somnis Ioseph
dicens. Tolle puerū et matrē eius et vade in ter-
ram israel. Et cū fuisset ibi: audiens q̄ archelaus fili⁹
herodis regnaret ibi: timuit illo ire. Et iterum per an-
gelū āmonitus iuit ad galileā ciuitatē nazareth. Fuit
qz reditus eius circa festū epyphanie. scz sc̄da die. vt in
martyroloḡis habetur. Vides q̄ (vt d̄r in superiori tra-
ctatu) quō dedit consolationes z reuelationes per par-
tes: z non ita plenas vt expetit verposcit. Ad ex duo-
bus in hoc festo pōt ppendere: tū qz in sōnis z non pas-
lā vt ibi dixi: tū qz inter duas vices dixit ei ad quē locus
ire deberet. Et dicit hic glosa: q̄ hoc fit qz ex frequenti
uisione q̄s certior red d̄t. Et n̄ q̄lescunqz sint nobis
debent videri magna: z inde sim⁹ grati. qz semp ex par-
te sua facit nobis qd nobis vilius esse cognoscit. Hūc
q̄ circa reditū in s̄stam⁹. Circa quē diligēter attende qz
pia est hec meditatio valde. Reddeas iḡ in egyptuz ad
uiscandum puerum iesuz quē cum extra forte inter pu-

eris: ipse te videns statim occurret tibi. quia
benignus/affabilis/z curialis est. Tu vero genuflectēs
osculeris pedes eius: z post inter brachia tua ipsam su-
scipias: et aliquantulū ab eo quiescas. Tunc dicet tibi.
Data est nobis licentia redeundi ad patriam nostram:
et cras hinc recedere debem⁹ bona hora venisti: quia no-
biscuz iturus es. Quia laetificā deas te ex hoc multum
gaudere et q̄ eum optas sequi quocunq; ierit. Ex his
collocationibus cum eo delecteris. Dixi iam tibi q̄ hu-
iusmodi que puerilia videntur meditari multum valēt:
et plus ea ad maiora transmittent. Postea ducet te ad
matrē et curialiter honorabit te. Tu vero genuflectēs
fac reuerentiam eis et sc̄to seni ioseph: et requiesce cū
eis. Hanc sequenti videbis aliquas matronas de noti-
cia et homines venientes ad associandū eos vsq; extra
portam ciuitatis: ppter placitā z sanctā cōuersationē
eoruz. Predixerat em̄ discessum suū p vicinā per plu-
res dies. Primo. quia nō cōueniens vt subito et quasi
furti inde recederēt. Secus em̄ fuit qm̄ venerūt in egyptuz.
quia timebant mortē pueri. Incipiūt igitur rece-
dere et ioseph cū hoībus recedit z dñā sequitur a longe
cuz matronis. Tu vero accipēs puerū per manū vade
in medio añ matrē. Nā ipsa post se non dimitteret eum
Cū aut sunt extra portā ioseph non se paratur amplius
sociari. Tūc aut aliq; ex eis cōpatiēns paupertati eoruz
puerū vocat: z aliquos denarios ei tribuit pro expensis
Verecundabatur puer accipere: tñ amore paupertatis
manū parat/pecuniā accipit: verecūde tñ/et gr̄as egit.
Sic et plures fecerunt. Vocatur em̄ a matronis que si-
militer fecerunt ei. Non minus verecundatur ma-
ter q̄ filius. verumtamen gratias egit eis humiliter.
Vere hic illis compati potes: cum ille cuius est terra z

plenitudo eius pro se et matre et nutritio suo sic pauper
tatem arctam elegerit et in tanta penuria vixerit. Abul-
tum relucet in his paupertas sanctissima: et nobis ama-
bilem et imitabilem eam ostendit. Tandem gratias agentes
eis vale faciunt omnibus: et iter arripiunt. Sed quomodo res-
dunt puer iesus et infantulus? Difficilior enim michi videtur
reditus quam accessus. Nam quam venit in egyptum ita puulus
erat: quod poterat portari: nunc autem ita magnus est quod porta-
ri non potest: et ita puer quod per se ire non potest. Sed forte aliquis
ex illis bonis viris dedit eis aut commodavit aliquem asel-
lum super quem ire posset. Sed puer egrigie et delicate rex celi
et terre quantum laborasti pro nobis: et quanto hoc cepisti.
Unde propheta predictum in persona tua. Pauper sum ego
et in laboribus a iuuetute mea. Penurias magnas labo-
res arduos: afflictiones corporis constantissime sustulisti:
et habuisti te ipsum quasi odio pro labore nostro. Certe
solus hic labor de quo hic tractauimus nunc ad plenam re-
demptionem nostram sufficere potuisset aut debuisset. Ac-
cipe ergo puerum iesum: et pone super asellum et fideliter du-
cas eum et cum descendere voluerit: letanter in brachijs tu-
is suscipias et aliquantulum teneas saltem quousque veniat
mater eius: quam aliquantulum planius ambulat. Tunc puer
ibit ad eam: eritque matri recondes magna receptio filij. Gla-
dunt igitur et transeunt per desertum per quod venerunt. Et
in ipso itinere sepe poteris eis compati: et recipere eos
fatigatos et labore victos: et tam de die quam de nocte pa-
rum quietis habentes. Cum autem fuerunt prope finem deserti inue-
nerunt sanctum iohannem baptista qui iam inceperat facere ibi
de penitiam cum tamen nullum haberet peccatum. De enim quod locus ior-
danis ubi baptizauit iohannes iesum: est ille unde trans-
ierunt filij israel quam venerunt de egypto per dictum deser-
tum. et quod prope locum in illo deserto iohannes penitentiam fecit

Unde possibile est q̄ puer iesus inde transiens in re-
ditu suo inuenit eū ibidem. **M**editatis & quō susceptus
eū alacriter: z ibi aliquātulū subsistens comedūt cum
illo illa cruda cibaria q̄ iohānes alias ibi comedebat
Tandem immensa recreatione spūs habita. **V**ale fa-
ciunt et. **T**u autem in aduētū z in recessu genuflectēs
iohanui de osculeris pedes eius benedictionē pctens
zei te recōmendans. **E**xcellens enim valde z mirabi-
lis est puer iste. ipse e m̄ fuit primus heremita: princi-
piū et via oīm in regiōe viuere volentium. **F**uit etiaz
sōgo purissim⁹ / p̄dicator maximus / plusq̄ ppheta / mar-
tyr gliosus. **P**ostea transeuntes iordanē applicuerūt
ad domum elizabeth: vbi magnū et iocundū festū fa-
ctū est inter eos. **E**t ibidem audiens ioseph q̄ **A**rche-
laus filius herodis regnaret in iudea timuit illo ire.
Et ammonitus ab angelo in somnis venit in galileaz
in ciuitatem nazareth vt p̄dixi. **E**cce reduximus pue-
rum iesū de egypto. **E**t eo reuerso concurrerunt soror-
es dñe z alij consanguinei z amici ad visitanduz eos.
Ipsi autē in nazareth q̄seunt et pauperē vitā ducunt
Et inde autē vsq̄ ad duodecimū etatis sue annuz non
legitur aliquid de ipso. **D**ī autē z est p̄simile q̄ ibi est
fons de quo puer iesus deferebat aquam matri sue. fa-
ciebat em̄ hec kuitia humiliter m̄ri hūilis dñs: ne ipsa
hēbat altū seruentē. **P**otest em̄ meditare q̄ cū m̄re p̄-
pria iesu sorores dñe veniebāt. veniebat z iohānes euā-
gelista q̄ tunc erat annoz quinq̄. **N**am legitur de eo q̄
obit anno a passione domini sexagesimo septimo. etas-
tis sue āno nonagesimo octauo. **E**t sic tempore passio-
nis triginta vnum annos habebat: cum dominus iesus
haberet triginta tres z parū plus. **C**ū & dñs ies⁹ hoc
reditu esset septē annoz: iohānes erat quinq̄ annoz.

Intuere eos simul stantes et conuersates put dominus
deus dabit tibi. Hic fuit ille discipulus quem postea sa-
mularius diligebat Iesus.

Quo puer iesus remansit in hierlem. Lu. ij. Ca. xiiij.

Quin autem esset iesus annorum duodecim ascendit cum
parentibus in hierlem in consuetudinem et preceptum
die festi: et durabat per septem dies. Laborat nunc puer
iesus itineribus legis et vadit nunc: et honorat patrem su-
um celestem in festis suis. Est enim amor summus inter pa-
trem et filium. Sed maior erat ei afflictio et dolor cordis
acerbior de eius inhonoratioe in peccatorum multipli-
cui commissione: quam de honore apparentis et exterioris
populi et festi letitia. Sabatam dominus legis obseruans le-
gem: et inter alios conuersans humiliter quasi quilibet alius
pauperculus. Consummatis autem diebus festi recedentibus
et parentibus puer iesus remansit in hierlem. Atten-
de hic bene ad omnia que dicuntur et fiunt. et te partem exhi-
beas valde enim deuota et proficua materia est. Dixit au-
tem iam tibi quod nazareth ubi dominus habitabat. distat ab hierlem
lxxiij. miliaria vel circa. Cum ergo mater et ioseph per diuer-
sas vias incedentes venerunt in sero ad locum ubi dieta con-
plebatur et ubi hospitari deberent. Videns domina ioseph
sine puero quem cum ipso redire credebat. querit ab eo
ubi est puer: Et ille nescio. quia non rediit mecum. sed te-
cum eum redire credebam. Tunc illa dolore vehementi con-
cussa cum lachrymis dicit. Non rediit mecum. video
quod non bene custodisti filium meum. Et volens ire per do-
mos quantum deceter potuit illo sero circumibat querens de illo
et dicens. Vidisti ne filium meum? Et vix pro dolore et ar-
dore desiderans continebat. Ioseph autem sequebatur eam
cum fletu. Quo non inuenito quem querebat habere poterat tuipe cogi-
ta et marie in fine que arctius diligebat. Et licet a nois con-

fortaretur. tñ non poterat consolari. Quid enim erat pe-
dere iesu? Conspice bene eam: & vehementer compate-
re ei qz in amaritudine et angustia est anima ei⁹ in hac
hora. Nō ḡ turbemur qñ tribulationes hēm⁹: qz etias
matri nō pepcit. Dñs em̄ eas ad suos venire pmittit:
& signum est dilectionis nobis. qz expedit eas habere.
Tandem dña in camera se recludens in ofonē & plan-
ctū se conuertit dicens. O deus pater eterne clemētie:
vobis placuit michi dare filiū vestrū: sed ecce perdidī eū
& nescio vbi sit: reddite michi illū. O p̄ tollite michi
hāc amaritudinē: & docete me filiū meū. Respiciete p̄
afflictionē cordis mei: non ad negligentia meā. incau-
te em̄ me habui. sed et negligenter feci: sed propter be-
nignitatē vestrā reddite eū michi. qz sine ip̄o viuere nō
possum. O fili dulcissime vbi es: quid est de te ap̄d quē
nunc hospitaris? Nunquid ad patrē tuū redisti in celis?
Scio em̄ qz homo verus es ex me natus. & alias ab he-
rode quesitum in egyptum te portauī. Pater tuus ab
omni malo te custodiat fili mi. Indica michi vbi sis fi-
li mi. & venias ad te. vel tu redi ad me. parce michi hac
vice: qz nunq̄ amplī⁹ continget michi vt te custodiam
negligēter. Nūqd̄ aliquā offēsa feci tibi fili mi? P̄: o
pter quā ḡ causā recessisti a me. O fili mi ne tardes ve-
nire ad me? Nūq̄ ex quo natus es sine te fui/ comedi vel
dormiui/ nisi nunc solūmō sine te aut̄ sū/ et nescio qua-
liter hoc factū sit. Et scis qz tu es spes mea/ vita mea/
& omne bonū meū/ & sine te non possū esse. Indica mi-
chi ḡ vbi nunc es. & quō valeā te inuenire? Talibus et
similibus dictis mater per se totam noctem angustia-
bat super dilecto filio suo. Hanc vero sequenti do-
mum exētes querebant eum per circumstantia loca.
Nāz per plures vias patebat reditus. sicut qui de senis

vellet ire p̄sas: ire possēt per podiū bonit̄: p̄ collē aliā
q̄ loca. **M**ane igitur sequenti circūeundo ibant per ali
as vias querentes eum inter cognatos et notos. **Q**uō
tunc etiā nō iuētō mater quasi sine spe anxiebatur: nec
poterat consolari. **T**ertio die redeuntes in hierusalem
inuenerūt eū in tēplo sedentē in medio doctorū. **T**unc
ip̄a quasi reuiuicēs exhilarata genuflexit: cū lacrimis
gr̄as egit. **P**uer autē videns matrē venit ad eā: quam
ip̄a inter brachia suscipiens stringēsq; z deosculis dul
citer ponit vul tū ad vultū. z eū in gremio suo aliquan
tulus reposuit. z sic cum eo requieuit. **M**at̄ enim tunc
loq̄ p̄ teneritudine potuisset. **P**ostea respiciens eū di
xit ei. **F**ili qd̄ fecisti nobis sic? **E**go et p̄ tuus volētes
q̄rebam⁹ te. **A**t ille dixit: qd̄ ē q̄ me q̄rebatis. nesciebas
tis qz in his q̄ p̄fis mei sunt/opz me esse? **A**t ille non
intellerunt. **D**ixit ḡ illi m̄r. **V**oloq; redeamus in do
mū n̄ras. **N**onne vis venire nobiscuz? **A**t ille respōdit
Ego faciā qd̄ placuerit vobis. **E**t rediit cum eis naza
reth. **V**idisti ḡ afflictionē matris i dicto negotio. **S**z
quid fecit ille puer in illo triduo. **C**ōspice eum z atten
de quomōse recūbit ad hospitale pauperuz/cū verecū
dia se petit hospitari. **T**unc ibidem comedit puer ies
sus cū paupib⁹. **C**ōspice etiā euz sedentē inter doctores/
vultu placido/sapientiz z reuerenti/z audiebat z inter
rogabat eos quasi ignorans qd̄ ex humilitate faciebat.
Vt ne ipsi verecundarent sup̄ mirabilib⁹ r̄sis eius. **P**o
tes autē in predictis tria considerare valde notabilia.
Primus est q̄ qui vult deo adherere nō debet inter cō
sanguineos conuersari/sed ab eis recedere. **M**ōne puer
iesus dimisit dulcissimā matrē euz patris operibus in
tendere voluit? **E**t postea quesitus inter cognatos z
notos non fuit inuentus, **S**cōm q̄ quis p̄ viuit nō mi

retur si aliqui mente arida remanente videtur sicut vere
licitū se esse a deo: cū hoc etiā mīri xpī cōtigerit. Non ḡ
mente tabescat: sed diligenter eum querat per conti-
nuū exercitium spūs in sacris meditationib⁹: in bonis
operib⁹ p̄sistēdo: z reinueniet eū. Tertiu est q̄ nō d̄z cē
q̄s ppriū sensus aut proprie voluntatis. Nā csi dñs ies⁹
dixisset q̄ oportebat eū p̄ris opibus intendere mutauit
consiliū sequendo voluntatem matris et recessit cum
eaz cū nutritio suo ioseph: z erat subditus eis. An quo
mirari potes eius humilitatē. Hec sūt de tertū Ansel-
mi: Ex hinc em̄ (id est a duodecimo anno vsq; ad trice-
simū annū saluatoris) miroz q̄ sic trāsilit calam⁹ scri-
ptozum. Hinc autem forsitam suggerit animo lectoris
ne se nimis publicent acta minorū. Et Ber. super hoc
verbo. Cum esset iesus annorum. xij. Ubi (inquit) eras
bone iesu per illud trīduū: q̄s tibi cibū ministravit aut
potū? Certe vt per omnia te nostre conformares pau-
pertati z vt oēs miseras z calamitates susciperes q̄si
vnus de turba pauperū stipēdia per ostia mēdicabaz
quis dabit michi illaz bucellaz mēdicataz p̄cipē fie-
ri: vel saltem illius edulij diuinis reliquijs saginari.

De meditatione quid fecit xps a duodecimo anno
vsq; ad tricesimum vel principiu. xxx. anni. Cap. xv.

Uer⁹ dñs ies⁹ a tēplo z hierlm: cū parentib⁹ suis
erat in ciuitate nazareth: subditus illis: z habi-
tauit ibidē. Ac inde vsq; ad principium tricesimi annī
non reperitur in scripturis: q̄ in isto toto tempore fece-
rit aliqd̄ qd̄v̄ valde mirabile. Quid ḡ meditaberis eis
fecisse? Stetit ne dñs ies⁹ ociosus tāto t̄p̄. vt nil fece-
rit dignū. recitatōe z scriptura? Si fecisset cur nō fuisset
scriptum vt alia facta sua: oīno videtur stupor Sed
attende hoc bene: qz patenter videbis q̄ nil faciendū

fecit magnifica Nilq; de ei⁹ factis a mysterio vacat.
sed sicut virtuose loquebat^r z opabat^r sic virtuose tacebat
z quiescebat z se subtraherat. Magister igitur su
mus aliqui docturus virtutes z via vite cepit a iuuentu
te opa facere virtuosas: sed modo mirabili ac magnifico
retroactisq; tpi bus in audito: sed reddendo se aspectui
hominu inutilē z abiectum ac insipientem: vt deuote z
sine temeraria assertionē cogitari potest. Et cum hac
modificatione omnia tibi affirmo: que per auctoritates
sacre scripture aut scōz doctorū non p̄bantur: vt in p̄ci
cipit tibi dixi. Subtraherat q; se a consortio z conuer
satione hoīz: abbat ad synagogā. I. ad ecclesiā: stabat
ibi multū in oratione in loco viliori se ponens: redibat
domū: stabat cum matre: z aliqui suū nutritiū tuabat p̄
transitū eundo vel redeundo inter homines ac si non in
ueniret hoīes. Mirabantur cuncti cernentes iuuenē tā
speciosū nil facere: qd̄ apparet laude dignū. Expecta
bant enim q; magnifica faceret z p̄bi viri opera. Cum
enī puer erat p̄ficiēbat etate z sapientia i oram deo z ho
minibus. Sed ecce crescens z veniens ad annū. xxv. z
vltra nulla opa faciebat p̄cedentia aliquā sp̄ez p̄bi
tatis z virilitatis. Stupebant vehemēter z dende bāt
eū dicētes. Iste est qd̄ā inutilis. Iste est idiota z hō de
nichilo: stultus et insipiēs. nec lras discitez inter gētes
in prouerbū venit: q; erat grandis z capitiuus z hunc
uiuendū modū sic cōiter tenebat z p̄tinuabat: q; ap̄ om
nes cōiter erat vilis z abiectus reputabat. Qd̄ bene p̄
p̄phetā fuerat ante dictū in p̄sona eius. Ego autē sum
p̄mis et non hō: opprobriū hoīz z abiectio plebis zc.
Quides igr̄ quid faciebat nil faciēdo: reddebat se omni
bus vilē et abiectū vt p̄dixi. Sed an hoc parū videt^r
tpe qd̄ non indigebat: sed ego certe in oib⁹ opib⁹ n̄ris

nullū maius reputo nec difficilius cognosco. Ad altis-
simū enim gradū michi peruenisse videtur ac difficillī-
mū: q̄ ad hoc puenit corde et aīo vere non fictē: ita se vi-
cit et dīat aīo suoz supbo supcilio carnis suae q̄ nolit re-
putari: sed semp sperni vt abiectus et vilis. **M**aius est
hoc q̄ vincere vrbes: iuxta sententiā salomonis dicen-
tis. **M**elior est patiens viro forti: et q̄ dīatur aīo suo ex-
pugnator est vrbiū. **Q**uouſq; igr̄ puenias ad hunc gra-
dum: nil tibi videaris fecisse. **M**as cum in veritate om-
nes sum⁹ inutiles: etiā cū bñ fecerimus iuxta p̄buz dñi:
quouſq; in hunc abiectiois gradū puenimus nonduz
in p̄tate sum⁹ sed in vanitate cōstitimus et ambulam⁹
Qd etiā apl's manifeste ostendit dicens. **Q**ui se existi-
mat aliquid esse cū nichil sit: ip̄e se seducit. **S**i igitur q̄
ras quare sic fecit dñs iesus: **R**ñdeo tibi q̄ non indige-
bat: sed vt nos instrueret. **U**nde si non esse aliquā dixi-
mus: inexcusabiles sumus. **A**bhorrabile proorsus est si
erigit h̄miculus et h̄micū esca futurus: vbi sic se humi-
lians abiecti maiestatis. **S**i autē alicui absurdū videa-
tur: q̄ sic inutiliter vixit: aut q̄ euangeliste multa omi-
serūt: et filia dicat. **R**ñderi p̄t q̄ non erat inutile tan-
te virtutis exercitiū p̄bere et facere: immo erat vilissi-
mum et oīm p̄rutum rectum et stabile fūdamentū. **H**oc
etiam ex p̄bis ipsi⁹ dñi in euangelio ioh̄is h̄etur. **L**ū ve-
nerit pacētus quē ego mittā vobis a p̄re sp̄m veritatis
qui a patre procedit: ille testimoniū perhibebit de me et
vos testimoniū perhibebitis: q̄ ab initio sc̄z p̄dicatio-
nis meū estis. **E**t petrus in lectione beati **M**athie dī-
xit. **O**portet ex his viris qui nobiscū conuersati sunt ī
omni t̄p̄e: quo intrauit inter nos dñs iesus incipiens a
baptismate iohannis. **T**unc autēz erat iesus quasi an-
norum triginta. **S**ed nec ipse iohannes p̄cursoz ex-

fuisse / si dñs iesus eo p̄us p̄dicasset. Item si p̄ius ince-
pisset quō notus non fuit in tot annis a vicinis q̄ dice-
bāt. Nōne hic est filius fabri: cū postea paruo t̄pe fili-
vocaretur dauid / etiā a cecis. Si ḡ citius incepisset aut
aliqua notabilia fecisset: scripta essent aut salte aliqua
ex eis: nec toto sic om̄s euangelisse tacuisset. Hoc autē
q̄ dico videtur beatus Bern. sentire vt infra dicitur
Quocunq̄ autē mō se habeat veritas: ego sic meditas
ri piū z valde vtile puto. Fabricabat autē dñs iesus sic
faciendo gladiū humilitatis z sibi fuerat dictū per pro-
phetam. Accingere gladio tuo super femur tuum po-
tentissime. Nullo quippe decentius q̄ gladio humili-
tatis deceat super bū aduersariū iugulari. Nam gladio
sue potentie vel magnitudinis non legi q̄ fuerit vsus
sed potius p̄riū. Pro illo em̄ tempore quo eo maxime
indiguisset scz t̄pe passionis: idē p̄pheta conquestus ē
ad deū p̄rem pro filio suo dicens. Auertisti adiutorius
gladiū eius: z nō es auxiliatus ei in bello. P̄rius cepit
facere q̄ docere. Dicturus enim erat. Discite a me q̄
mitis sū et hūilis corde Hoc ergo primo facere voluit
z non fictē sed ex corde. Nō enim poterat in eū cadere
simulatio: sed intantū se fundauit in. hūilitate / vilitate
et abiectioe: z sic se in conspectu om̄s adnichilauit: q̄
etiam postq̄ p̄dicare cepit et loqui altissima z diuina
et facere etiā mirabilia z magnifica opera nō reputa-
bant eum: sed vilipendebant / z deridebāt eū dicentes
Quis est hic? Nunquid est hic filius fabri: z similia. ex
inaniuit ḡ semetipm̄ formā serui accipiens: non cuius
q̄ serui: sed inutile p̄ abiectā p̄uersionem. Considera
omnes actus tā p̄teritos futuros: z semper inuenies
q̄ in eis relucet humilitas. semper enim eam seruauit
vsq̄ ad mortem: z etiā post mortem: sicut patet: quia ihs

si ne discipulorum pedes lauit. et cruce patibulum sustinuit
post resurrectionem gloriosus vocat discipulos suos fra-
tres. Unde dixit magdalene. Uade: dic fratribus meis
ascendo ad patrem. et c. Et paulo post. Saule saule quod
me persequeris: Et in die iudicii dicit. Quid fecistis
vni ex fratribus meis minimis michi fecistis. Non si-
ne causa hanc virtutem in amavit. sciebat enim quod sicut
in vniuerso peccati est superbia. sic humilitas est fundamentum
omnis boni. Sine hoc fundamento frustra fit edificatio
us. Quia nec de dignitate. nec de paupertate nec de alia
qua parte vel opere sine humilitate confidas. Qualiter
autem possit acquiri ostendit hic dominus: quia per sui vilicatio-
nem in suis oculis et aliorum: et per exercitium humilium operum
Sic enim dicit beatus Bernardus. Qui vult habere humilita-
tem: oportet quod procedat humiliatio. sicut patientia precedit
pacem: et lectio scientiam. Cum ergo te humiliari videris ha-
beas hoc signum in bonum: quia augmentum est gratie propter
quantum. Et parum est cum per seipsum non humiliat deus si
tunc libenter accipimus. si non quoniam per alium hoc facit si-
militer sapiamus. Si redeamus ad intuitum vestram et actum
domini iesu speculi nostri. sicut est principale propositum nostrum.
Considera igitur illam familiam super omnes benedictam paruas sed
valde excellentem arte lignamina. dominus vero collo et acu-
ac opere texturino laborabat: et faciebat alia domus ob-
sequia que multa sunt. Parabat victum sponso et filio: et
humiliter expedientia. non enim habebat seruentem. Compatere
igitur sibi quam sic propriis manibus laborare oportet operari
Compatere etiam domino iesu. quia ipse eam iuuabat fideliter.
et laborabatur his que poterat Venit enim (ut dicitur) ministrare
et non ministrari. Nonne ergo in mensa ponenda in cubili-
bus aptandis et aliis secretioribus domus seruitus eam
iuuabat. Intuere igitur bene eum obsequia humilia

facientes: et etiam dominam et adiuua eos familiariter. **Et**
 spice quomodo ipsi tres ad unam mensulam sunt comen-
 dentes simul non lautas aut exquisitas cenas. sed sobri-
 as sumentes. **Et** postea qualiter colloquuntur ad inuicem
 non inania et ociosa verba: sed spiritu sancto et sapientia ple-
 na. nec minus reficiuntur mente quam corpore. **Et** quod post
 aliquam recreationem ad orationem se couertunt in cubilibus
 suis. Non enim erat eis domus ampla: sed parca. **Abedi-**
 tare ergo quod habebant tria cubilia in aliqua camerula scilicet
 unum quilibet eorum. **Et** intueri dominum iesum super unum
 in oratione in sero se componere per singulas noctes longis-
 simi temporis spacio sic humiliter: sic uniuersaliter: sicut unus
 altus pauperculus de populo: sic etiam perseueranter quolibet
 sero respicias eum in hoc strato. **Deus** abscondite
 quare sic affligebas corpus tuum innocentissimum. unum quod
 pro noctis peregrinatio debebat sufficere ad totius mundi
 redemptionem. **Amor** ad hoc te impulit immensus vehemen-
 ter dolebas pro oue perditam tuis humeris ad ce-
 lestia reportanda. **Deus** rex regum et deus eternus qui omnis
 penuriam releuas et omnia omnibus ministras: putat exigit unius
 cuiusque conditio: tibi tantam paupertatem/humilitatem/aspe-
 ritatem afflictionem/et laborem: uigilando/dormiendo/absti-
 nendo/comedendo: et alijs tuis omnimodis actibus per tam
 longa temporis spacia reseruasti. **Ubi** sunt ergo querentes ociosa
 temporis curiose ornata et uana. **Non** didicimus in scolis
 huius magistri quod fallere non uult nec falli potest. **Et** ha-
 bentes victum et uelut in (scilicet apostolus in) his contenti si non
 ad congruentem necessitatem non ad superhabundantiam
 aliam uirtutum exercitibus studioso insistentes.

De itinere domini iesu ad baptismum. **Abathai. xvij.**
Mar. i. Iohannis. i. luce. ij. **Cap. xvij.**
Completis itaque uiginti nouem annis etatis sue quibus

(vt dictū est) sic abiectē vixerat dñs iesus dixit matri sue
Tempus est vt vadam z glorificem z magnificē p̄m
meū: z ostendam me isti mundo: z opere aīarū salutem
pro quā pater misit me huc. Conforteris igitur mater
carissima qz cito redeam ad te. Et genuflectens hūili-
tatis magis petijt benedictionē. Ipsa s̄r genuflectens
et cū lachrymis eū amplectens tenerrimē dixit. Fili mi
benedicte vade cuz benedictiōe patris tui z meī. Esto
mēor mei: citoqz redire inemento. Sic igitur reueren-
ter se licētiās ab ea z nutritio suo Joseph: arripuit iter
a nazareth versus hierl̄m ad iordanē: vbi erat iohānes
baptizans: qui locus distat a hierl̄m. lxxij. miliaribus
Vadit autem solus dominus mundi. Non enim habe-
bat discipulos. Intuere ḡ eum pro deo diligēter: quo-
mō vadit solus pedibus nudis per tanta itinera: z ve-
hementer compatere eidem. Quid est enim hoc cogita-
re: Dñe quō vadit? Hōne vos estis super oēs reges
terre. Vbi ḡ sunt barones: z comites/duces/z milites
equi/z cameli/elephantes et currus: z frequentia co-
mitū. Vbi est tubarū clangor z instrumentorū sonitus z
verilla regalia. Vbi sūt qui precedāt ad hospitia neces-
saria preparanda? Hōne dñ. Pleni sunt celi z terra ma-
lestatis glorie tue. Quomodo ergo sic estis inglorius?
Hōne vos estis cum milia militum ministrabant in
regno vestro? Cur ergo sic solus inceditis z pedibus
nudis? Sed modo comperi causam: qz non est regnū
vestrum in hoc mundo. Ideo exinaniuistis vos metip-
sum formam serui accipiens: non regis. factus estis si-
cut vnus ex nobis peregrinus et aduenā: sicut omnes
patres nostri: factus estis seruus vt nos efficiamur re-
ges. Venistis inter nos ad regnum perenne viam po-
nendo ante oculos nostros: vt nos valeam⁹ ascendere

Sed quare ipsas negligimus: quare non sequimur? Lete quare regnum nostrum est de hoc mundo. Non consideramus nos esse peregrinos/sed vana pro his/caduca pro certis temporalia pro eternis acceptamus et amplectimur. Sed si ista si sequemur: non retardaremur currere post vos in odorem unguentorum vestrorum. Eessemus enim sine sarcina: et ista transitoria quasi iam transacta reputaremus. et leuiter sperneremus. Vadit ergo dominus iesus sic humiliter continuatis diebus quousque perueniat ad iordanem. eleemosinam petendo per viam amore paupertatis. Non enim portabat pecuniam. Perueniens igitur ad iordanem inuenit iohannem baptistam baptizantem peccatores et magnam turbam quam illic occurrerat ad predicationem eius. habebant enim eum quasi christum. Dixit ergo ei dominus iesus. Rogo te ut mecum istis baptizem. Iohannes autem intuens in eum et in spiritu concupiscens dixit. Ego a te debeo baptizari. Cui dominus. Sine modo sic decet nos implere omnem iustitiam. Non dicas hoc modo: ne me divulges quare nondum venit tempus meum: sed baptiza me: quare nunc est tempus humilitatis et non maiestatis. Ideo implere volo omnem humilitatem quam tres habes gradus secundum glossam super illo loco. Primus est subdere se maiori: et non preferre se equali. Secundus est subdere se equi et non preferre se minori. Tertius et summus est subdere se minori. Et hunc tertium gradum tenuit hic christus. Ideo omnem humilitatem impleuit. Vides quomodo augmentata est humilitas eius a precedenti tractatu. Subiicit enim se hic seruo suorum: sic se vilificat: et seruum suum iustificat et magnificat. Sed in alio considera quomodo augmentata est eius humilitas. Nam usque modo conuersatus est humiliter quasi humilis et abiectus. Hic etiam et peccatores voluit apparere. Peccatoribus enim predicabat iohannes penitentiam et eos baptizabat et dominus iesus in

ter eos & cū eis voluit baptizari. Et licet idē dici possit
 de circūcisōe; qz ibi voluit apparere peccator hic
 tñ est plus; qz coraz turbis hic publice; ibi vero occul-
 te. Sed nonne hic timendus fuerat qñ vellet ire: & intē-
 dere ad predicandum ne sperneret vt pctōr. Sed non
 ppre rea dimisit humilitatis magr quin se profūde hu-
 milia ret. Voluit g apparere qd non erat in abiectiōe
 & despectu sui: ppter nos instruendos. Ecōtra nos vo-
 lum⁹ apparere qd nō sum⁹: in laudē & glām nrām. Si
 qd em̄ in nobis pbitatis esse videt: ostēdimus defecit
 qz nros valeamus cū sum⁹ pctōres & mali. Alia g est
 humilitatis materia. Sed itaz ad baptismum dñi rede-
 amus. Postqz ergo vidit iohannes dñi voluntatē obe-
 diuit & baptizauit eū. Nūc ergo scire ipm bene. Spo-
 liat eniz se dñs maicstatis sicut quilibet alius homin-
 eulus: et mergit̄ in aq̄s frigidis tpe magni frigoris.
 Pro nostro amore operatur nrām salutē: constituens
 sacramentū baptismi: & lauās nostra crumina. Despon-
 sat sibi vniuersales eccliam: & singulariter oēs aīas fi-
 deles in fide eniz baptismi aīe dei pōsan̄ dño. ppheta
 in psona ipsius dicente. Desponsabo te michi in fide.
 Et ecclesia cantat. Hodie celesti sponso iuncta est ec-
 clesia: qm̄ in iordane lauit xps eius crumina. &c. Unde
 in hoc opere mirabiliter tota trinitas se manifestat: qz
 spiritus sanctus descendit et requieuit in specie colum-
 be: & patris vox intonuit. hic est filius meus dilectus in
 quo michi bene complacui.

De ieiunio & tētationibus dñi iesu: & reditu eius ad
 matrē. Math. iij. Mar. i. Jo. i. Lu. iij. Cap. xvij.

Postqz dñs iesus fuit baptizatus: statim fuit duct⁹
 in desertum super quandā mōrē ibi prope ad quē
 duorū miliaria vel circa que vocatur quaremena: & ieu-

nauit quadragita diebus ⁊ quadraginta noctibus. Et
iuxta/Parcum ibi cū bestis erat. Considera ḡ ipsum
⁊ diligēter cōspice: pluriū cū virtutū exempla tibi de-
monstrat. Vadit enim n̄ sollicitudine: ieiunat: orat: vigi-
lat: iacet: ⁊ dormit i plana terra/ ⁊ humiliter cū bestiis
p̄uersatur. Cōpatere igitur ⁊ semper ⁊ vbiq: s̄hic ma-
xime qz vita sua tenera est et corporis afflictiva: ac eius
exemplo discere ab eo in his exercitari. Nam quattuor
hic tangūtur q̄ spiritualis exercitiū sūt ⁊ mirabl̄ se in-
uicē iuuāt. Solitudo/ieiuniū/orō. ⁊ afflictio corporis.
Sic ⁊ tu exēplo domini vade in sollicitudinem. i. q̄stus
potes separa te ab aliorum p̄fortio: ⁊ sis solitari⁹ fugi-
endō locutiones secularium. Nō q̄ras nouas deuotio-
nes/nō impleas oculos ⁊ aures abiectis: nec alios sen-
sus. Hac enim causa sc̄ti p̄fes petebant nemora ⁊ loca
remotissima: ab oīm hominū p̄uersatione. ⁊ precipiebant
discipulis suis q̄ essēt surdi ⁊ muti. Unde psal. Obli-
uiscer̄ pplm tuū et domū patris tui: ⁊ cōcupiscet rex de-
corem tuuz. P̄deteris aut̄ solus esse etiā in multitudine
si non inania excogites: si despicias qd̄ multi suscipiunt
sc̄z si iurgia vites si dāna non sentias si non recorderis
iniuriaruz. Alioquin nec si sol⁹ es corpore sol⁹ es. So-
lus ergo eris in qua cunq; hominuz frequētia. Laue tñ
aliene p̄uersationis esse aut̄ curiosus explorator: aut̄ te
merarius iudex. In eo vero q̄ cōuersabatur cū bestiis
discere inter alios humiliter conuersari: et equanimiter
tolerare eos qui irrationabiliter se habere vidētur ac
bestialiter. In hac solitudie visita sepe dñm tuū: intue-
re eum ⁊ compatere sibi: quia iacet in terra de nocte.
Quilibet xp̄ianus deberet ad min⁹ semel visitare ip-
sum in die maxime ab epyphania vsq; ad quadragita
dies: q̄bus ipse sibi manebat. Completis igitur diebus

quadraginta dñs esurit. Tūc tentatoꝝ accessit ad
eū explorare volēs si esset fili⁹ dei. Et tētavit euz
p̄mo de gula. sic. Si fili⁹ dei es: dic vt isti lapides
panes fiant: sꝫ nō potuit ingr̄m decipere. Taliter
em̄ r̄fidit qꝫ nec tētatiōi succūbit nec scire potuit
aduersari⁹ qđ volebat. Mō ei negavit nec asseruit
se esse filiū dei. Auctoritate sc̄pture vicit diabo:
lū dicēs. Mō ī solo pane viuit hō: sed in oī p̄bo qđ
p̄cedit de ore dei. Et nota in hoc exēplo dñi resi:
stēdū esse gule. Mā ab ip̄a īchoandū est si volum⁹
supare. Mā q̄ gule succubuerit videt̄ esse ibecillis
ad alia vicia deuicēda. Sic ei dicit glosa sup mat
theū. Misi gula pri⁹ refrenet: frustra s̄ alia vicia
laborat. Postea diabol⁹ assūpsit eū z portauit in
hierlm̄ q̄ distabat inde p̄ decē z octo miliaria vel
circa. Cōsidera hic patientiā z benignitatez dñi.
P̄misit em̄ se portari z tētari ab illa cruēta be:
stia: q̄ suū z oīm amīcoꝝ sanguinē sitiebat: z nūq̄
erat digna ip̄m tangere vel videre. Statuēs autē
eū supra pinaculū tēpli: tētavit de vana gloria: vo:
lens explorare qđ supra. Sꝫ sicut vt supra vincitur
z itētatiōe sua frustrauit. Et tūc vt dicit Bern̄. sup
psalmū Qui habitat. Q: dñs nil oñdit diuinitatē
credit diabol⁹ hunc esse hoīem. Ideo tētavit eum
tertio vt hominē. Assūpsit ergo eū z portauit in
montē excelsum seorsum prope dictū montem de
q̄rentena p̄ duo miliaria: z tentauit eū de auaricia.
Sꝫ etiā hic homicida ille succubuit. Vidisti quo
modo et q̄tiens dñs iesus fuit tētat⁹. Vñ Bern̄.
Qui q̄rtā tētationē de dño nō credit: quia non le:
gitur: ignorat scripturā que dicit. Tentatus autē
per oīs pro similitudine absqꝫ peccato. Victoria

itaq; facta venerūt angeli et ministrabant ei. **N**ascatur
tem diligenter attende et aspice dñm comedentē solum
circumstantib⁹ angelis et considera bñ q̄ sequunt̄ et que
dicuntur: q; pulchra sunt et deuota. **E**t quere qd̄ ange-
li ministrabant vt comederet post tantum ieiunium. **D**e
hoc em̄ scriptura non loquitur. **P**ossun⁹ aut̄ hoc victo-
riofum prandiū secūdu qd̄ volum⁹ ordinare. **E**t si eius
potentiā qui dat escas om̄i carni cōsideremus: expedi-
ta est. **Q**uē: q̄a res nouas creare aut d̄ creatis habere
poterat s̄m volūtatē suā: sed nō legit̄ q̄ hac potētia
pro se aut pro suis discipulis vsus fuerit. **P**ro turbis
autem: si quas paut in multitudine magna de paucis
panibus. **D**e discipulis autem legimus q̄ eo presente
spicas vellebant propter famem et comedebant. **S**i-
militer cum fatigatus de itinere sedebat super purgum
loquens cum samaritanis: non dicitur q̄ creauit cibos
nouos: sed q̄ misit adciuitatem discipulos ad cibos
querendum. **N**ec est verisimile q̄ per miraculuz sibi p-
uiderit quia miracula faciebat ad aliorum edificatiōē
et in presentia plurium: ibi autem non erant nisi angeli.
Quid ergo circa hoc meditabimur: in monte enim illo
non erat habitatio hoim: et parata cibaria portauerūt
ei angeli sicut cōigit danieli. **L**ū enim **A**bacuc pphē-
ta parasset pulmentum messoribus suis: portauit eum
angel⁹ dñi per capillos deiudea in babilonē ad danielē
vt comederet: et postea in momēto reportauit. **A**hēo
remut̄ ḡ hic: et hūc modū assumam⁹ et iocundemur cū
dño in hoc prandio. **S**ētiat q; mat̄ sua excellētissima
de hac eadem iocūditate et victoria pieq; ac deuote sic
meditemur. **V**enūt angeli sathana repulso in multi-
tudine magna ad dñz iesus: et adorantes eum prociderūt
i terrā dicētes. **S**aluate dñe iesu deus noster et dñs

noſter. Et dñs benigne ac humiliꝛ recepit eos: etiã cū
capitis inclinatione cogitans ſe eſſe hoïem minoraciū
paulominus ab angelis. Dicunt ei angeli. Dñe mul-
tum tenuiſtis: quid vultis vt vobis portemus? Et ille
Ite ad matrem meam cariſſimam: et ſi quid habet ad
manꝰ deferte qꝫ de nullis cibis ſic libenter veſcor ſicut
de ſuis. Tūc duo ex ipſis pꝑentes in momēto fuerunt
corã ea: z eã reuerēter ſaluatētes faciūt ambaiſſiatam z
modicū pulmētū qꝫ ſibi z ioseph pauerat z panē cum
tobalia z alijs oportūis portāt. Et forte dñs piſciculos
aliquos ſi potuit procurauit. Reuerſi ergo parant in
plana terra mēſã biſdictionēqꝫ ſolēniter agūt. A ſpice
hic bñ in ſingulis que agūt: ſedet in terra: cōpoſite et cur-
rialiter z ſobue comedit: circumſtant angeli miniſtran-
tes dño ſuo. Aliꝰ ſeruit ei de pane: alius de vino: alij por-
tant piſciculos: et alij cantant de canticis ſyon: z iocun-
dantur z diez feſtum agunt coram deo. Sed ſi dici li-
ceat permixtus eſt eis hoc feſtū ploratione pꝑmaxima pꝫ
pter quē et nos debemus plorare. Cōſpiciunt eū reuer-
tēter: et conſiderantes dñm deum ſuū ac totius mundi
creatorē qui dat eiſcaꝫ omni carni ſic humiliatū: z ſuſtē-
tatione: cibi corporalis indigentem et comedentem
vt ceteri de populo: mouent cōpaſſione. Credo enim
qꝫ ſi corde affectuoſe eū ſic ſtantē cōſpiceres: z i aliqua
liter diligeres: ex valida cōpaſſione clamar es z diceres
Dñe qꝫta p me feciſtis: oia opera veſtra plena ſunt
ſtupore. Adiuuate me vt aliquid patiar pro vobis qꝫ p
me tot z tanta tuliſtis. Lerte hoc ſolum de heret te in
eius amorē accendere. Tandē ſupra refectione dixit
angelis vt portent res: et dicāt matri qꝫ redibit ad eaz
Ipſis aut reuerſis dixit omnibꝰ. Redite vos ad patriã
et ad gaudia vꝫa: me enim ad huc oportet peregrinari

Rogo aut̄ vos vt mered̄mendetis patri ac toti curie
celesti. Qui procidentes ad terras ⁊ benedictionez pe-
tentes: ea recepta redierunt ad patriam: ⁊ de ei⁹ victo-
ria ⁊ his nouis totam curiam celestē repleuerunt. Dñs
autem iesus volēs ad matres redire cepit de monte de-
scendete. Conspice bene quō vadit solus nudis pedib⁹
dñs oiz ⁊ ei vehemēter cōpatere. Venit aut̄ ad iordā-
nē quē iohānes vidēs ad se venientē ostendit eum digi-
to / dicēs Ecce agn⁹ dei ecce q̄ tollit pctā mūdi. Ipe ē
super quē vidi sp̄m descēdentē qñ baptizauī eū. Et in
alia die duz videret eum ambulātem iuxta iordanem
dixit. Ecce agnus dei: ecce q̄ tollit pctā mundi. Tunc
andreas ⁊ vn⁹ ex discipulis iohis iuerunt post eum. Be-
nignus aut̄ dñs sitiens eorū ⁊ oim salutem: ⁊ vt daret
eis de se fiduciā ⁊ audaciā vertit se ad eos. di. Quid
quiritis? At illi dixerunt. Rabi: vbi habitas? Et duxit eos
ad domū vbi se reducebat tūc i illis ptib⁹: et stete-
rūt cū eo vna die. Postea duxit andreas fratrē suū
petrū ad iesū: quē alacriter suscepit sciēs qd de
eo eēt factur⁹. Et dixit ei. Tu vocaberis cephas.
Et sic in q̄ndā noticiā ⁊ familiaritatē venit cū eis
Postea volēs dñs ies⁹ redire i galileā ad matrē
discessit de ptib⁹ illis ⁊ cepit reuerti. Quē ēt nūc
ppatiēdo respice: ⁊ vade sp̄ cū eo. nā sol⁹ vadit mo-
re solito nudis pedib⁹ p̄ tā lōgā viā. lxxiij. milia-
rior. Cōpatiēdoq; cōsidera qd dñs faciebat illo
tpe. qz puata erat filio tā dilecto. Cū venisset do-
mū m̄f eū vidēs vltra q̄ dici posset exhilarata sur-
git rei occurrit. ⁊ i āplex⁹ strictissimos recepit. Cū
ipe reuerent̄ se iclinauit: ⁊ nutritio suo ioseph ⁊ cū
eis more solito remāsit. Nūc potes cōsiderare quē
eū m̄f interrogat de oibus q̄ isto medio contigerūt

qualiter ei fuerat: et qualiter compatiebatur aspiciendo eum sic macilentum et pallidum.

De apertione libri in synagoga. Lu. iiii. Ca. xviii.

Ducusq; p gratias vitā dñi iesu ordiate tetigi nō parūz qñ nil d his q pingerit aut p ipz facta sūt omittēs Sz nō sic deiceps itēdo facer: qz nimis eēt lōgū pia q dixit z fecit i meditatōez redigere. Sufficit ei q rē p ei dictā aut factā: ante mēus oculos ponamus z more btē cecilie in secreto pectoris portem⁹ itaq; puer sem⁹ cum eo z ei familiares. fiam⁹. Nā i hoc videtur haberi maior deuotio z dulcedo. Et quasi totus fructus haruz meditationū in hoc consistere videt̄ vt sic vbiq; z sēp intueamur deuote qñ pntes essemus in quolibet actu suo: vt qñ stat cum discipulis: z qñ euz pctōribus: qñ loq̄tur eis: qñ p̄dicat turbe: qñ vadit / sedit / dormit / uigilat z comedit: aut alijs ministrat: quando sanat egrotos vel alia miracula facit. In hīs autem z similibus considera omnes actus z grad⁹ suos maxime p̄templans faciē suam sic vt potes imaginari. qz sup omnia p̄e dicta videtur mih i difficilius: sed qñ reficeret iocūdi⁹. Illud q; attēte serua si forte ipse te cū benignitate respiciat. Et hoc tibi p̄o recurſu et doctrina omnium q sequitur vt vbiq; narrauero: si aliter non expressero singulares meditationes vel istas omiserō: recurras ad hunc locum z sufficiat. Meditationes autem deinceps non tractabo plixē donec peruenero vsq; ad passionem de qua nil ē obmittendum: nec deinceps ad meditationes accedaz. Postq; ergo dominus iesus redit a baptisimo humilitatis magister p̄uersatus est humiliter vt ante solitus erat. Cepit autē se paulatiz manifestare aliquibus predicando z docendo. Nō enim per totum annuz

sequente p̄dicationis officium assumpsit publice vsq̄ ad
miraculum de nuptiis. qd̄ fuit eodem die anno reuoluto q̄
baptizat⁹ fuit. 2 aliquñ p̄dicabat et discipuli baptizabāt.
Non tñ adeo p̄dicationem suam per se 2 suos discipu-
los frequentabat ante iohannis incarcerationem vt̄ pos-
sita. Et hoc enim tribuens humilitatis exemplum stu-
pendū. dum iohanni se longe inferiori p̄dicationis of-
ficio prout ex superiori die pie p̄cipi p̄t̄ humiliter dese-
rebat. Non ḡ cepit cū boatu 2 p̄opa. sed humiliter pau-
latim. Quadā igit die dū esset in sinagoga cū alijs in ec-
clesia iudeoz. surrexit legere in libro isaie. Et legit locū
in quo scriptum est. Sp̄s dñi super me prop̄ter qd̄ vn-
xit me euangelizare pauperibus misit me: et cuz p̄licuss-
set librum / dixit. Hec scriptura est hodie impleta in au-
ribus vestris. Conspice quomodo humiliter suscipiens le-
ctoris officium benigno et placito vultu legit. et inter
eos exposuit scripturam: 2 quomodo se incepit humilr
manifestare cum dixit. Impleta est hodie scriptura. id
est ego sum ille de quo loquitur. Et ora omnium erant in-
tenta in cū p̄pter efficaciam v̄borū. aspectumq̄ humilem
et decorē. Fuit enim pulcherrimus: fuit eloquet̄issim⁹
de quo dictum est. Speciosus forma p̄re filijs hominū
diffusa est gratia in labijs tuis.

C De uocatione discipuloz. de prima Iohannis. i. de
sc̄da. Lu. v. de tertia Math. iij. Marci. i. De uocatio-
ne mathei. Math. ix. Mar. ij. Lu. v. Cap. xix.

A Ep̄it etiā dñs iesus vocare discipulos 2 se sollici-
tū reddere circa salutē nostram: sēp tñ humilita-
te seruata. Et vocauit petrū et andrea tribus vicibus
Prima qñ erat circa iordanē: 2 tunc uenerūt in alque-
lem eius nouiciaz. Sc̄da de nauī qñ ceperunt pisces vt̄
narrat lucas. Luce. v. Tunc enim secuti eū animo rea-

Secundū ad propria. ceperunt autem doctrinam eius audire. Tertia de nau: vt narrat mattheus et dicit. Venite post me faciā vos fieri piscatores hoim. Tūc enī relictis rhetibus suis secuti sūt eū. Similiter vocauit iacobū et iohānē in p̄dictis duabus vicib⁹ vltimis. Et in eisdē locis p̄ninetur de ip̄is in quibus continetur de petro et andrea. Vocauit etiā iohānē de nuptiis vt dicit Hieronymus. tñ in textu euāgelij non habet. Item vocauit philippū dicēs. Sequere me. Similiter et mattheū publicanū. De modo s̄o vocationis alioꝝ non est scriptū. Considera ḡ et aspice eū in p̄dictis vocationib⁹ et p̄uersatione cū ip̄is: qm̄ affectuose vocat eos reddēs se eis affabilē/modestū/benignū/et obsequiosū: intus et extra: ducēs eos ad domū matris: et familiariter vadēs ad domos eoz. Docebat etiam eos et curam de ip̄is habebat p̄cipuā sicut mater de vnicō filio suo. Dicit q̄ beatus petrus referebat: q̄ qm̄ in aliquo loco dormiebant cū eo surgens de nocte re Cooperiebat eos: quia tenerrime diligebat eos: sciens quid de eis esset facturus. Et quibus essent homines rudis conuersatiōis et humilis nationis. tñ p̄ncipes mūdi et duces in bello spirituali oim̄ fidelium constitutus erat eos. Et considera pro deo a qualibus cepit eccl̄ia. Voluit dñs eligere sapientes et potentes huius seculi: ne ip̄oz probitati ascriberentur opera que fienda erant sibi hoc reseruauit et sua bonitate/sapientia/et potentia nos redemit.

¶ De miraculo mutationis aque in vinum factō ad nuptias Johannis. s̄. Cap. xx.

Quamuis dubius sit cuius fuerint nuptie facte in chana galilee: tñ q̄ fuerint iohānis meditari debemus vt in p̄logo iohānis hieronymus affirmare videt. In eis enī fuit dñs n̄ra non vt inuitata: non vt ex-

franea: sed quia maior dignior et primogenita erat inter
sorores ibi domo sororis quasi in domo sua extitit et
tanquam administratrix et domina nuptiarum. Quod ex
tribus colligere possumus. Primo ex eo quod in euange
lio continetur quod mater iesu erat ibi: sed de iesu et de di
scipulis eius dicitur quod fuerunt ibi vocati. Et sic de
alijs qui ibi fuerunt intelligi debet. Cum ergo soror eius
maria salome vxor zebedei misisset ad eam nazaretham
quod distat a chana per quattuor miliaria vel circa: dicens quod
volebat facere nuptias filio suo Iohanni: iuit cum ea
et preuenit per aliquos dies ad preparationem: ita quod
alij fuerunt inuitati: ipsa iam erat ibi. Secundo possumus
colligere ex eo quod ipsa perpendit defectum vini dum non erat
non sicut vna ex discumbentibus: sed sic quod per manus
eius resibant: et vidit sibi deficere vinum. Si enim tunc
discubisset: nunquid iuxta filium mater mulier inter ho
mines verecundabatur? Et si alibi inter mulieres nun
quid defectum vini perpendisset magis quam alij? Et si per
pendisset nonne surrexisset de prandio ut iret ad filium?
Inconuenientia videntur hec. Et simile est quod tunc
non discumbebat. De ipsa namque dicitur quod erat valde
obsequiosa. Tertio colligitur quod ipsa precepit ministris
ut irent ad filium et facerent quod mandaret. Et sic vide
tur quod preesset eis et quod nuptie gubernarentur per eam.
Ideo sollicita fuit ne defectus ibi extingeret. Igitur secundum
hunc modum aspice dominus Iesus inter alios comedentem
sicut quemus de populo: et sedentem in loco humili non
inter maiores: ut ex ipso loco colligimus. Non enim mo
re superbiorum volebat primos acubum in cenis. Nam
docturus erat. Cum vocatus fuisset ad nuptias recubens
in nouissimo loco. Ipse vero optius cepit facere quam do
cere. Cospice dominum obsequiosum a latere et sollicitum ad

electa recte et ordinate facienda. p̄bendo et ostendēdo ministris quid et qualiter discubentib⁹ apponenda deferant. Lūq; post finē cōuiuī redirēt ad eam ministri dicentes: non habem⁹ plus de vino qđ apponam⁹ eis. Ipsa respōdit: Ego prouidebo qđ habebitis. Expectare parūper. Et exiens ad filiū qui humiliter (vt dixit) sedebat in fine mensę prope ostium camere dixit ei. Fili mi vinum hic deficit: et soror nostra est pauper et nescio qualiter habere possumus. Qui respondit ei. Quid michi et tibi mulier? Dura r̄sio: sed ad naturas fuit scđm Berni. in isto loco sexto epiphanię: vbi sic dicit. Quid tibi et ille dñer? Nūquid quod filio et matri. Quid ad illā pertinet queris: cū sis benedictus fruct⁹ ventris eius immaculatus. Nonne ipsa est que saluo pudore concepit et sine corruptione te peperit: in cui⁹ utero nouem mensibus moratus es. cuius vberibus virgineis lactatus es: cum qua. xij. annorū factus in hierusalem ascendisti et eras subditus illi. Nunc ergo domine quid molestus es illi: dicens. Quid michi et tibi. et. Adultum quidem per omnem modum. Sed manifeste iam video qđ non quasi indignans: aut confundere volens virginis et matris teneram verecundiam dicis. Quid michi. et. Cū venientibus ad te iuxta preceptū eius ministris: nil cunctatus facias qđ suggestit. Ut qđ ergo Sic responderas pius? Utq; propter nos vt nos conuersi ad deum iam non solliciti simus carnalitatibus: aut circa parentum necessitates: vt necessitudines illi non impediunt exercitium spirituale. Quādiu eni in mundo sumus: constat nos debitores esse parentibus. Et postq; reliquimus nosmetipsos: multo magis ab eorū sollicitudine liberi sū? Quā legim⁹ quādam fr̄es iheremo p̄uersatē cū ad eū carnal̄ fr̄ auxiliū gradueniss̄

respondisse ut audiret alterum fratrem eorum. cum ille utique
tam obisset. Et quod alius qui venerat responderet quia ille
tam obisset. heremita quoque similiter obisset respondit
Optime ergo nos docuit dominus: ne solliciti simus super pro-
pinquos carnis nisi plus quam religio postulet: quoniam ipse ta-
lia mihi respondit. Quid michi et tibi mulier? Sic in as-
silio loco cum suggereret ei quod maritus eius et fratres sororis sta-
rent. querentes ei loqui respondit. Que est mater mea: et
qui sunt fratres mei? Ubi modo sunt qui tam carnaliter
et inaniter super carnalibus/propinquis suis solliciti
sunt: ac si adhuc viverent et ipsi cum eis. Hucusque Berni.
De hac ergo responsione mater non diffidens: sed de sua be-
nignitate presumens rediit ad ministros/dicens. Ite ad
filium meum et quecumque dixerit vobis: facite. Qui enim
res implerunt iuxta verbum domini idias aqua. Quo facto
dixit eis. Haurite nunc et ferte architriclino. In hoc
autem nota duo. Primo discretionem domini. quia primo mi-
sit honorabili viro. Secundo. quod longius sedebat ab eo. quod
dixit ferte illi: quasi ab eo remoto. Sed cum ille sederet in
loco honorabiliori. colligere possumus quod dominus nolens
ibi sedere. elegit locum humiliorum. Ergo ministri dede-
runt vinum illi. et alijs divulgantes miraculum/scientes quod
modo factum fuerat. Et crediderunt in eum discipuli eius.
Finito puero dominus vocavit iohannem scorsum dicens. Dimitte
hanc uxorem tuam. et sequere me. quod ad altiora te producat
Qui secutus est. In hoc ergo quod interfuit nuptijs dominus: de-
dit intelligi quod longe dignius est spirituale matrimonium quam
carnale. Recessit ergo idem dominus iesus volens ad salutem
hominum deinceps publice et palam intendere. Pauca au-
tem voluit reducere matrem ad domum suam. Tale enim
dominam talem societatem decebat habere. Accipit ergo eam et
iohannem et alios discipulos. et iuerunt in capharnaum.

ppe nazareth: et post aliquos dies nazareth. **C**onspice
quomodo vadunt per viam et filius. Humiliter et pedester
vadit: sed multum amatur. Quales duo sunt illi. Humiliter
tales in terra visi sunt. **C**onspice etiam discipulos reue-
renter sequentes et auscultantes verba domini. Non enim erat
ociosus: sed semper aliquid boni dicebat et faciebat. Non
poterat in tali comitatu rectum comitatum gerere.

C De sermone domini in monte. Mat. v. Lu. vi. Cap. xxi.

Conuocatis dominus iesus discipulis suis seorsum a turbis ascendit cum eis in montem thabor
ppe nazareth aduocato militaria ut eos in-
bueret eloquiis suis. Decebat enim ut prius
eos instrueret: et sparet eos quos super alios in-
siturus erat magistros et duces. Tunc ergo

de multis instruit: et ille sermo pulcherrimus fuit et co-
piosus. Nec mirum quod dominus populum docuit autem eos
de beatitudinibus: de oratione: de ieiuniis et elemosina: aliisque
preceptibus ad virtutes pertinentibus quae ipse poteris reperire. Le-
gas enim diligenter et sepe remedia memorie quae ibi dicuntur: quae
sunt spiritualissima: quae nunc non persequor: quae nimis esset lo-
gum: nec expositioes sepe videntur in meditationes cadere.
Hoc ergo hic tangere sufficiat quod dominus in huius sermonis in-
itio: a paupertate incepit: dicens intelligere quod paupertas
est totius spiritualis edificii fundamentum primum. Non enim potest
expedite sequi paupertatem spirituales: quod oneratum est tempora-
libus rebus. Unde dicit gregorius. Unde pauperes. et c.
Conspice ergo et considera dominum iesum humiliter sedentes in
terram super illo monte et discipulos circa eum. Quomodo
stat inter eos sicut unus ex eis: et quomodo affectuose/benigne
pulchre et efficaciter loquitur cum eis: ad actus praedictos
virtutum eos instruens. Respice et discipulos quo-
modo reuerenter/humiliter/ac tota mentis affectione

aspiciūt in eū ⁊ auscultant illa verba mirifica eadē me-
morie commēdāt ⁊ iocūditate magna fruūtur tāi ver-
bis q̄ in aspectu. In hac p̄sideratione iocūderis tu: et
aspiciendo ac si eū videres loquentē ⁊ appropimando
eis forte vocatus fueris: tu fac morādo ibidem vt dñs
tibi dñs tibi dabit. Cōpleto autē sermone conspice ip-
tū dñm iesū vna cū discipulis ip̄is descendētē de mō-
te: ⁊ cū eis familiariter loquentē etiā eundo per viam.
Et quō ille simpliciū cetus gradatim sequitur non cu-
riose ordinati: sed sicut pulli post gallinā: et quilibet vt
melius audiat eidē magis appropimat: ⁊ quō turbe illi
affectuoso occurrūt aio: ⁊ infirmos suos eidē sanādos
offerūt. Ipse vero sanabat oēs. Hic potest interponi
qualiter dixit matri q̄ ammodo oportebat eū esse sine
ipsa ad pluriū salutē: quia volebat intendere predica-
tionibus ⁊ alijs que per te meditari poteris.

¶ De seruo centurionis ⁊ filio reguli liberatis a do-
mino. Math. viij. Luce. vij. Johannis. iij. Cap. xxiij.

Qapharnaum erat quidē cēturio. i. centū milituz
dñs: qui seruus hēbat infirmū. Hīs itē fide ple-
nus ad dñm iesum vt eū sanaret. Humiliter autē dñs re-
spondit. Ego veniā et cura bo. Qd cum scuit centu-
rio remisit ad eum dicens. Dñe non sum dignus vt in-
tres sub tectū meū: sed tm̄ dic verbo et sanabitur puer
meus. Iesus autē cōmendās fidē eius non fuit ulterius
sed seruum a languore curauit. Cū autē in eadem ciuita-
te esset quidā regulus. i. paruus rex iuit p̄sonaliter ad
iesum rogans eū vt veniret ad domū suam: et sanaret fi-
lium suū infirmum. Et dñs iesus ire noluit. filiū tamē
sanauit. In his autem considera merituz fidei p̄pter
centurionē ⁊ humilitatē dñi volētis ire ad seruū: et re-
fugientis reguli pompā. Considera q̄ nos non debe-

mus acceptare personas. Plus enim honorat dñs hic
seruum militis: q̄ filium regis. sic z nos debemus non
ad oculum seruire: nec secundum exigentiam interio-
ris pompe: sed secundum necessitatem vel bonitatem
eius qui seruitio indiget: ita vt non ex complacentia s̄
ex caritate seruiamus.

¶ De paralitico liberato a domino misso per tectuzā
Marci. ij. Cap. xxiij.

In ciuitate predicta capharnaū cū dñs doceret in
quadā domo: z essent ibi congregati pharisei z le-
gis doctores ex omni castello iudee et hierl'm a galilce
venerunt quidā volentes ingredi domum cum paralis-
tico quaz portabant vt a dño sanaretur. Lūq; propter
multitudinē nō possent intrare domū ascenderunt sup
tectū domus z inde intromiserunt eū: et posuerunt eū
ante iesū. Dñs aut̄ iesus videns fidem illoꝝ dixit. Di-
mittuntur tibi peccata tua. Ipsi autem et legis docto-
res obseruabant eum: ex malicia z intra se dicebant eū
blasphemasse: qz solus deus pōt pctā dimittere: et ipse
hoc sibi attribuebat quē purū hoīez esse credebāt. At
s̄ benignus et humilis dñs scrutans corda z renes de-
quid cogitatis mala in cordibus vestris? Et addidit
vt sciatis qz filius hominis habet potestates in terra di-
mittendi pctā. Paralitico ait. Surge et ambula. Iste
autem statim liberatus surrexit: et omnes eos stupor in-
uasit. Hic potes considerare plura bona z pulchra do-
cumenta. Primum. qz ex hoc fuit victa cecitas iudeo-
rum. Nam manifeste cognoscere potuerunt dominū ie-
sū esse deū q̄ dimittebat pctā. Scdm. qz propter pctā
veniunt infirmitates. Et etiam ex hac solutione pctōꝝ
aliquādo cōtingit liberatio corporū: vt patet de curato
apud piscinam cui dicitur s̄ dño ne amplius peccet ne

aliquid sibi deterius contingat. Tertium considera quod magnum sit meritum fidei. Nam alterius fides alteri prodest sicut supra proxime habuisti in seruo centurionis sic etiam habebis infra in chanaanica in cuius fide filia fuit sanata. Hoc quotidie contingit in pueris qui baptizantur qui si annos discretionis moriantur in alterius fide gratiam suscipiunt: per quam per meritum christi saluantur quod est contra quosdam hereticos maledictos. Circa hunc modum meditando de ipso inter eos sedente et benigne malignis respondente et miraculum faciente: recurre ad generalem meditationem quam tibi dixi.

¶ De focu symonis petri liberata a febribus. *Mathe. viij. Marci. i. Lu. iij.* Cap. xxij.

Quod contingit dominum Iesum in dicta ciuitate capharnaum diuertere in domum symonis petri. ubi focus eius magnis febribus tenebatur. Dominus autem dominus familiariter tetigit manum eius et curauit eam: sic ut incognitiua surgeret eius et discipulis ministraret. Sed quod ministravit eis: non est scriptum. Cogita ergo quod in domo pauperis discipuli sui pauper comedit: paupertatis amator aliqua cibaria gossa (que cito parari poterant) sibi apposita. Considera denique ipsum dominum iuuantes preparare maxime in domo discipuli: et queuis humilia. cogita autem de tobaliis ponenda: aut de cenatis leuandis: et de similibus. Talia faciebat humilitatis magister: qui ministrare uiderat non ministrari et se ad familiariter sedendum ponebat in medio mense et comedit alacriter: precipue tamen in praedio relucebat paupertas quam maxime amabat.

¶ De dormitione domini in nauicula. *Mathe. viij. Marci. iij. Lucc. viij.* Cap. xxv.

Inter dominus Iesus in nauiculam cum discipulis suis

posuit se ad dormiendū ponens caput super cervical.
Ipse em̄ multum vigilabat de nocte in orationib⁹. quia
de die in p̄dicationib⁹ laborabat. Cum autē dormiret
orta tempestate discipuli periclitari timebāt. nec aude-
bant eum excitare. Laudes timore coacti excitauerunt
eum dicentes. Dñe salua nos. perimus. Qui surgens
increpauit eos & modica fide: & imperauit ventis & ma-
ri: et cessauit tempestas. In predictis ḡ suis actibus i-
tuere enim qualiter dormit & compatere ei: qualiter tes-
net caput: qualiter surgit a sōno dū vocāt eum: & simi-
lia. Sed s̄m generalem regulā p̄dictaz hic tu p̄siderare
potest: q̄ licet circa nos & facta nostra dominus videat
dormire: maxime cum tribulamur. semp̄ tamen diligē-
tissimus custos noster est. ideo debemus esse i fide con-
stantes de nichilo hesitantes.

¶ De filio vidue suscitato per iesum et redditiō ma-
tris sue. *Luce. viij.* *Cap. xxvi.*

c Um semel iret versus ciuitatē q̄ vocat Naim
obuiauit multitudini hoīm portantiu iuuenem
mortuū filiū vidue ad sepulcrū. Prius igitur dñs pie-
tate motus tetigit feretru & portantes scierunt. Ipse
autem dixit. Adolescens tibi dico surge. & statim sur-
rexit q̄ fuerat mortuus & reddidit eū matri sue. omnes
autem stupuerunt & laudauerunt deū dicētes: q̄ p̄phe-
ta magnus surrexit in nobis. & q̄ deus visitauit plebes
suam. In considerationibus recurre vt prius.

¶ De puella suscitata & martha liberata. *Matth. ix.*
Marci. v. Luce. viij. *Cap. xxvij.*

Ad petitionem cuiudā principis ibat dñs iesus cū
eo ad saluandā filiā suam. Cum ḡ turba magna
iret cum eo: quedam mulier grauiter ifirma (que dicit
ur fuisse martha soror marie magdalene) erat in ter-

eos que dicebat intra se. Si tetigero tantum fimbriam
vestimenti eius salua ero. et timide appropinquans teti-
git et liberata est. Dixit autem dominus. Quis me tetigit?
Unde patientiaz. quia sepe comprimebatur a turbis que vo-
lebant ei appropinquare. Ipse autem sciebat quod dicebat. et
inquit dixit tetigit me aliquis. Ego sensi et tunc de me existi-
se. Tunc martha videns quod non latuit eum: reuerentem acces-
sit ad eum. et coram omnibus ob quam causam tetigit dixit et
negocium publicavit. dominus autem libenter curauit eam. a qua
ipse multam familiaritatem postea habuit. Tunc dixit.
Unde fides tua te saluam fecit. In hoc ergo miraculo ha-
bes fidei commendationem. habes etiam quod dominus vult miracu-
la esse nota propter utilitatem communem. sed quantum
erat in se propter humilitatem abscondebatur ut habes hic
Quod enim fecerat diuina potestate: fidei illius attribu-
bat. Habes etiam hoc quod est notabile ad humilitatis cur-
nodiam: sicut beatus Bernardus introducit hoc modo
Quilibet domino perfecte seruies. potest dici fimbria / pars ex-
trema vestimenti domini propter suam humilem reputationem.
Qui ergo ad tantum statum peruenerit: quod se sciat a domino
exaudiri in liberandis infirmis: propter hoc non extollatur:
nec sibi attribuat: quia non ipse sed dominus facit. Quamuis enim
martha tangeret fimbriam: et ad eius tactum liberari
consideret sic tetigit. nec tamen a fimbria sed a domino virtu-
tus liberationis processit. Unde ipse dixit. Scis et tunc
de me existisse. Nota igitur hic beatus: et nil imperpetuum tibi
attribuas: quia totum est a deo. Tandem dominus iesus iuit ad
domum istius principis et inuentam filiam mortuam suscitauit
eum. Nam ascendens in domum duxit secum Petrum Iacobum
et iohannem: et patrem et matrem puelle. et inuenit eos fleen-
tes et dixit eis. Recedite. non est mortua puella: sed dormi-
uit. Et quidam deridebant eum. sciens quod mortua est. Et

le cta turba Intrauit ad eam et tetigit manū eius dicēs
Tabita id est puella tibi dico surge. Que statim surre
xit et iussit illi dare manducare. Et exiit fama hec per
vniuersam terram illā. Hic nota patientiam illaz quō
uil ipendebatur tam alta maiestas: z similia vt̄s.

¶ De conuersatione marie magdalene. Luce
septimo. Cap. xxviii.

Qualis dñs inuitat^o quadam die a symone les
proso: iuit ad prandium cū eo. qđ facere solitus
erat tū ex sua curialitate tū ex benignitate z zelo quez
habebat ad saluādas aias p quibus de celo descende
rat. Comedendo em̄ cū hoīb⁹ z puerfando cū cis ad a
morem sui eos trahebat: etiā amore paupertatis. Hā
ipse pauprim⁹ erat: z de mūdi hui⁹ substantia nihil p
se z suis supererat. Humiliter ḡz cū gr̄arū actione spe
culū humilitatis Iesus cū iuitabatur recipiebat pro
loco z tpe. Audiens autem magdalena q̄ in domo sy
monis recūberet quē forte iam p̄dicantem sepe aud
erat z ardentem amabat: tacta dolore cordis intrinsecus
pro pctis: z amoris eius igne succensa: considerans q̄
sine ipso salutē obtinere non posset: z amplius differre
non valens: perrexit ad locum conuiuij: facie autem in
clinata z oculis: ante conuiuas transiens non quieuit
donec peruenerit ad dilectū suū. Et tūc illico ad pe
des eius prostrata viceroso dolore pariter z rubore re
pleta de peccatis suis: procūbens vultū sup ipsius pe
des ex quadam confidentia: qz iā intense eū super oia
diligebat cepit fortiter fletibus et singultibus abunda
re: ac tacite intra se dicere. Dñe firmiter scio/credo/et
confiteor vos deum et dominū meuz esse. In magnis
autem et multis offendi maiestatem vestram. peccaa
ui in omnem iustitiam vestram: et multiplicata sunt

peccata mea sup numeruz ar ene mars: sed ad vestram
iniaz confugio: et veniaz peto: emendare pctā mea pa-
rata sum: z nunq̄ ab obedientia vestra discedam. Non
patiar q̄so a vobis repulsa: que super oīa diligo. Non
ergo me repellatis a vobis sed punite me vt libet: tñ
miam peto. Interim tñ lachryme decurrētes largiter
pedes dñi lauerunt z balneauerunt. Vñ hic manifeste
videre potes q̄ dñs iesus discalciatus ibat. Tandem a
fletu cessans cum perpenderet z indignuz iudicaret q̄
sue lachryme dominuz atigisset capillis suis eos terfit
Ideo autē capillis qz tūc aliud sciosius non habebat
quo eos tergeret. z qz etiam quib⁹ ad vanitates vsa fue-
rata ad vilitatem conuertere volebat. Et ne vultum a
dñi pedibus elongaret: amore crescente osculabatur
eos amanter z sepe. Quia etiā pedes dñi ppter diuinam
discalciationem calidi erant: ungebatur eos scioso un-
guēto. **C**ōspice igitur bñ ipsaz z sup his morose medi-
teris ob eius deuotionē: qz ita singulariter fuit a dño
dilecta z qz solēne fuit hoc factū. **C**ōspice etiam dñm
iesum q̄ benigne suscipit eā z q̄ patienter sustinet q̄c-
qd̄ facit cessat z q̄escit a comedendo donec negocium
cōpleatur. **C**essant z cōiue et oēs super hac nouitate
mirant. **S**ymon autē vehemēter ipm iudicabat in cor-
de suo: q̄ a tali femina permittebat se tangi: quasi non
esset ppheta: nec etiam cognosceret. **D**ñs autē cogita-
tionibus cordis eius respondit: z se verū pphētā ostē-
dit z exēplo debitoris eū cōiucit. **E**t volens aperte de-
mōstrare q̄ oīa in dilectione pfumant/ dixit. **D**imitte
ei peccata multa: qm̄ dilexit multum. **E**t dicit ad eam
Vade in pace. **V**erbi delcetabile/ suauē: q̄ libēter
illud maria magdalena audiuit: q̄ perfecte recepit: et
perfecte ad eum puerisa: deinceps honeste z sacte vixit

ac eidem et matri eius p̄seueranter adhesit. **M**editare
ista diligenter: et q̄ta poteris caritate cōneris imitari qz
hec maxime verbo et ope meruit cōmendari. **I**stic xp̄s
se abest: qz caritas inter deū et hōiem pacem reformat.
qz operit multitudinē peccatorū. **S**cōm Berni. q̄ritas
cuiuslibet estimat de mensura caritatis quam habet.
vnde q̄ multuz caritatis habet: magna fit. q̄paruz fit par
ua. q̄ nichil. nichil. Dicente apostolo. **S**i caritatē non
habuero. nihil sum. **S**ine hac enim impossibile ē pla
cere deo. cum qua placet q̄cunqz placet. **S**i videas er
go te toto corde frute et ope caritatem habere q̄ facit
omnia dura et aspera libenter portare pro deo et p̄rio.
¶ Quomodo iohannes baptista discipulos suos mi
sit ad christum. *Luce. vii.*

Cap. xxix.

Oloriosus miles et p̄cursor dñi Iesu Iohannes
baptista cuz esset i vincul et incarcerat⁹ ab hero
de ob iusticie defensionem. qz redarguebat cuz eo qz te
nebat vxorem fratris sui viuentis. volens inducere di
scipulos vt seq̄rentur dñm iesum. cogitauit ad eū ipso
mittere. vt auditis et visis omnib⁹ verbis eius et factis.
exardescerent in amorē eius et sequerent ip̄s. **F**uerūt
iḡ ex parte ioh̄is dicentes. **T**u es qui venturus es an
aliū expectam⁹. **D**ñs aut̄ iesus hēbat turbā magnā
coram se. **C**ōspice bñ ip̄m quomō placide recepit nun
cios ioh̄anis et q̄ sapieter. primo factis. postea verbis
respondit eis. **I**n eorum presētia surdos sanauit cecos
illuminauit et mutos: et multa alia mirabilia fecit et p̄
dicauit populo: et propter eius absentia dixit iter alia.
Ite et renunciate ioh̄i q̄ audisti et vidisti. **F**uerūt iḡ
et ea retulerūt ioh̄i: q̄ ea libenter audiuit. **I**lli enī disci
puli (vt p̄te credo) post mortē ioh̄is xp̄o adhererunt fir
miter. **D**ñs autē iesus post eozuz discessum iohanne m

coram populo laudauit scz q̄ erat plusq̄ propheta. et
q̄ inter natos mulierum maior eo nō surrexerat. zc. vt
de his et alijs in euangelio habes.

De morte beati iohannis baptiste.
Matthei. xiiij. Marci. vj. Cap. xxx.

It potest occurrere p̄sideratio de morte
beati iohānis baptiste. Cum igitur heros
des ille nequissimus et adultera illa pes
sima simul forte dixissent illum occidere:
vt peccati suaredargutozem non haberēt
contingit vt in die conuiujs saltaret misera herodias: z
daretur ei caput iohannis: z sic fuit i carcere de colla
tus. Vide quantus vir q̄ viliter et enormiter regnā
te et imperante nequitia occubuit. O deus qualis hoc
fieri permisisti. Quid est cogitare q̄ talis moriatur Jo
hannes qui tante sanctitatis z perfectionis erat. vt pu
taretur esse x̄ps. Igitur si vis hoc negocium rumina
re post nepharia opera eorum cogita iohannis magnis
tudinem z excellentiam singularem: tūc vere poteris
stupere. Audisti quomodo fuit a dño cōmendat⁹ audi
et quomodo p̄mendatur a sctō Bernardo. Johannes
inquit vbiq̄ maior in omnibus z singulis mirabilis sup
omnes. Quis sic gloriose annūciatus ē. Quis sic spe
cialiter in matris vtero legitur spiritu sancto fuisse re
pletus. Quem legisti intra matris vterum exultasse.
Cuius natiuitatem vidisti ecclesiam celebrare. Quis
puer sic heremū concupiuit. Quis tam sublimiter fuit
conuersatus. Quis penitentiā z regnū celozū primus
ostendit. Quis regem glorie baptizauit. Cui se primū
trinitas reuelauit aperte. Cui tale testimonium perhi
buit dominus. Quē sic honorat ecclesia. A simulat eni
sum omnibus ordinibus angelozū sanctorū: in uno

videtur quasi pferre. Et iohēs os aureū similiter sūme
extollit euz/dicens. Johānes scalavirtutum. 2c. Si ḡ
ad iniicē cōparas. excellētiā et dignitatem iohīs: 2 p=
funditatē scelerū eozū qui eū occiderūt. merito habes
bis materiam stupendi 2 murmurandi (sifas sit dicere)
etiam contra deū. Nam ad hunc talē 2 tantū mittitur
spiculator. collū parat humilit. genuflectit/ 2 deo gra=
tias agens ponit sacratissimum caput sup aliquo trun=
co vel lapide. et patienter ictus sustinet quosq; totaliter
abscindatur. Ecce quomodo vadit iohannesamicus
dñi ie su 2 confanguineus: deiq; maximus secretarius
Tere nobis magna cōfusio est si patientiam in quibus=
cunq; aduersitatibus non habemus. Johannes inno=
cens mortem talem sustinuit patienter. 2 nos plerunq;
peccatis agruati 2 ira dei digni. non possumus etiaz
paruas iniurias 2 grauamina tolerare. imo plerūq; nec
verba. Dominus autem iesus tunc erat in partibus ila=
lis iudee: sed non in terra illa. Cum autem mors iohā=
nis ei fuisse nunciata. fleuit plus dominus pugilem suū
et confobanū. fleuerūt et discipuli eius cū eo. fleuit et
beata mgo q; ipsum natum de terra leuauit et tenere di=
lexit. Sed dñs consolabatur matrem suam. Ipsa vero
dicebat. Fili quare nō defendisti eum ne sic morietur?
Et dñs ad eam. Reuerenda mater non expediebat ei
talis defensio. Nā ipse pro patre meo mortuus est et
pro defensione sue iusti cic. Lito autem erit in sua glo=
ria. Ipse enim pater non intendit defendere suos tali
modo in hoc mundo. quia non sunt diutius in eo mora=
turi. nec eoz patria hic ē sed in celis. Johānes ē solut⁹
a viculis corporis. nec ē vis i mūdo moriēdi. Sicut ho=
stis i eū quātū potuit. s; ipe cū patre meo regnabit ieter=
nū. Cōsoleris mater carissima. q; iohāni semp erit bñ

Postea vero lapsis aliquibus diebus discessit dominus iesus de partibus illis et rediit in galileam. Tunc autem predictis omnibus te presentem exhibeas: et ea mediteris deus te quocumque ierit dominus iesus sequens.

De locutione domini cum samaritana ad puteum
Joannis. iiii. Cap. xxxiii.

Quoniam dominus iesus de iudea in galileam rediret que est via viginti miliariorum et amplius ut dixi tibi pluries: et transiret per samariam fatigatus est ex itinere. Conspice nunc pro deo hic: quomodo fatigatus est et sudorem emittens plane incedit. Sepe fatigatus est. et tota vita sua laboriosa fuit. Posuit ergo se dominus ad sedendum super quandam puteum et quiescebat: discipuli autem ierunt ad querendos cibos in ciuitate. Venit ergo mulier quaedam que vocabatur lucia pro aqua ad puteum. Dominus autem iesus cepit loqui cum ea: et de magnis factis tractare. et seipsum eidem manifestare. De quibus autem cum ea loquebatur et qualiter discipuli redierunt. et qualiter ad verbum mulieris ciuitas venit obuia ei. et qualiter ipse cum eis stetit/ iuit discessit. non intendo referre. Quia plana est enim euangelica historia. lege ipsam. et ipsum dominum aspice in actibus super predictis. Ex ipsa historia quedam pulchra et utilia nota propter humilitates domini iesu: tunc quod solus remansit humilis dominus. discipulis autem euntibus. perfidenter enim se habebat ad eum. tunc etiam quod cum illa muliercula sola de magnis factis loquebatur. et sic tractabat humiliter ac de pari loquebantur adinuicem. Non enim dedignabatur eas sed talia cum illa dicebat. quod si multi sapientissimi responderent de talibus magnum fuisset. Non sic faciunt superbi. si enim ampullosa verba sua funderent inter paucos nedum cum uno. ea perdita reputarent. nec illos reputarent eorum uerba suscipere. Secundo paupertatem ipsius et as-

fictiones corporis Considera etiam humilitatē et multa cum eis. Habes enim quod discipuli iuerunt ad ciuitatem ad querendū cibos et quesitos portauerunt et volebāt quod manducaret: sed si eos ibi manducasset: certe ibi ad puteus aut ad aliquē riuū siue fontē potasset. Vides ergo hic qualiter famelicus et fatigatus reficiebatur. Unde colligere potes quod humilis dominus ac paupertatis amator: cum ibat per mundus: sepe comedeat extra ciuitates et hominum habitationes ad aliquē riuū vel fontem quēcumque et fatigatus aut afflictus foret. Nec habebat coacta et quisiata cibaria: non vasa curiosa: non delicata vana: sed habebat aquā vitā et ipso fonte viuo qui vineas secum dabat: et creauerat omnia que mouentur in aquis. Et panem ut pauper sedens in terra comedeat. Tertio considera quō intentus erat spirituali studio: nam cum discipuli inuitarent eum ut comederet: dixit. Ego cibum habeo manducare quē vos nescitis. Deus cibus est ut faciant voluntatem patris mei qui misit me. Nec voluit manducare: sed expectauit eos quod erant in ciuitate ut eis predicaret: prius operari volēs ea que spūserāt quod ea quod erāt corporis: quod tunc indigeret. Conspice igitur eum in predictis: et eius virtutes imitare.

¶ Quō dñs iesus ductus fuit ad supciliū montis ut eum precipitarent. Lucc. xiiij. Cap. xxiij.

¶ Cum redisset dñs iesus nazareth: et illi eū rogaret ut miracula faceret: et ipse eos intractis indignos ostenderet illi furore accensi expulerunt eum extra ciuitates. Benignus ergo dominus ante eos fugiebat et illi persequabantur eū. Quid tibi videtur? In tantus furores exarsit: quod eū usque ad supciliū montis duxerūt ut eū inde precipitarent. Dñs autē diuina virtute trāsiens per mediū illorū ibat. Non dū enim mori elegerat. Et

dicit glosa: q̄ qñ dñs iesus de manibus eoz lapsus de monte descenderet ⁊ sub rupe lateret: saxū subtergesu-
git: ⁊ locū ei dedit q̄tū erat sua capacitas: ac si fuisset
de terra: ⁊ ruge vestis eius ibi remanserunt ac si stuppe
essent. **C**onspice iḡ eū ante ipsos fugientem et latentē
sub rupe: et compatere afflictionem eius: et in humili-
tate ac patientia ipsum imiteris.

¶ Quasi dñs iesus sanauit quendam habentem manum
aridam. Lu. vi. Math. xij. **Cap. xxxij.**

Quadam die sabbati docebat dñs iesus in
synagoga vbi erat quidā hñs manū aridā
fecit autē ⁊ iesus stare in medio: ⁊ q̄siuit ab
illis sapientibus si liceat in die sabbati be-
nefacere. Ipsi vero tacuerūt. **D**ominus autē
iesus hñi manū aridam dixit. **E**xte-
nde manum tuam
et sanatus est. **P**luries diebus sabbatorū fecit mira-
cula dñs iesus ad eorum confusionem qui legem carna-
litate intelligebant quam spiritualiter obseruare no-
lebant. **N**on em̄ in die sabbati erat a bono abstinendū
et ab operibus charitatis: sed a peccatis ⁊ ab oib⁹ seruilis-
sibus. **A**t inde illi multū scandalizantur: ⁊ cōspirāt cō-
tra eū dicentes. **N**on est hic homo a deo qui sabbatus
non custodit. **S**ed propterea dñs non dimittēbat: im-
mo studiosius faciebat vt eos crueret ab errore. **C**on-
sidera iḡ eū in p̄dictis opationib⁹: ⁊ ei⁹ exēplo nō cesses
a bono opere: etiam si alius inde scandalizetur iniuste
A bono enim opere necessario ad salutez anime aut p̄-
fectuz spiritus conferente: non debet quis cessare pro-
pter scandalum alterius. **A** commodo vero corporali
secundum perfecte caritatis exigentiam abstinenduz
est propter scandalum fratris. **A**d Roma. xij. **B**onū
est non manducare carnē nec bibere vinū neq̄ in quo

frater tuus offendit scandalizetur aut infirmetur:

De multiplicatione panum. *Mat. xiiii. Mar. vj. et vij. Luce. ix. Johannis. vj.* *Cap. xxxij.*

De duabus vicibus legitur q̄ benign⁹ dñs multiplicauit paucos panes: et inde multa milia hoim̄ satiauit. Nos tñ in vnam redigamus meditationes in qua consideremus dicta & facta ipsius. Dicit em̄ tunc Misereor super turbā: qz ecce iam triduo sustinet me: nec hñt q̄ māducēt: & si dimisero eos ieiunos deficiēt in via. Quidam em̄ ex eis de longe venerant: & postea panes multiplicauit: ita vt omnes comederent abundanter. Cōsidera ergo in his plura bona. Specialiter quō dñs iesus misericors: curialis/et gratus: discretus et circūspectus. Primo considera quomodo erat misericors: qz misericordia traxit eū ad subueniēdū eis. *Jō dixit misereor super turbā. Hā inia ei⁹ plena est terra* Secdo. curialis & gratus ex causa quā assignat. *Ecce inquit iam triduo sustinent me. Vide curialitatem et gratitudinē magnā et mirabilem. Hāz quasi beneficio ab eis recepto sic loquitur cū i virtute ipsoꝝ nō esset: s; sua. Sed sic est: vt & alibi d;.* Delicie mee cum filijs hoiz cū sibi nil accrescat: nobis aut̄ proueniat salus. *Pl* los ergo qui eū sequitur & precepta eius ac monita custodiūt. diligit dñs. nec enim inanū claudit quin eis plene subueniat cum expediat eis. Tertio discret⁹ & circūspectus: eo q̄ considerabat eorum indigentiam et impotentiam qualiter deficere poterant. *Vides ergo q̄ sapida & q̄ melliflua fuerunt ista verba: sicut specialiter possum⁹ in aliquo speciali negotio prouidere. Hā ergo habeam⁹ elationis materiam cū de manu dñi aliquat⁹ consolationē recipim⁹: v; aliquē pfectū spūalis exerci sentimus. qz non a nobis sed ab ip̄o habemus & est.*

Ideo si bene attendis: quanto perfectiores sunt serui dei: deo propinquiores et in donis eius excellentiores: tanto humiliores esse videbis. Quia nil sibi attribuunt: nisi defectus et peccata. Et quanto quis ei magis appropinquat tanto magis est illuminatus. Ideo dei magnificentiam et suam miseriam clarius videt: et sic in eis non potest habere locum superbia: nec vana gloria: que ignorantie cecitate procedunt. Non enim qui bene se et deum cognosceret et examina: et superbiere posset. Et est longa via qua ad deum venimus: et specialiter inuisibilis loquor qui in tanta longa regione ab eo disgressi sumus per peccata. Ad eum igitur rediens quod dicitur de longa via venire. Post haec sic dicta fecit operis facta. Considera igitur qualiter illos panes accipiens et gratias patri agens. dedit discipulis ut apponerentur turbae: et in manibus eorum ita multiplicauit: ut omnes pro suo libito comederent: et multa superessent fragmenta. Considera igitur qualiter aspicit eos comedere et in eorum iocunditate letatur. Considera etiam illos quomodo de isto miraculo admirantur unus ad alterum inde loquitur/letatur et cum gratiarum actione manducant non solum corporis: sed: (saltem aliqui ex ipsis) et mentis refectionem percipientes. Sed nunquam fuit ibi dominus nostra ut de panibus libenter mulieribus porrigeret: et de earum recreatione gauderet: scriptura de hoc non loquitur tu autem meditare prout dominus tibi dedit.

De fuga domini iesu quando turba voluit eum facere regem. Iohannis. vii.

Quando dominus iesus satiauit turbas (ut superius continetur) voluerunt eum facere regem. Considerabatur enim quod posset eorum necessitatibus subuenire. Dominus autem iesus videns voluntatem eorum: fugit ab eis in montem: ita quod illi non preponderunt nec eum inuenire potuerunt. **Polus**

temporaliter honorari. Et vide quomodo vere et non fecte
hunc fugit honorem. Misit enim discipulos per mare et ipse
se ascendit in montem: ut si eum inter discipulos quererent
ipsum inuenire nequirerent. Discipuli autem volebant ab eo se
parari: sed ipse coegit eos intrare nauiculam et transfretam
ire. Bonus erat eorum desiderium, scilicet velle semper cum domino
stare: sed ipse aliter providebat. Conspice ergo eos quod
ab eo inuita discedunt: et quod coegit eos ostendens penitus
se ita velle: quod sine ipso vadant in nauem. Tunc ipsi obe-
dierunt quod tunc graue et durum videretur eis. Sic quotidie
nobiscum facit: velle enim bene quod nunquam a nobis disce-
deret: sed ipse aliter se habet cum anima: vadit et redit pro
vulle suo: sed pro nostro bono. Ideo forte subtrahit se
(secundum Bernardum.) ut audius reuocetur et fortius teneatur.
Quoniam aliquando simulabat se longum ire: non quia hoc vellet sed
quia volebat audire: mane nobiscum domine quoniam ad vesperas cis
Est ire quidam dispensatiuus: redire semper voluntarius
sed si mora fecerit: non tardat quo ad meritum: sed quo ad
votum. Debet igitur anima deum reuocare instanter: et interim
sustinere procellas maris exemplo discipulorum nauem in-
transitum et expectantum liberationem. Sed redeamus ad
dominum iesum. Ingressis enim discipulis mare: ipse solus ascen-
dit in montem: et sic euasit manus eorum qui querebant eum
Vides quanto studio et cautela regnum declinauit et hono-
re. Exemplum nobis in hoc dedit ut similiter faciamus. Non
enim pro se sed pro nobis fugit. Cognoscebat enim quantum
petitum sit ad honores aspirare siue prelationis et pompe
siue scientie. Et hoc probat multiplex. Primo quia opus
percurare et nutrire amicos quibus habeantur honores et
sugeantur. Et in hominibus multa faciunt ad amicorum compla-
centiam: que sunt contra deum et iustitiam: et etiam faciunt fieri.
Secundo quia invident et detrahunt hominibus ut ipsi hono-

nozabiliores habeant et ita in odiū z in inuidia la buntur. Tertio qz se reputat et reputari putat tali honore dignū z sic cadit in eleuationez z superbiam q̄ demergit hoīem in profundū: qz deus superbis resistit humilibus autē dat gratiam. Multos habet homo contra dictores anteq̄ pueniat ad honorē. **¶** Q̄ difficilis via Sed dato q̄ pueniat. dicit scriptura q̄ potētes potēter tormenta patientur z non loquūt de solitudinibus z anxietatibus q̄s quis patitur hic: sed in futuro: qz q̄ si sēp in amaritudine: b^o est ocl's eius et alius sensus: qz sepe uidet cui se posteriore iudicat. aut putat ab alijs reputari. Si vero uelimus ad verū honorem peruenire: ascendamus ad xp̄m vel cum xp̄o ad paradisu: sed vix inueniuntur q̄ patientur trahi: q̄ uelint per viam duci mandatorum. Sed multi blandiuntur sibi supbi de honore: sciētie. vel sub spe lucri q̄ exercēt ad aliorū salutē. Sed utinam si fieri posset sic fideliter ministraret sicut fideliter se ingessit: sed forte impossibile p̄sidenti est: vt ex amara radice ambitionis fructus caritatis oriatur. Nam scdm Crisostomū sup math. Tale quidē est vti honoribus ac si aliquis cū puella speciosa conuersetur z legē accipiat ne i ip̄az vnq̄ oculos iaciat impudicos. **¶** Quomō dñs iesus orauit in mōte z descendēs ambulauit sup aquas / vbi petr^omersus est. **Mathei. xiiij. Mar. vj. Johannis. vj.** **Cap. xxxvj.**

Sicut in superiori tractatu habuisti: qz dñs iesus coegit discipulos intrare i nauiculaz: et ipse sol^o ascendit in montē. Compleamus ḡ que dñs iesus opatus est per illud miraculū de panibus. qz ista materia cōtinua est. z ea que in istis tribus tractatib^o simul facta fuerunt. Ipsam tñ disiunxi vt melius capere posses: z vt eorū moralitates possēt meli^o explicari. **Postq̄ ergo**

discipuli nauē intraverunt ipse in montē ascendit vbi
sicut in orōne vsq; ad quartā vigiliā noctis. i. tres par
tes transierant z quarta restabat. Ex quo habemus qd
dñs iesus pernoctabat in orōne: z plures legimus eū
orōni intendisse. Conspice igitur eū qualiter orat z se
hūiliat corā patre: qrit solitaria loca: z solus vadit ad
ea: affligit se/ z vigilat vigilias longas. Antēdit passio
bonus pro omnibus suis. orat em̄ non pro se: sed pro no
bis tanq; mediator noster apud patrē. Orat etiam vt ex
emplū nobis det orandi. Frequenter inde discipulos
monuit z hoc opere p̄probauit. vnde dicebat eis qm̄
o; sēper orare z non deficere. Et quō oportunitas orō
nis impētrat qd poscit: pponens exēplū de iudice z vi
dua. Luce: xvij. *Doctaf cā tuad confidentiā impetrari
di penta. Petire (inquit) z dabitur vobis proponens il
lud exemplum de amico n̄uitis panem ppter importu
nitatē petendi impetrantis. Luce. vi. Et em̄ virtus ei⁹
efficax ad impētrandū oīa proficua et rē mouendū oīa
nocua. Ideo p̄o principali exercitio orationis exer
citium debemus habere. Nil alijs (necessarijs curis tm̄
exceptis) nos debet tm̄ delectare q̄tūm orare. qz ora
tio facit coniungi. morari/ conuersari cum deo. Nam
vt dicit hieronimus. Sepe corde tepido ad orationē
accedamus per seuerantibus attem repente infunditur
gratia pinguescit pectus/ replet viscerā pietatis inun
datio et sicut si quis premat lac concepte dulcedinis
vbera dare non tardabunt: vt experiamur quibus stu
dium est frequenter orare. Sed quid est. qd licet ab ora
tione non cessemus vix vnq; reperire videtur aliquis
nostram quis sit fructus sue orationis: sed sicut ad ora
tionem accedimus sic inde recedimus. Nemo respon
det verbum. Nemo donat quicq;. Sed iudicium fides*

Requere: non experimentum tuum. Tua fides verax est. tu
um experimentum non. Que est & vitas fidei nisi qd p
mittit filius dei: quicqd orates petitis credite qz acci
pietis z fiet vobis: Nemo paruipēdat orationē suā: qz
dñs non vilipendit: sed anteq̄ exeat de ore de⁹ scribit
cā i libro suo z vnū de duobus indubitanter sperare de
bemus s: qz aut dabit qd petimus: aut qd nouit melius
et vtilius. Nos autē nescimus orare vt opz sed misere
tur deus super nostris ignorantibz: et of onē benigne su
scipiens qd nobis aut non est vtile/ aut nō tam cito da
ri necesse est minime tribuit. ofo tñ non infructuosū
erit sicut pater carnalis paruulo petenti panē libenter
porrigit querenti cultellū non concedit: sed magis ipsi
panē quē dederat frangit. Tria autē possumus petere
duo sunt pñtis t̄p̄is (.i. bona corporis. et bona anime.
Tertiuū est beatitudo vite eterne. Orandum est & pro
necessitatibus. tamen cū intentione semp perueniendū
ad aliud. Et qui sic orat non illa videtur petere. sed il
lud pro quo alia postulamus. sed frequent⁹ z ardēt⁹
p̄ dei gr̄a impetranda. et pro vita eterna ardētissime et
p̄tinue et toto corde. Sit igr̄ ofo q̄ pro t̄p̄alibus est r̄
stricta circa solas necessitates. sed q̄ p̄vutibus ase est
sit libera et pura. z q̄ pro spūalib⁹ est sit in omni hūilitate
te fundata p̄fidens de sola miseratiōe diuina. Sed re
deamus ad dñm iesū. Dum ergo dñs ies⁹ oraret in ma
te discipuli erant in mare afflicti et angustiati qz ven
tus erat eis contrarius. et nauis procellis z fluctibus
iactabatur Cōspice & z cōpatere eis. qz in magna tri
bulatione sunt. Tempestas enim inuaserat eos s tēpus
nocturnum erat. et absqz domino suo sunt. Quarta et
tem vigilia noctis descendit dñs de monte. z ambulā
super mare appropinquauit eis Cōspice igr̄ qualiter

fatigatus ex vigilia longa et oratione proluxa solus descendit noctis tempore de monte laborioso (et forte petroso) nudis pedibus: et vadit supra mare firmo vestigio sicut super terram: cognouit enim mare creatorem suum. Cum autem appropinquaret naui: discipuli clamauerunt putantes esse fantasma. At benignus dominus nolens amplius vexari seruauit eos dicens. Ego sum nolite timere. Tunc petrus de potentia domini confusus ad iussu eius cepit ambulare supra mare: et postea titubans cepit mergi: sed eum dextera domini ne mergeref erexit. Tunc dicit glosa super matth. Supra mare ambulare facit ut ostendat diuinam potestatem. Mergi facit ne infirmitatem obliuiscatur: ne putet se equalem deo et ne superbiat. Intrauit autem dominus nauem et cessauit quassatio: et omnia fuerunt placata. Discipuli quoque eum reuerenter suscipiunt: multumque gauisi sunt et in quiete magis remanserunt. Considera bene ipsum et discipulos in omnibus supradictis quod pulchra sunt et deuota valde. In hoc autem facto moraliter considera potes qualiter dominus facit nobiscum: scilicet patitur ut affligantur electi in hoc interiori et exteriori homine: quia flagellat omnem filium quem recepit. Et qui sunt extra disciplinam non filii sed adulteri sunt. Ad hebreos. xij. Expediit nobis tribulatio et affligi hic. Nam inde erudimur: virtutem accipimus. et (quod magis est) premia eterna expectamus. Ideo non debemus in his frangere: sed expectare eas. Non ergo mireris si dominus discipulos quos ita diligebat vexari permittit. Considerabat enim ad utilitatem eorum. Nec etiam mireris si permittit amicos suos vexari. Pluries enim legitur nauiculam fluctibus et ventis contrariis exagitari: sed nunquam submergitur. Patienter ergo te habeas in aduersis: et gaudeas amore domini: qui per se in suis hanc viam.

excelsam tenuit et monstrauit.

De chanaanica muliere. *Matthæi. xv. Cap. xxxvii. ci. octauo.*

Gratia dñs iesus laborans circūiret p̄dicando z sanādo ifirmos accessit ad eū mulier chanaanica. i. de terra canaan q̄ erat gentiliū z non iudeor: rogans eū vt sanaret filiā suā q̄ a deo mortuo vcrabat̄. Erat enī fides i ea qz hoc posset facere. Et dño nichil respōdēte nichilomin⁹ stabat z pseuerabat clamans z petens ab eo inīam itan tū vt discipuli pro ea rogarent. Cūqz dñs iesus respōderet nō debere dari panē filiorū canibus. ipsa se hūilians respondit vt more saltem canis posset de micis habere: et sic meruit exaudiri. *Conspice igitur dominū et discipulos atqz ipsam in predictis iuxta modū tibi datus superius. Nichilominus cōsidera virtutes hui⁹ mulieris: et eas ad vtilitates tuas conuerte: que fuerunt maxime tres. Prima. fuit fides magna que se a deo suam filiam extorcedit. Secūda. orōnis perseuerantia. quia non solū perseuerans fuit: sed etiam importuna sperās qz domin⁹ importunitatem acceptet z ad eam mittat: vt iā dictū est. Tercia. humilitas p̄funda: quia nō putauit se dignam inter filios computari nec habere panes integrū: sed contenta fuit accipere de micis. Cui valde se humiliavit: id est quod postulauit obtinuit. Et tu si corde integro importune perseuerans te humiliaueris credas qz quicquid petieris obtinebis. Et sicut ap̄li petierunt pro chanaanica sic z angelus tuus pro te rogabit/ et offeret orationem tuam deo. quia s̄m Bern. vnus est ex sodalibus sponsi in hoc ipsum deputatus minister et arbiter mutue satisfactionis. Quomodo delectabitur in hoc et conuersus ad deū dicet: Gratias tibi ago dñe qz desiderīū cordis*

et us tribuisti ei. et voluntate labiorum eius non fraudasti cum. Ipse est qui in omni loco sedulus sollicitat/monet et suggestit anime dicens. Delectate in dño et dabit tibi petitiones cordis tui. Ipse si moras fecerit expecta eum. qz veniet et non tardabit. Sicut ceruus desiderat ad fontes aquarū/ita desiderat anima mea ad te deus. Item tota die expandi manus meas ad te. Dimitte illam qz clamat post nos. Respice de celo et vide desolatam. Fidelis est nuncius qui discurrit inter dilectum et dilectam: vota offerens et referens dona. excitat illam/placat illum. Interdum etiam licet raro representat eos pariter sibi seu hunc rapiens/ seu illuz adducens siquidem domesticus est notus in pallacio nec veretur repulsam/sed quotidie videt faciē p̄ris eius. **Thucosq; Bernardus.** Vides q̄ fideliter angeli nostri seruiunt nobis. Ideo quotidie debemus eos reuerentia laudare/honorare/gratias agere/ et in eorum presentia bui semper nobis assunt: nil illicitum vel turpe cogitare/dicere/vel operari debemus. Unde **Bern.** super illud. Angelis suis deus mandauit de te: vt custodiāt te. et c. Quantum tibi debet hoc verbum: conferre reuerentiam/ deuotionem/ et fiduciam. Primum p̄ presentia. Secundum pro beniuolentia. Tertium pro custodia. Laute igitur ambula vbi assunt angeli in omnibus v̄s sicut mandatum est eis. Tu ergo non audeas. eis presentibus quod in eisdem nō auderes. Hos autem non debemus esse ingrati illis qui deo cuz tanta caritate obediunt: et nobis in tanta necessitate subueniunt. Simus ergo deuoti.

Quomodo aliqui ex verbis domini scādalizati sūt

Matth. xv. Marci. vii. Johannis. vi.

Capitulum. xxxviij.

f. iij.

Non mireris si ex vobis et factis vestris aliqui scandala ori-
antur: quoniam tunc bene et fideliter fiat cum ipsi do-
mino (quod errare non poterat) plures contigerit idem. Dum
enim quadam vice pharisei interrogarent dominum: quare disci-
puli non lauabant manus quando manducabant: dominus
dure respondit eis: increpando eos quod exteriorem mundi-
ciam non interiorem querebant: de quo illi scandalizati sunt
sed dominus non curauit. Alia vice dum dominus spiritualia in syna-
goga doceret aliqui ex discipulis eius tanquam carnales
non intellerunt et recesserunt: nec de hoc etiam cur-
rauit sed ad duodecim discipulos ait. Numquid et vos vul-
tis abire? Cui petrus pro se et alijs respondit. Domine ad
quem ibimus? Verba vite eterne habes. Considera enim in pre-
dictis et alijs similibus quomodo publice loquebatur: et docebat
veritatem de scandalo prauorum non curans. Nota
hic etiam plura. Primo quod propter alterius scandalum non
debemus recedere a veritate iustitie. Secundo quod de in-
teriori mundicia magis quam de exteriori honestate curare
debemus: quod dominus alibi dicit apertius scilicet. Luce
xi. Tertio. quod spiritualiter viuere debemus ita quod verba
domini non videantur nobis extranea sicut illis discipu-
lis qui recesserunt: sed potius cognoscamus ipsa esse
vite eterne ut simul cum duodecim discipulis ipsum
imitemur perfecte.

De retributione relinquentium omnia christi sequentium
Matth. xix. Marci. x. Luce. xviij. Cap. xxxix.

Quoniam fidelis et prudens discipulus symon petrus
quereret a domino pro se et alijs socijs de retributione
ipsorum: respondit dominus iesus inter alia quod omnes qui
temporalia dimittunt et eum sequuntur: centuplum accipiet in hoc mun-
do et vitam eternam in futuro. Nota bene hanc retributio-
nem et gaude gaudio magno: et laudes et gratias referas

deo q̄ ad talē negociationē te adducit vt manualiter
de vno recipies centum: et nichilominus postea vitaz
eternam. Hoc autē centuplum sp̄ialium aut tempora
liū vel corporalium est cōsolatio internarū delectationū
et virtutum: quas per experientia cognoscimus non p̄
doctrinas. Cū enim aīa gustat odorē paupertatis nito
rem castitatis et patientie: ceterarumq; virtutū sapo
rem ⁊ delectat in eis: nonne centuplus tibi recepisse
videf: ⁊ si vlteri⁹ ascendit vt recipiat visitationem sp̄o
si eiusq; presentia delectetur ⁊ glorief. nōne tunc reci
pit plusq; mille duplum oīm: que recipit pro deo? Er
goverū est qd loquitur veritas non fallit quin cētuplū
in hoc mundo recipiat non tm̄ semel sed pluries. Cū
afficitur ita aīa ex tali gustu et accenditur: qd non solus
id qd dimisit: sed etiam totū mūdū arbitretur vt sterco
ra: vt sponsū suum lucrifacere possit: ⁊ parū sibi fecisse
videf. Cū beatus Bern. dicit alicui seculari. Osten
de michi centuplū qd promittis et libens vniuersa re
linquo. Ut quid ostendam? Fides non h̄z meritum: cui
humana ratio prebet experimentum. Deficit scrutans
scrutinio. Nisi credideris. non intelliges māna absco
ditum qd in apocalypsi victori promittitur: et nomē no
uum qd nemo scit nisi qd accipit. An non deniq; possi
de oīa cui oīa cooperant in bonū? An non centuplus
habet oīm qui replet sp̄s sancto et qui xp̄m habet in pe
ctore? Nonne longe plus q̄ templum visitatio sp̄itus
sancti est et presentia xp̄i? Quaz magna multitudo dul
cedinis tue domine: quam abscondisti timentibus te.
Perfecisti eis qui sperant in te. Hoc ḡ centuplū ado
ptio filiorū est gloria conscientie regnum dei qd intra
nos est. non esca/non potus/ sed iustitia. pax/ et gaudi
um in spiritu sancto. Sane gaudiū non tm̄ in spe glo

rie: sed in retributionibus. Hec est illa pax quem xps
suis reliquit ad seipulis: que superat omnem sen su: cui
omne concupitum in mudo non potest comparari qua
expertus nouit / in expertus ignorat. quem nemo scit / ni
si qui accipit. letemur et regratiamur de o quo ad centu
plum recipiendum vocati sumus. Hucusq; Bernard.
licet non isto ordine.

¶ Qualiter dominus iesus quesuit a discipulis quid
homines diceret de christo. *Mathei. xvi. Marci. viij.
Luce. ix.* Cap. xi.

¶ Veniens dñs iesus in partes cesaree philippi: q
uesuit a discipulis qui de ipso hoies dicerent et qd
sentirent ipsi de ipso et de alijs. Quidam autem respō
derunt sic. alij vero sic. *zc.* Petrus autem pro se et pro
alijs dixit. Tu es xps filius dei viui. Et christus ad eū.
Tu es petrus et super hanc petram edificabo ecclesiam
meam. Tunc dedit ei pro se suisq; successoribus clauis
regni celorum. s. potestatem ligandi super terram et sol
uendi. Conspice eum et ipsos vt supra. Et nota qd que
petrum hunc xps vocauerat parum post vocauit satha
nam eo qd propter amorem carnalem quez ipse petrus
habebat ad xpm dissuasit ei de passione sua vt non fie
ret. Et tu domini exemplo omnes habeas pro aduersa
ris qui pro corporali alleuiatiōe ab exercitio bono spi
rituali te volunt obseruare.

¶ De trāsfiguratione domini in monte thabor. *Mathei.
xviij. Marci. ix. Luce. ix.* Cap. xij.

¶ Assumens dñs iesus tres ex discipulis suis ascē
dit in montē thabor: et trāsfiguratus est ante eos oñ
dens se eis gloriosum. vneruntq; Moyses et Helij:
as loquentes cum eo de passione sua futura. Dicebant
autē ei. Dñe non expedit vt moriaris. qz vna gutta tul

sanguinis redimeret totū mundum. Dominus autē dicebat. Bonus pastor animam suam ponit pro ouibus suis sic et me oportet facere. Affuit etiam ibi spūsanctus in specie nubis lucide. Affuit et pater in voce dicens. Hic est filius meus dilectus in quo michi complacui ipsum audite. Discipuli autem ceciderunt in terram et cum excitati fuissent non viderunt nisi solum iesum. Cōspice bene predicta et te presentē exhibe: quia magna sunt.

¶ Qualiter dñs iesus duabus vicibus eiecit emētes et videntes de templo. Johānis. xi. Mathci. xxi. Marci. xi. Luce. ix. Cap. xliij.

Duabus vicibus eiecit dñs vendētes et cientes de templo: quod inter eius magna miracula deputatur. Nam licet eum alias vilipenderent: tunc tamē ante eum fugerunt. Et quousque essent multi non se defendē: sed ipse solus cum quibusdam funiculus omnes eiecit. Et hoc ideo quia se eis terribilem ostendit in facie. Accensus enim zelo vehementi eo quod pater suus sic inhonorabatur ab illis: in loco ubi magis honorari deberet: fecit ipsas eiectiones. Cōspice ipsum bene et compatere: quia etiam ipse compassione doloris plenus est. Ac nihilominus time. Nos enim qui in templo dei sumus de speciali eius et magna gratia ei deputati: si secularibus negociis (ut ipsi faciebant) nos implicemus cum ad laudem dei semper debeamus intendere: merito ab eo eiectionem et in dignationem eius timere possumus et debemus. Si ergo non vis isto timore verari: nulla ratione negociis secularibus te audeas implicare.

¶ De probatica piscina. Johannis. v.

Capitulum. xliiij.

Erat in hierl'm quedā aquarū cōgregatio: in qua
lauabantur oues de quibus fiebant sacrificia. In
eadem dicitur fuisse lignū crucis. Quolibz autē āno
semel cum aqua cōmouebatur ab angelo sanabatur alī
quis infirmus. s. qui primus descendebat in aquā post
eius ab angelo motionem. Tū multi infirmi ppter ea
iuxta eam morabant cōtinuē. Erat autē quidā infirm⁹ ia
cens in grabato paliticus p triginta annos. hunc ergo
tesus quadā die sabbati sanauit. Conspice bene ipsum
tunc ad infirmū euntem: z loquentem more solito. In
hoc autē facto nota tria. Primum est q̄ sicut hic dñs re
quīsiuit infirmum si uellet sanari: ita inexcusabiles sunt
pctōres nō consentientes uoluntati diuine z sue salutē
quia s̄m Aug. Qui creauit te sine te: nō iustificabit te
sine te. Scdm. qz multum cauere debemus ne relaba
mur in pctm: quia si sanati recidiamus digne nři crimi
nis magnitudo acrius punietur. Sicut huic dñs dixit
Uaderiam amplius noli peccare: ne deterius a liq̄d tibi
cōtingat. Tertū est quia maligni de oibus pdūt: sicut
boni de oibus lucrantur. Nā cū hic liberat⁹ porta
ret grabati sui: z diceretur ei a iudeis q̄ nō licebat die
sabbati: ipse respondit. Qui me sanum fecit ille michi
dixit. Tolle grabatū tuū z ambula. Illi autē dixerunt.
Quis est ille q̄ dixit tibi: tolle grab. tu. Non enim dis
cebant. Quis est ille qui te sanum fecit. Et sic accipies
bāt qd̄ possent rephēdere: nō qd̄ poterāt laudare. Sic
curiales z carnales hoies i malā iudicant prē: frequē
ter q̄ uident z quasi de oibus pdūt. Spūalr autē uiuen
tes oia referunt in laudem dei: siue sit prosperitas: siue
sit aduersitas. et non dubitant quin oia recte fiant do
mino cuncta recte operante uel iuste permittēte: z om
nia in bonā partem interpretant. Iuxta doctrinā bti

bernardi. Caue aliene puerfatiōis esse aut curiosus ex-
plorator aut temerarius iudex. etiam si perperam quid
actū deprehenderis. Nec sic iudices proximū. sed magis
excusa. Excusa intentionē si op^o nō potēs/puta igno-
rantia puta surreptionem/puta casū/et si omnes dissi-
mulationem certitudo rei recusat. suade nichilominus
tibi. dicitō apud te metipm. vehemens nimis fuit i ten-
tatio/qd fecisset de me. si in me accepiſſet potest. m-
Hucusq; Ber. Quō autem de oibus lucrantē spir. tua
les/etiam de suis et alienis pctis et de rebus nocuis
et de diaboli operib⁹ ostendit Berni. Diabolus eiusq;
satellites (cū maligna sit semp eorū intentio) nocere quē-
dem semp cupiunt/ sed bonis emulatozibus quib⁹ dz.
Et q̄s est qui vobis noceat si boni emulatores fueritis
absit vt possint. Magis etiā volentes coopant in bo-
nū bonis. Hucusq; Ber. Lauāt em manus suas in fan-
guie pctōis. Sis ḡ spūalis et oīa tibi in bonū cedent
Et valet hmōi p̄sideratio ad tollerantiā tribulationis
et tentationū: et animi quietē. Nā per hmōi continuū
exercitiū posse t quis venire ad tantā anime trāq̄llitatē
q̄ vir vel raro de aliqua re turbaretur. Vñ etiā scriptū
est Non contristabit iustum quicquid ei acciderit.

¶ Quō discipuli dñi vellebant spicas ppter famem
et fricabant manibus. Lu. vi. Math. xii. Cap. xliiij.

Discipuli dñi iesu quadam die sabbati vellebant
spicas esuriētes: non hātes vnde pcurarēt q̄s mā-
ducarent. Abant per agros et vellentes spicas frica-
bant manibus et comedebant. Reprehendebātur autē
a phariseis dicentib⁹. non licet hoc facere die sabbati.
Dñs autē defendebat eos: et multa talia faciebat in die
sabbati dñs vt supra dixi. vt de habente manum aridā
sanato. Intuere igitur discipulos et compatere eis

in tanta necessitate constitutos: quibus gaudentes hoc ip-
si facerent ob paupertatis amorē quē ante oēs virtutes
et beatitudines cōmendauerat eis magister eorū et dñs
Quid tñ est cogitare principes mundi presente omnī
peditore ad tātā paupertatē redactos: vt tali pabulo (mo-
re animalium) oporteret eos sustentari? Aspiciebat
eos dñs et compatiebatur eis qz tenerrime diligebat
eos sed nichilominus gaudebat taz propter eos quos
in hoc multum mereri sciebat: qz propter nos quibus
relinquebant exemplū. In hoc enim exemplo ad mul-
tas virtutes proficere possumus. Nam hic mirabiliter
paupertas relucet. Nam mundi contentenda ostē-
ditur: sumptuosa cibaria et saporosa destruantur et gu-
le voracitas cum sua turpi fetositate et insatiabili ap-
petitu: totaliter euacuatur. Tu ergo hoc animatus ex-
emplo: totis viribus paupertatem amplectere: q̄ sic
emittit in dño et ī dñā matre ei⁹: et prefatis mundi prin-
cipibus: et omnibus qui perfecte xp̄m imitari voluerūt
et paupertatem cordis dico: non tñ in exterioribus:
Nam virtutes in anima collaudāde sūt. Nam paupertas et
secūdm Bern̄. non reputatur virtus: sed paupertatis
amor. Amicitia pauperum regum amicos constituit
amor paupertatis reges. Nam regnū celorum paup̄-
rum est. Beatus qui postea non abūt que possessa ones
raptimata inquinant: amissa cruciant.

De ministerio marthe et marie. Luce. x. Cap. xlv.
Quā quadam vice dñs iesus in bethaniam iret
Ad domū marthe et marie: ille toto affectu diligen-
ter/ reuerenter/ et multum alacriter suscepserunt eundē
et martha quidez soroz maior statim se parauit ad refe-
ctionem. et honorabilem aduentus iesu cum discipulis
procurauit. Maria vero ad pedes dñi se posuit: et dñs

nolēs esse oclusus: more suo loquebat verba vite eter-
ne. Ipsa vero maria oculis auribus in eū intenta iocū-
dabat in s̄bis ei? ultra q̄ dici posset: nec quicq̄ aliud
cogitabat. **M**artha verom olesse hoc tulit & a dño cō-
pelli ad laborandū secus ministerio postulauit: sed sen-
tentiam contrariam reportauit: et mariam optimaz p-
tem elegisse audiuit. **M**aria s̄o q̄ in verbis dñi quiesce-
bat ad clamorem sororis quasi a somno euigilans de
sua comite timuit: et facie inclinata ad terram siluit s̄
post dñi refectionē securius & iocundius sedit. **C**onspi-
ce bene dñm ingredientem: & illas quam letissime sus-
cipientes: & deinceps alia in predictis eorum actib?:
quia pulcherrima sunt.

De distinctione contemplationum. **Cap. xlvj.**

Sane vero debes q̄ per istas duas sorores dicūt
sancti duplicē vitam intelligi scz actiuam & con-
templatiuam. **E**t scđn hanc duplicem vitam continue
vivere nos oportet. **V**ita actiua designat per marthā:
contemplatiua per mariam. **S**ed actiue sunt partes
due. **P**rima est quam quis exercet ad suam principalē
utilitatem: corrigendo/ emendando se a vitis et infor-
mando virtutibus. **E**t istud idem fit secundario ad p-
rimū utilitatem per opera iusticie: et obsequia caritatis
ac pietatis. **S**ecunda pars est quando quis exercitium
confert principaliter ad utilitatem proximi: q̄uis eti-
am ad suum maius meritum vt alios corrigendo & do-
cendo/ & adiuuando in animarum salutem: vt faciunt
prelati/ predicatorēs/ doctores/ & huiusmodi. **E**t inter
has duas partes actiue vite et contemplatiue vite iste
sit ordo. **P**rimo. vt quis se exer ceat et laboret in oratio-
ne/ sacra lectione/ & alijs operebus bonis: et obsequi-
is in conuersatione communi se corrigendo a viciis

et acquirendo virtutes. Secundo ut quiescat in contemplatione: solitudinem mentis querens et solido vacans toto posse. Tertio. ut per duo dicta exercitia virtutibus et vera sapientia imbutus: illis factus et feruidus factus ad aliorum salutem tendat. ¶ Tria genera contemplationis: duo principaliter propter perfectos. tertium additur pro imperfectis. Primum perfectorum est contemplatio de eterni regis maiestate/eternitate/divinitate/et gloria. Secundum est contemplatio de felicitate et gloria celestis curie ac civitatis superne. Tertium pro incipientibus et imperfectis est contemplatio humanitatis christi: quae in hoc libello describitur: a qua incipiendum est qui vult ascendere ad maiora. Illudque ad sublimitate de te mente elevari posse confidas: nisi in hoc diligenter te etiam longo tempore exerceas. Et hanc contemplationem non oportet quod precedat activa vita. tunc quod de rebus corporalibus est scilicet de actibus christi secundum humanitatem. unde tanquam facilior non solum perfectis: sed rudibus proponitur intuentibus. tunc quod in ea sicut in activa et a vicinis purgamur virtutibus induimur: unde cum hac activa concurrit. Quod autem dicitur quod activa debet precedere contemplativa verum est in alijs suis sublimitatibus generibus scilicet celestis curie et maiestatis dei: quae tantum perfectis reservatur. ¶ Sciendum autem quod si volumus introduci in hanc duplicem vitam: quod prima pars activae requirit sociale conversationem inter alios sicut contemplativa solitudinem. ideo in activa conversandum est cum alijs quod melius et citius quis suum propositum persequitur. Erubescit enim inter alios de vicinis quae habet: et de fortibus quas non habet: ideo in utrisque se corrigit quod in solitudine sic non contingeret: quoniam in ea nec ipsa praetenderet. Non enim esset qui corrigeret nec coram quo erubesceret. Propterea proficit in correptionibus et mortibus aliorum cum est in aggregatione. Conatur enim vitare

defectus pro quibus aliquid corripitur: et displicet et non acquiritur virtutes pro quibus commendat: aut placet aliquid te sic facere oportet donec fueris in activa et caute obserues virtutes aliorum et vitia proponendo tibi mores aliorum et virtutes. Unde Bernardus. Te michi inquit vnus ex nostris quod monachum vnum in vigiliis consideravi in quo xxx. virtutes numeravi quarum vnam non inuenio in me. Et fortasse ille nullam tantam habebat quanta est humilitas religiosa emulationis humilitas. Hic itaque fructus sit nostri sermonis: ut ad altiora semper intendas: quod in hoc stat plenitudo humilitatis. Nam si forte in re aliqua maior tibi fratre aliquid gratia collata videatur in multis: tamen si bonus emulatores fueris iudicare te poteris inferiorem. Quid enim si forte tu laborare aut ieiunare potes melius illo et ille patientia superat: humilitate vel caritate. Quid tota die circa id quod videris habere in simplici cogitatione versaris. Esto magis sollicitus ut scias quid desit tibi. In contemplativa autem vita longe aliter te vivere oportet: quod contemplator soli deo vacare debet: et manere in solitudine salutem mentis. Nil enim ad eum de aliquibus rebus communibus vel propriis. Nil de proximis quo ad obsequia corporalia pro illo tempore: sed oratione/ deuotione/ passione intenditur ad eos. Nichil enim ad eum de seipso. Quia breuiter debet post tergum dimittere et proficere: et tanquam insensibilis: et mortuus esse: ut soli deo vacare possit: nisi necessitas eum implicet vel inuitum. Oportet quod immoretur actus: et taceat exemplo marie: quam quodsumcumque et quotiens interpellata fuit semper tacuit et dimisit respondere deum et facere. nec vnquam conquesta est quod soror sua reliquit eam solam vacare. Sed et dominus semper respondit et defendit eam a phariseo indignante a sorore conquerente: a discipulo murmurante seu discipulis. **D**esiderium contemplator omnia dimittere: magis

simē exercitia corporalia si vult vacare deo qz talis oc-
cupatio recte opponitur vacationi et est vnum de ma-
ioribus impedimentis q̄ possit habere contemplator.

¶ De impedimētis p̄tēplationis: z q̄ vita p̄scraf actia
vel contemplatiua z q̄ maioris est meriti. Cap. xlviij.

¶ Contēplationis q̄ttuor sunt impedimenta seu q̄
tuor sūt modi q̄bus contēplator impeditur. P̄m̄
mū est infirmitas z defectus corporalis: t̄m̄ em̄ aīa ad
corpus afficit q̄ eo patiēte famē/sitim/frig⁹ aut h̄mōl
vel infirmitatē in q̄cūq; parte corporis p̄tēplari nō de-
lectat: nisi dñs faciat de ḡra sp̄ali. Sc̄dm̄ est sollicitu-
do curarū vel occupationum: qz sicut puluis missus z
eiectus in oculo corporali impedit visum eius: sic cu-
ra terrenorū actuum p̄fidit intellectū. Tertiu p̄ctm̄ est
hoc dupl̄r. p̄rio cū p̄ctm̄ est i aīa. sc̄do cū fuit deletus p̄
p̄tritionē z cōfessionē. sed t̄m̄ adhuc in memorias reuo-
catur. Nam sicut tenebre impediūt visū corporalē: ita
p̄ctm̄ cū est in anima ipedit eam: qz est tenebrosa. Qua-
re t̄p̄e p̄tēplationis. dz cauere a cogitationib⁹ p̄ctōr.
Om̄i em̄ t̄p̄e debemus nos reputare p̄ctōres: s; singl̄r
nō debem⁹ reflectere nostrā cogitationē sup aliq̄ p̄ctō
t̄p̄e quo volum⁹ cōtēplari. Quartū impedimentū p̄tē-
plationis est fantasia corporaliū imaginū q̄ est diffi-
cili⁹ oibus p̄dictis. iō multū valet in hoc statu solitudo
Op̄z em̄ contēplantē esse surdum/mutū/z secū/vt vi-
dens nō videat: audiens non intelligat: nec loqui dele-
ctet esseq; ita abstractū q̄b alijs transit oris z deo con-
iunctū: q̄ in videndo/loquendo/z audiēdo non minuat
cur sū suū sed fugiat q̄stū p̄t. Et si q̄ncūq; necessitas
ad id cogit non reportet imagines q̄ per has fenestras
ad aīam intrāt dū cōtēplatiuiser actiuis nō tenet obs-
seruare moze aliorū ne inde fantasia reportet. Ergo

magis debet cessare a seculari colloquio. Et hec dicta
sufficiant de impedimētis contemplatiōis. Querit autē si vi
ta contemplatiua pferat actiue: qz dicitur opimā partē elegit sic
bi maria. Ad si verū est: vbi erit illud. Si quis michi in
nustrauerit honorificabit eū pater meus. Et illud Quis
maior est vīm zc. Et contra: que est consolatio labo
ris q̄si in eius suggillationem sororis partem atollere
Rū no. Unū videtur ex duobus: qz aut de electiōe ma
ria laudat q̄ pars ipsa inq̄tū in nobis est sit in omnib⁹
eligenda: aut v: verū fuisse dicatur in partē aliquē p̄cis
pitasse sententiā: s; ad obediētā preceptoris ad vitā
libet sit parata. Unde dauid bis dicit. Paratum cor
meū deus paratū cor meū. vt ostendat q̄ erat paratus
et vacare deo z proximis ministrare. Hec pars optima
est que non auferetur. Bonū esse acquirit gaudiū quē
bñ ministrauerit. Et si melior forte q̄ bñ deo vacauerit.
Optim⁹ autē q̄ pfect⁹ est in vtroq; . Et his sumitur vi
tam cōtemplatiuā pferendā actiue. Que autē sit maioris
meriti de⁹ nouit: crederē tñ q̄ fert amore maiore magis
meretur: sed cōtemplatiua cōter videtur magis affici
ad amorē z maxie in speculatione dñi fruideo conuer
sari cū deo volūtātē eius agnoscere q̄ ad cōtemplati
uū p̄tinēt. Et hoc videntur tenere sc̄ti q̄ cōtempla
tiua sit maioris meriti: s; q̄cqd fuerit deus vult de viris
q̄. Et sicut multa mēbra in eodē corpe non hñt eundē
actū ita nos multos in corpe ecclie multis modis opz
suis deo. Et nō oib⁹ idē spūs dat: sed alijs datur simo
sapientie. zc. Unusq; ergo in sua vocatiōe p̄maneat
vt q̄ aptus est cōtemplatiōi moret in ea. qui vero mis
nisterio p̄mi exerceat se in illo. Rā zōns sicut dixit q̄
maria opimā partē elegit: sic petro suas oues cōmenda
uit. Et hoc impressit / pascite oues meas. Hucusq;

de dictis. Bern. Quamuis pluries sz q̄ contemplatos
soli deo vacare dz: et non obmittere: hoc est verū gnāl'r
sz nō sp̄hā ppter tria q̄s a locūda p̄tēplatiōe se ad tē
p̄ separat z se recipit in actiuā. Prima cā ē p̄p̄t lucrū
aiāz vt habet supra. quō contemplatiua p̄cedit sc̄dam
partē actiue. Sciēs eñ sponsa volūtātē sp̄ōsi zelantis
aiāz salutē: exit ad temp⁹ cū necessariū est ad ipsā opes
randā et postea redit ad cōtēplationē. Sc̄da rōe offi
cū imminētis. Nā cum prelatus subditoz necessitatib⁹
habet intēdere: omittit tūc cōtēplationē. Tñ dicit ber.
in tali casu. Non queram q̄ mea sūt: neq; quod est vtile
michi sed q̄ vultis id michi vtile iudicabo. Ad solum
descoz: vt fiat illis acceptū fructuosūq; ministeriū me
uz: si forte ex hoc in die mala iuentā miaz i oculis p̄ris
eoz. Dicit etiam q̄ dū cōpetit aliquid profecisse ex suis
meritis tūc non piget p̄tulisse curam. Symonis oculo
pp̄rio z quiett vt cū homo iracundus mutatur in mīdē
et supb⁹ in hūilem: pusillanim⁹ in fortē zc. Terna. qñ
more suo recedente sponso non sentit aiā solitas com
solationes. vadit eñ et redit sponsus pro suo velle vt
dictū est qñ voluerūt facere iesū regē: z cū recedit aiā
languet ex desiderio eius z toto conatu suo reuocat eū
dicēs. Reuerte dilecte mi. Et sic nec tunc redit vo
cat sodales sponsi in auxiliū sui. i. angelos z dicit Ad
iuro vos filie hierl'm si videritis dilectū meum nuncia
te ei qz amore languo. Si nec si redire dignat aiā tūc
sciens voluntatem sponsi reducit se in actiuam vt vel
sic fructificet sponsa: qz non decet contemplatiuus esse
desidiosum et hec de contemplatione dicta sufficiant.
¶ Quō dñs iesus p̄dixit iudeis q̄ ecclesia deuolueret
tur a gētilēs per similitudinē cultoz vinee q̄ filij dñi sa
occiderunt. Math. xxj. Luce. xx. Mar. xj. Cap. xlvij.

Dominus ac redemptor nō zelans asarū salutem
pro quibus venerat positurus animam suā: oībus
modis nititur eas ad se trahere: et de inimicorū faucib⁹
eripere. Unde nitebatur a liqñ sermonibus blandis et
hūilibus: qñq; minis et terroribus. sic varians mōs et
remedia salutis: put expedire videbat p loco z tēpore
et audientiū virtute. in hoc autē loco fuit vsus contra
phariseos et principes verbis duris et exēplo terribili
tanq̄ iusto z vero: vt eidē ipi tulerūt cōtra se snias. Pro
posuit aut̄ eis pabolā de cultoribus vinee q̄ dñi nunci
os veniētes p fructib⁹ occideft z etiā filiū ei⁹. Querē:
tes aut̄ ab illis qua pena digni erāt: domino respōdeft
Malos male perdet z vineā suā locabit alijs agricolis
Et dominus iesus approbās intulit. Sic auferetur a
vobis regnū dei z dabitur genti facienti fructus eius
gentilibus. s. ex quib⁹ sumus nos et vltis ecclia. Inter:
posuit etiā exemplū de lapide āgulari q̄ significat xp̄m
qui debebat iudeos cōfringere. Tunc ipsi intelligentes
q̄ de ipsis essent hē parabole non correcti: sed magis
irati sunt. quia eos excecauerat eorū malicia Conspice
eum in predictis quidē humilr sedētē inter illos nephā
rios. tñ cū auctoritate loquētē et cū potestate ac vigore
virtutis denūciantē eis casum proprium.

Quomodo voluerūt capere dñm iesum in sermōe
Matth. xxij. Luce. xx. Marci. iij. Cap. xlix.

sicut multis modis nitebat̄ dñs Iesus operari
salutē iudeorū: sic ecōuerso illi quib⁹ oīb⁹ pote
rant modis conabantur ad illi⁹ destructionē z interitū
Logitauerūt q̄ eū deciperet s; defecerūt scrutātes scru
tinio. Misērūt autē deliberato cōsilio discipulos suos
cū familiarib⁹ herodis regis vt quererent si liceat cen
sum dari cesari: an nō. Logitauerunt em̄ q̄ ex hoc redē

derent eū exosum: vel cesari vel turbis iudeorum: quasi
non posset nisi cōtra se rīdere. At ipse scrutator cordi-
um cognoscēs eorum maliciā nūdit: q̄ q̄ ad deū deo: et
q̄ ad cesarem / cesari redderent. vocans eos hypocritas
qui s̄b his blādis et aio fallaci loq̄bātur. Illi aut̄ sua i-
tentione fraudati cū verecūdiā recesserūt. Cōspice ips̄s
et attende vt supra. Et etiam cōsidera hic q̄ non vult
dñs q̄ prelati et dñi tpales in suo debito defraudentur
Quā pctm̄ est nō solvere pedagū z gabellas q̄ per do-
minos tēporales debite z equaliter ordinantur.

¶ De ceco i hierico illuminato a dño iesu. *Matth. xx.
Marci. x. Luc. xvij.* Cap. l.

Benignissimus dñs et nimia caritate de sinu pa-
tris pro nra salute descendit: sciens q̄ quia tps vi-
sitacionis sue instabat: ad eundū versus hierim pro ipsa
passione suscipienda se parauit: quam discipulis etiā p̄
dixit: sed nō itellerūt eū. Cū autē appropiaret hieri-
co: cecus quidam sedebat secus viā medicās. Cū autē
intelligeret a turbis iesum inde transire fortiter cepit
clamare misericordiā. Et licet increparet a turba: nō
verecūdabaf nec tacebat. Ad cui⁹ fidem fauorē dñs
iesus respiciēs: fecit eum adduct ad se: z ait. Quid vis
vt faciā tibi? *D*ulcissimū verbū. Quid vis vt faciā
tibi. Cecus ad eū. *D*ñe / vt videā lumen. Et pius dñs
cōcessit / dicēs. *R*espice: z sic eū illuminauit. Cōspice
dñm̄ z carnalitatē eius diligent̄: z considera hic de viri-
tute fidei z ofonis. et quō ofonis importunitas non di-
splicet: imo placet. Sile habuisti supra de chananica
Et ipse docet i hoc caplo q̄ opz ozare semper z nō de-
ficere dās exēplū de iudice a quo vidua ex importunita-
te petendi impetrauit qd̄ petebat. Alibi etiam dat exē-
plū de eo qui de nocte commodauit panes ex importu-

mitate petendi. **E**tiam p̄senerant s̄bus in petitione facit
dñs q̄cqd̄ petierit debite ac iuste: adeo vt dicat dñs sin-
gulis. **Q**uid vis vt faciā tibi: z facit imo etiā plus se:
p̄ssime q̄ petitur z q̄ hō audeat petere. **E**xempluz de
zacheo de quo infra proxime dicet. **I**ḡ si habeas p̄ cō-
stanti q̄ q̄cquid fideliter z perseveranter petieris a dño
obtinēbis nec verecūdari debes sicut nec iste cecus nec
chananea: nec zacheus verecūdati sunt petere gr̄as z
eas obtinuerūt. **S**ic nec nos verecūdari debem⁹ deo
seruire z pctm̄ deponere: gr̄asq̄ nobis necessarias por-
stulare habere nanq̄ pudorem z verecūdiam ad virtu-
tem quoq̄ pertinet: q̄nq̄ etiā ad magnū pctm̄. **E**st
em̄ pudor adducens pctm̄: z est pudor adducēs gl̄iam
q̄ in huius ceci p̄sideratiōe veniunt. potes p̄siderare de
duobus alijs cecis tūca dño illūtiatis q̄n̄ erūt de hierico
Iste fuit añ ingressū illūat⁹. **D**e illis autez dicit **M**ath.
ix. z marci. x. vbi ponit nomen vnus. **N**am eodem mō
clamauerūt vt iste: z r̄sum sic q̄ a dño lumē receperūt.
Quātr̄ dñs intrauit domum zachei. **L**u. ix. **C**ap. ij.
Quā dñs **J**esus ingredretur ciuitatem hierico
ambularet per eam: zacheus princeps publica:
noz hoc audiens et desiderans eū videre nec valens
ppter multitudinē turbe: ascendit in arborem: sicut
ficus: vt ita posset. videre eū. **J**esus aut̄ cognoscens et
acceptās fidē ei⁹ z desiderū dixit. zache festinās descē-
de: qz hodie in domo tua opz me manere. **T**unc ille de-
scendit cū gaudio magno: z cum reuerentiā suscepit eū
et ei conuiuū preparauit. **V**idisti curialitatem dñi ies-
u. **M**ultus dedit zacheo q̄ ille desiderasset. dedit em̄ seip-
sum quod ille petere non fuisset ausus. **H**ic habes de
virtute orationis. **N**am desiderium magnū: z non vox
magna est oro. **U**n̄ propheta. **D**esiderium pauperum

exaudiuit dñs p̄parationē cordis eorū: audiuit aurē tuā.
Et moysi dixit dñs. Quid clamas ad me cum ipse tñc
ore tacere et corde loqueret? Cōspice igit̄ dñm seden-
tem et comedentē cū illis peccatoribus. P̄posuit se in
medio mēse cū zacheo: et aliquē ex illis hōrat̄is posuit
in capite familiariter et domestice loquebat̄ cū illis: vt
eos ad se retraheret. Cōspice etiā discipulos libenter
cū pctōrib⁹ eisdē puerfantes: colloquētes cū eis et eos
ad opera bona p̄fortantes et conuertentes. Sciebant
eīm volūtātē esse magistri sui: et salutē illorū cupiebāt.
¶ De ceco a natiuitate illuminato a domino Iesu.
Iohannis. ii. Cap. li.

Quam dñs iesus transfret per hierusalē: vidit cecū
a natiuitate: cui nomē dī fuisse. Ledonius: et in-
clinans se hūtiliter dñs fecit lutū de sputo: et liniuit ocu-
los eius mittens eū ad natatoria siloe vt lauaret. Fuit
ille cecus et lauit oculos suos. et lumen recepit. Istō
miraculū fuit solemniter examinatum ab illis maliuo-
lis et cessit in confusionē illorū. Vide hystoriam euan-
gelij: q̄ satis plena et pulchra est. In predictis conspi-
ce dominum v̄s. Considera etiam q̄ magna fuit cecū
gratitudo: q̄ p̄stanter et vtiliter defendit ptē dñi. iesus
etiā p̄tra principes et maiores iudeorū nec in vno p̄bo
pepercit eis: cū tñ adhuc dñm iesus non vidisset. Sub-
tū est eīm cōmendabilis virtus gratitudinis et deo ac-
cepta: et detestabile viciū ingratitude. De qua mas-
teria Hier. Disce ad singula dona gr̄as agere deo. Di-
ligenter (inquit) considera que tibi apponuntur ne vo-
na dei gr̄arū actione frustrentur: non gr̄adia nō medio-
cria/nō pusilla. Deniq̄ iubemur colligere fragmenta
vt nō pereant. nec minima beneficia obliuisci. Nūqd̄
nō perit qd̄ donatur ingrato? Ingratitudo est inimica

tanquam extrahatis meritoꝝ / virtutum oneribus / bonorum
perditio. Ingratitudo est ventus vrens: exsiccans sibi
fontem pietatis / rorem misericordie / fluentia gratiarum.

Quod abscondit se iesus exiens de templo quoniam iudei
voluerunt eum lapidare. *Johannis. viij. Cap. liij.*

Ecce incipiunt miseria passionis domini iesu. Dum
igitur dominus iesus quadam vice predicaret in templo
doceret: diceretque inter alia. Si quis sermonem meum ser-
uauerit: mortem non videbit in eternum. Iudeis inter alia
respondentibus. An tu es maior patre nostro abraham qui
mortuus est. Dixit dominus. Antequam fieret abraham ego sum.
Ex quo verbo sumentes occasiones quasi impossibile
vel mendacium loqueretur: tulerunt lapides ut lapida-
rent eum. Ipse vero abscondit se et exiit de templo.

Numquid enim venerat hora passionis sue. Conspice igitur
bene cum dolore vehementi quomodo dominus olim sic vilipende-
batur ab illis nequissimis servis: et quomodo volens coram
nequicie cedere. abscondit se in aliquo loco templi post
aliquam columnam vel inter aliquas personas. Intue-
re etiam suos discipulos mesto et inclinato capite tanquam
imbecilles et debiles recedentes.

Quod alia vice iudei voluerunt lapidare dominum
Iesum. *Johannis. x. Cap. liij.*

Quamquam in quadam alia vice in festo encensioꝝ et dedi-
cationis templi. Iesus esset in porticu salomonis
putauerunt eum lapidare illi lupi rapaces cum furore ma-
ximo stridentibus dentibus dicentes. Quousque animas
nostras tollis: si tu es christus dic nobis palam. Et mitissi-
mus agnus dixit eis humiliter. Loquor vobis et non cre-
ditis. Opera que ego facio in nomine patris mei hec testimonium
perhibent de me. Cogitatis quomodo benigne eis loquebatur.
illi autem furiose. caninis latratibus gestrepebant. Tandem

nō potuerunt occultare venenum cordis sui. Acceperunt ḡ iudei lapides sed ipse blando sermone loquebatur eis dicens. Multa bona opera ostendi vobis p̄ pre q̄ vultis me lapidare: et inter alia dixerūt ei. Tu homo cū sis facis teipsum deū. Vide eorū insaniam. ipsi volebant scire si esset xp̄s: et qz s̄bis et operibus se cōprobarbat: volebāt eū lapidare. Vere excecauerat eos malicia eorū: nec aliquē excusationem habere possunt quin potuerint et debuerint credere dñm iesum esse filium dei. Quz vero necduz venerat hora eius: exiit de manibus eorū et recessit trās iordanē in loco vbi fuerat iohannes baptizans. qui distat a hierl̄m p. xvij. miliaria: et ibi stetit cū discipulis suis. Logitem⁹ igitur tam ip̄m q̄ discipulos recedere et eis cōpatiamur toto posse.

De resurrectione lazari. Johannis. xj. Cap. lv.
Procesus miraculū valde celebre multiqz solēne cum deuotione meditandum occurrit. Nō si nos attentos exhibeamus: ac si presentes fuisset in his q̄ dicta vel facta fuerūt: et libenter conuersemus cū dño iesu. et discipulis suis: et cū ista bñdicta familia sit deo deuota et a dño dilecta. s. lazaro/martha/et maria magdalena. Languēte ḡ lazaro: sorores eius q̄ familiarissime dño erant: miserūt ad eum ad locum ad quez recesserat dicētes. Lazar⁹ frater noster quez amas ifirma: et amplius nō dixerūt. vel qz sufficiebat amāti et bñ intelligenti: vel qz timebāt ip̄m ad se vocare/ cū scirent maiores iudeorū insidari sibi et cupe mortē suā. Dñs autē audito nūcio soluit duos dies: et postea inter alia dixit discipulis suis. Lazarus amicus n̄s dormit et̄. quare in euangelio. Iterū dixit lazarus mortu⁹ est. et gaudeo p̄pter vos vt sciatis qz non eram ibi. Et si mirabilē bonitatē ac dilectionē dñi circa discipulos idigebāt ad huc

maiori robore et virtute. Tunc ipse libenter operabatur eorum profectum. Redierunt ergo et venerunt prope bethaniam. Martha autem cum sciuit: venit ei obviam: et proci dens ad pedes eius dixit. Domine. si fuisses hic frater meus non esset mortuus. Et dominus respondit quod resurgeret: et de resurrectione multa tractaverunt. Postea mittit eam pro maria: quam singulariter diligebat. Propha vero ut sciuit festine surrexit et venit ad eum: et proci dens verba ista dixit. Dominus autem videns dilectam suam sic afflictam/ lachrymosam/ et desolatam de fratre suo. non potuit lachrymas continere: et tunc lachrymans est. Cogitemus ipsum et illas discipulas: et istos discipulos: an non et ipsi fuerunt lachrymanti. Post aliquam moram sic cunctis plorantibus/ dixit dominus: Ubi posuisti eum? Ipse tamen bene sciebat: sed more humano loquebatur. Tunc illi dixerunt. Domine/ veni et vide. Et dixerunt eum ad sepulchrum. Et venit cum illis consolans eas. Ipse vero et sua presentia consolabatur valde. Quibus sic incederet: dicebat magdalena. Domine/ quare fuit vobis ex quo recessistis a nobis: dolo: fuit michi de vestro recessu: et cum hic eratis de vestra morte timebam. et nunc vos redissete gaudeo: sed et timeo de vobis: scitis enim quia machinantur adversus vos principes et maiores nostri. Ideo non sumus ausi mittere pro vobis ut veniretis. gaudeo quia venistis: sed rogo pro deo caueatis vos ab illis. Dominus autem dixit. Non timeatis. quia pater super his providebit et sic colloquendo venerunt ad monumentum. Tunc iussit dominus ab eo levari lapidem superpositum: sed contendebat martha dicens. Domine iam fetet: quatrivanus est. Deus vide amorem mirabilem istarum sororum erga dominum iesum. volebant enim quod factus tangeret nases eius. Tunc dominus fecit lapidem levari. Quo facto: ipse elevatis oculis in celum/ dixit. Gratias tibi ago pater: quia

audisti me. Ego vero sciebam quia semper me audis sed
propter istos dico: ut sciant quia tu me misisti. Aspice
ipsum orantem sic: et considera zelum eius ad salutem ania-
rum. Deinde clamauit dicens. Lazare veni foras. Et sta-
tim reuixit et exiit foras ligatus tamen sicut fuerat sepultus. Di-
scipuli vero ad domini preceptum soluerunt eum: qui solutus ip-
se et sorores sue genua flectentes gratias egerunt ei de tanta
beneficio: et duxerunt eum ad domum suam. Stupebant
autem qui ibi fuerant et uiderant: et diuulgatum est hoc miracu-
lum: et multitudo magna de hierosolymis et alijs partibus ue-
nerunt ad uidentium lazarium. Et principes iudeorum se-
confusos uidentes de ipso occidendo cogitauerunt.

¶ De maledictione ficus. Matth. xxi. Cap. lvi.

Quamuis sine fide imaginarie maledictio ficus: et
penitentia adultere in templo fuisse credantur post
aduentum domini in hierosolymis super asellum: quia tamen uideat
post ipsum aduentum meditari: nisi de sua cena et passio-
ne et earum circumstantiis. ideo cogitauit ista duo hic po-
nere. Cum ergo dominus illic uadens iherosolymis esuriens ui-
dit ficum ornatum et pulchrum de folijs: et quod appropinquans
non inueniret ficus: maledixit ei et statim aruit ita ut mira-
rentur discipuli. Conspice igitur eum et discipulos in pre-
dictis iuxta formam generalem predictam. Considera etiam
quia hoc mystice factum est a domino cum sciret tempus non esse fi-
cium. Per talem autem arborem uidentem folijs: fructibus
vero carentem: intelligi possunt uerboosi/loquaces sine operi-
bus nec non hypocrite et simulatores qui exteriorem ap-
parentiam habentes: vacui sunt et infructuosi.

**¶ De muliere in adulterio deprehensa. Johannis
octauo. Cap. lviij.**

Ugilabant in malicijs suis pessimi principes et
pharisei contra dominum iesum et sollicito pertractabant

quō eū per astutias & fallacias vincerent et notabilem
pp̄lo redderēt. Sed retoresquebant in eos eorū sagitte
Quā igit̄ quedam mulier in adulterio dephensa esset et
sc̄dm legē deber et lapidari: adduxerūt eā ad iesū in tē
plo q̄rentes qd̄ de ea faciendum esset. quasi volētes eū
ponere in pplexitate vt si legē seruandas diceret de ini
pietate argueretur. Si vero misereri decerneret de iniu
stitia notaretur. Sapiens aut̄ dñs rhetia cognoscens
& declinare sciens: inclinauit se humiliter & digito scri
bebat in terra. Et vt dicit Crisosto. scribebat pecca
ta eorū: erat illa scriptura tante virtutis & auctoritatis
q̄ quilibet eorū cognoscebat pctā sua. Dñs autem se
erigens dixit. Qui sine peccato est v̄m: p̄mus in eas
lapidē mittat: & iterū se inclinabat curialis dñs etiam
emulis suis & aduersarijs ne sc̄z verecūdarentur. Et
sic oēs illi recesserunt & euauerunt ab oculis ei⁹. **M**u
lierē autē admonitā ne amplius peccaret licentiauit
Conspice igit̄ bñ ip̄m in oībus p̄dictis verbis & factis.

De conspiratione iudeorum contra dominum et
de fuga eius Johannis. xj. Cap. lviij.

Appropinquante autē t̄pe q̄ dñs ies⁹ disposuerat
nostram redemptionem per effusionem sui san
guinis operari armauit diabol⁹ satellites suos: et acut
eorum corda contra ipsum dñm vsq̄ ad occisiones ei⁹
et ex bonis operibus (maxime propter resuscitationes
lazari) magis ac magis accendebantur tāq̄ magna in
uidia tabescentes. Non volentes ergo furorem suum
protelare collegerūt pontifices et pharisei consiliū in
quo Cayphas p̄phetauit deliberando ipsū agnū inno
centissimū occidere. **O** prauum consiliū **O** pessimi
duces populi: & siliarij nequissimi: quid agitis: **M**iseri
quid vos t̄tus furor exagitat: **Q**ue est hec ordinatioe

Quod propositū: Que causa occisionis dñi dei nostri
Honne ipse in medio vestri est quē tñ nescitis: et intel-
ligit oia p̄ba vestra ⁊ scrutat̄ renes ⁊ corda: S3 sic fie-
ri opz vt deliberastis/ qz pater suus tradidit eū in mani-
bus vestris: ac p̄ vos occidetur. Ipse quidē moriet̄ et
surgit vt saluet pplm suū. Diuulgatū est aut̄ p̄siliū istō
⁊ sapiēs dñs volēs locū dare ire: ⁊ qz nondū erāt omnia
p̄pleta ab̄t̄ in regionē iuxta desertum in ciuitatē effrē.
⁊ sic fugit hūilis dñs locū an̄ faciē nequissimoz suoz
Cogita nephandos in suo consilio pessimo estuantes.
Quid tunc putas magdalena dixisse: sed q̄lis erat ani-
mus m̄ris dñi iesu cū sic eū recedere videbat̄ qz iudei
volebāt eū occidere. Potes hic meditari dñam et for-
tores eius tunc remansisse cum magdalena: et dñm ie-
sum omnes eas consolatum fuisse de sua reuersione.

Quō dñs iesus rediit bethaniam vbi magdale-
na vniū pedes eius ⁊ caput vnguento precioso. Mathei
xxvi. Marci. xiiij. Johannis. xij. Cap. lix.

Sicut ex superioribus patet qd dñs iesus ad n̄as
Instructionē fugiēdo vsus est prudentia ostendēs
qz loco et t̄pe furorē p̄sequentiu: q̄nqz declinare debe-
mus: ita nūc fortitudine v̄n̄: qz t̄pe debito imminente
sponte rediit vt se offerat passioni: ⁊ se in manus perse-
quentiū traderet: sic aliqñ fuit vsus temperātia fugiēs
honorē qñ turbe voluerūt eū facere regem. Et contra
tunc iustitia vsus fuit qñ voluit vt rex honorari qñ pos-
sul? cū ramis palmarū occurrit ei satis honeste honores
voluit. Ideo a sella ascēdit vt refert Berni. in sermōe
diei oliuarū. Illis ergo quattuor virtutib⁹ scilicet pru-
dentia fortitudine/ temperātia/ iustitia: vsus est dñs p̄-
tutū ad nostram instructionem. Rediit aut̄ dñs die sab-
bati antediem oliuarum seu palmarum bethaniam q̄

est prope hierlm ad duo miliaria: et ibi fecerunt ei cenā
in domo symonis leprosi: ibiq; fuerunt maria et mar-
tha & lazarus. Erant forte consanguinei et multi ho-
mestici eiusdē simonis. Tūc maria fudit sup caput ei⁹
librā vnguenti p̄ctosi: et ex eo vixit sibi caput & pedes.
Et quod alia vice fertur eadem fecisse ex contritione
nūc fecit ex deuotione. Diligebat em̄ eū super oīa: et de
obsequendo ei non poterat satiari. Sed de hoc mur-
murat iudas pditor. pro qua dñs iesus rñdit & eā more
solito defendit. tñ pditor indignatus remansit & inde p̄
ditōis occasionē sūpsit & die mercurij sequēti pro trigin-
ta argenteis tradidit et vendidit. Aspice eū cenantē
cum illis amicis suis: et conuersantē cū eis illis pau-
cis diebus scy vsq; ad passionem suā. Amplius autē
in domo lazari. Dom⁹ em̄ eius et sororis erat suum re-
fugium speciale. Ibi comedebat et dormiebat cū di-
scipulis suis. Ibi & mater eius dñs nostra cū suis sor-
nibus quiescebat. Multū honorabāt eā omnes & mari-
me magdalena semp eam associando & ab ea non rece-
dēdo. Logita quō mater dñi stat sollicita de dilectissimo
filio suo nec ab illo se vllō tpe separabat. Et cum dñs
magdalenam defenderet dixit. Mittens hoc vnguen-
tū in corpus meū ad sepeliendum me fecit. An nō cre-
dis q; huius p̄bi gladi⁹ aīaz matris pertransiret? Quid
em̄ de sua morte poterat expressius dicere? Sicut oēs
aliq; stabant p̄territi et anxi cogitationibus pleni col-
loquētes ad iuicē vñ cū altero hic inde de materia eorū
que tunc dure & aspere tractari timebant & maxime qñ
ibant in hierusalem quod faciebant qualibet die. Multū
enim ab illa die sabbati vsq; ad diē cene locutus est
iudeis et operatus palam in hierusalem de quibus non
intendo loqui nisi de aduentu sup aselluz ne meditatio

passionis eius impediat: sumus enim in tantis passionibus
vni totum tuum collige spiritum ne sis ad alia distractus: ut eas
ad mysteria que procedunt: que ad ipsam passionem mente
vacua et valde peruigili possis intendere et interim li-
benter. in bethania conuersare cum predictis.

De aduentu domini in hierusalem super asellum. Math.
xxi. Marci. xi. Luce. xix. Johannis. xij. Cap. lx.

Arequentabat ministeria implebantur scripture
remedium mundo conferre pro propria corporis passionem.
Igitur die sequenti summo mane scilicet die dominica parauit se ad
eundem in hierusalem nouo et insueto modo sicut fuerat
prophetatum. Cumque pergere vellet mater pio affectu
retinebat eum dicens. Fili mi quo vis ire. Tu scis conspi-
rationem iudeorum contra te factam: quomodo vadis inter
eos: rogo te non vadas. Similiter discipulisque aliquid vi-
debat intollerabile quod ibat: tunc poterant retinebant eum.
Dicebat magdalena. Magister non eatis pro deo vos
scitis iudei desiderant mortem vestram. Si vos eatis
manus eorum hodie: vos capient et habebunt intentum
suum. Deus quomodo diligebant eum et quomodo erat eis
amarum si quis lederet ipsum. Ipse tamen qui salutem
omnium sciebat: respondebat eis. Voluntas patris mei est
ut vadam non timeatis: quia ipse nos defendet: et hoc sero
huc illesi redibimus. Cepit igitur ire: et illa parua co-
mitua (sed fidelis) secuta est eum. Cumque venisset beth-
sage scilicet viculum quandam in medio itineris misit duos
discipulos in hierusalem ut adducerent asinam et pullum
eius alligatos in loco publico et ad ministerium pau-
perum deputatos. Quo facto: dominus primo super
asinam et parum post super pullum ascendit humiliter
super quos discipuli vestimenta posuerunt: et sic

equitabat dñs mūdi. Et quīs iustissimū esset eū hono-
rari tñtēpe honoris dñs mūdi talibus detrahēis vsus ē
Logita qualiter in hoc vituperauit pompam mūdi.
Non em̄ fuerunt hec aīalia frenis et sellis deauratis oz
nata more stultitie mūdi. s; vilibus pānis et duobus fu-
niculis tñ non est rex mūdi. Turbe autē hoc scīuerunt
et exierūt obviam ei: et eū vt regem cū hymnis et cāticis
cū vestimentozū suozū expansione et ramozū arborum
fractōe et leticia magna susceperūt. Immiscuit autē cū
ista leticia fletū. Nam cū esset ppe hierusalē: flevit su-
per illā dicens. Quā si cognouisses et tu. et. Et debes scī-
re q̄ tribus vicibus legimus deum fleuisse. Primo de
morte lasari scz humanā miserā. Secūdo hīc scz huma-
nā cecitatē et ignorantiā. Tertio in passioe sua scz hūa-
nam culpam et maliciam: qz videbat q̄ sua passio p̄
omībus sufficiebat: s; nō oīb; p̄ficiebat: qz nec repro-
bis nec duris corde nec impenitentibus. De hac la-
chrymatione dicit ad hebreos. Cū clamore valido et la-
chrymis se offerēs erauditus ē p̄ sua reuerentia. De tri-
b; his vicib; hēt i tertio: s; alibi tenet ecclesia q̄ flevit. s.
ifātul;. Cū cātat. Magis ifās inter arta posit; p̄sepia
q̄ fecit vt miserū icarnatiōis diabolo celare. Logita
ip̄s fletū q̄ flere deberes cū eo. flet em̄ fortiter et largi-
ter qz nō simulate sed vere dolebat de ipsis. vnde cor-
de amaro flebat eoz piculū etnale. P̄dixit etiā eoz
excidiū t̄pale. Aspice discipulos q̄ diligenter vadunt
iuxta eū cū metu et reuerentia. Ip̄si sunt comites et
barones sui. Aspice et matrē sequentē cū alijs femina-
b; se q̄ntib; eiq; ministrātib;. Nec debes credere q̄ ip̄o
flete potuerūt lachryas p̄tinere. Intrauit ḡ dñs iesus
cū isto triūpho et honore turbarū in ciuitate de q̄ tota
ciuitas est cōmota. Venit autē ad templū: et eiecit ven-

dētes et eimētes. Et hec fuit sc̄ba eiectio: et stetit dñs
iesus in tē plo p̄dicās publice populo: et r̄ndens prin-
cipibus et phariseis vsq; in sero. Et lz hic fuisset ho-
noratus illa die non fuit qui eū inuitaret ad prandium.
Tota igr̄ die ipse et sui ieiuna uerunt: et sero cū eis be-
thaniam rediit. Cogita q̄ humiliter vadit cum illis i
ciuitatē q̄ sic mane honorifice uenerat. vs̄i potes consi-
derare q̄ parū curandū est de honore mūdano qui bre-
uiter terminat. Cōsidera etiā quō magdalena et oēs
aliū gaudebant qm̄ honorabatur a turbis et maxime cū
bethaniam redierunt illes.

¶ Quō dñs iesus mortē suā p̄dixit matti. Cap. ix.
Et pōt ipōni meditatio ualde pulchra: de qua
Dñi scriptura non loquitur. Cenante namq; dñs i
suo die mercurij in domo marie et marthe et matre eius et
alia parte domus cū mulierib; magdalena ministrās
rogabat dñm dicēs. Magister sitis memor ut faciatis
hic pascha nobiscū. Rogo uos ne negetis hoc michi
Quo non acquiescente et dicente q̄ in hierusalem face-
ret pascha: illa recedit cū lachrymis et vadit ad m̄es
rogans eā ut illa cū ipō ibi pascha teneat. Cena igr̄
facta uenit dñs ad matrem: et sedet cū ea seorsū loq̄ns
cū ea copiam sue presentie prebens quam iij breui sub-
straturus erat ab ea. Aspice q̄ reuerēter dña suscipit
cum. et cū eo effectuo se morat et q̄ reuerenter ipse se
h; ad ipsam. Tunc illis colloquentibus magdalena
uenit et posuit se ad pedes eorū dicens. Dña ego inuita
bā maḡm ut hic pascha faceret: s; uult ire in hierusa-
lem rogo uos ne p̄mittatis ipsū ire. Ad quem mater
Fili mi rogo te nō sic fiat: s; hic facias pascha. Scis
em̄ q̄ insidie ad captendū parate sūt et ordiare. Et dñs
ad eā. M̄i mea uoluntas patris mei est ut ibi faciā pa-

ſcha qꝫ tꝑs redēptōis veniſt: mō implebuntur oīa que
de me ſcripta ſūt: z faciēt de me qꝫquid volent. At illa
cum ingenti dolore vt audiuit (intelligēs bene qꝫ de
morte ſua loqueret) dixit ei mſ vir valens ꝑ ꝑba conce
pta ꝑferre. Fili mi tota cōcuſſa ſū ad vocem iſtam et
cor meū dereliquit me. ꝑrouideas pater qꝫ: nescio qꝫ
dicā. ꝑlo ſibi ꝑtradicere: ſꝫ ſi placet ſibi rogo cum qꝫ
differat ad ꝑns: z faciamus hīc paſcha cū iſtis amicis
nris. Si vero ſibi placet poterit ꝑuideri de alio modo
redēptionis ſine morte ſua oīa poſſibilia ſunt ei. ꝫ ſi
videres inter hec verba dñam plorantem modeſte: et
magdalenā quaſi ebriā de magro ſuo largit z magnis
ſingultibus flentē: forte nec tu poſſes lachrymas con
tinere. Cōſidera in quo ſtatu eē poterat qñ talia tracta
bāt. Dixit ḡ dñs blādepſolās eas. ꝫolite flere. Sci
tis em̄ qꝫ obediētiā ꝑris opz iꝑleri: ſꝫ ꝑ certo ꝑſidite
qꝫ cito reuertar ad vos z tertia die reſurgā incolumis
ꝫ monte ḡ ſyon ſcōz volūtate ꝑris faciā paſcha: qui
mōs eſt in hierlꝫ. Dixit aut̄ magdalena. Eum hīc non
poſſum tenere. Simus ḡ z nos in domo nra de hierlꝫ
ſed credo qꝫ nunqꝫ habui paſcha ita ama: um. Acque
uit ꝫs teſus vt ipſe in dicta domo faceret paſcha.

De cena dñi Jeſu. Math. xxvj. M. rci. xiiij. Luce.
Johannis. xiiij. Cap. ſcꝫ.

Adueniente ſam tꝑe z imminēte miſerationū et
miar dñi quo diſpoſuerat ſaluā facere plebem
ſuā z eā redimere: nō auro neqꝫ argēto/ ſed ꝑcioſo ſan
guine ſuo voluit cenā cū diſcipulis notabilē facere an
teqꝫ ab eis per mortem diſcedere: in ſignū memoriale
recordationis: z vt impleret myſteria qꝫ reſtabāt. Fuit
aut̄ hec cena magna valde z ea qꝫ fecit ibi dñs iefꝫ
ꝫos intucnda cum intentione ſumma te ꝑntē exhibe

... digne & viguante rectio non paret se vñs
cū alijs redire ieiunū. Circa istā cenā sunt quattuor prin-
cipaliter attendenda quibz notabiliter facta fuerunt quae
occurrūt meditanda scz corporalis cenatio pedū disci-
pulozū per dñm iesū ablutio. sacramenti sui sacratissi-
mi corporis & sanguinis institutio: pulcherrimi fimo-
nis per ipz ppositio. Circa primū attende quod petrus et
iohēs iuerūt de iussu dñi ad quērendū amicū suū in mōte
syon vbi erat cena culū grande stratū ad prandū. Sed
& dñs iesus cū alijs discipulis die iouis aduersperascēte
iam die ciuitatem intrauit: et ad locū ipsuz iuit. Aspi-
ce ipsum stantem in aliqua parte domus & loquentem
cum eis salubria. Legi in legenda bti marcialis: quod ip-
se cū aliquibz de septuaginta fuit ipso sero administra-
dū eidē iesu & duodeci recūbentibz: sed & aquā portauit
dño iesu quē lauit pedes discipulozū. Cū autē essent
omnia in cenaculo parata: dilectissimus iohannes qui
solicite ibat ad iuuādū in pfata pparatione venit ad
dñm iesū dicēs. Dñe vos potestis cenare quā placet:
quae parata sūt oia. Aspice attende que dicunt & fiunt quae
misteriosa sūt valde: nec abzeuianda sed dilatanda sūt
cetera facta dñi iesu. In hoc em̄ est maxia res me-
ditationū oim de ipso: scz ista magis propter ardua amo-
ris insignia quae in hac cena fuerūt. Surgit igitur dñs ie-
sus & discipuli eius cū eo. Iohēs pro lateri eius se iun-
gens ab eo se deinceps non separauit. Nullus ei sic fir-
deliter adhesit vt iohānes. Nā cū captus fuit secut⁹ est
eū in atrū pncipis sacerdotū: nec in cruce: nec
in morte nec post mortez dimisit eū quousqz fuit in se-
pulchro. In hac autē cena iuxta eū sedit: lz esset iunior
alijs. Intrauit ḡ cenaculū/lauant manus & circumstantes
benedicūt mensam. Scire autē debes quod ipsa mēsa erat

In terra et more antiquorum sederunt in terram ad cenam.
Erat autem (ut creditur) quadra de pluribus tabulis quam
ego vidi in ecclesia lateranensi et eam mansuravi.
Est autem in uno quadro duorum brachiorum et palmi vel
circa: ita quod arte tres discipuli (ut creditur) sedebant
in quolibet quadro et dominus in aliquo angulo: ita quod omnes in
uno catino comederunt. propter hoc dixit dominus iesus: qui
intingit mecum manum in catino hic me tradet quia omnes in-
tingebant. In iudicacione igitur perfecta per dexteram dei
sedet circa mensam iohannem sedente circa dominum iesum. Et
attende quod dupliciter potes hoc meditari. Uno modo quod sedeant
sicut dixi. Alio modo ut stent recti cum baculis in ma-
nibus comedentes agnum cum lactucis agrestibus et alia ob-
servantes que in lege servabantur dominum deo postea sedeant ad
aliquid aliud manducandum: ut ex pluribus locis col-
ligitur. Nam nec iohannes supra pectus domini nisi sede-
do potuisset recubere. Delato igitur agno paschali assa-
to accepit eum verus et immaculatus agnus dominus iesus qui erat
in medio eorum sicut qui ministrat: cecidit eum in frustra: disci-
pulis alacriter porrigit: et ad comedendum confortat.
Ipsi vero comederunt sed alacriter non capiebant se-
per pavidi ne novitas que dominum fieret. Lenatibus autem eis
patefecit factum apostoli et inter alia dixit. Desiderio desi-
deravi hoc pascha vobiscum manducare antequam patiar
vnum autem vestrum me traditurus est. Hec vox in corda eorum tam-
quam gladius intravit et comedere cessaverunt aspicientes se-
ipsos et dicentes. Numquid ego sum rabi? Logica in quanto do-
lore positi sunt auditis vobis istis. Ille autem perditorem ne-
viderent hec verba pertinere ad eum: comedere non cessavit
Iohannes autem stupefactus et cordialiter gladius sus-
cit eum se inclinavit: et super pectus eius recubuit. Petrus autem
dominus non dixit quia ut dicit Augustinus. si ille perditorem scivisset

dentibus destruxisset. Sed per petrus figurant actius
per iohānem contemplatiui. Un̄ habes hic argum̄: ū
q̄ contemplatiuus non intrōmittit se de extrinsecis op̄i
bus: de ipsiq̄ offensis dei v̄dictam non expetit: sed
interius gemens per orōnē ad deum se cōuertit: et foris
ei per cōtemplationē proximās: eiōq̄ adherens oīa sue
dispositioni cōmittit. Et de tpe vacationis intellige cū
habet copiam sponsi aīa. Aliqñ aut̄ contemplatiuus ex
zelo dei et aīa: exteri⁹ exit ad primū vt dicit̄ scri. Hic
habet q̄ nec ioh̄es dixit petro: lz ad nutū quesisset. Un̄
potes colligere q̄ cont̄emplatiuus secretum dei reuela
re nō debet. Un̄ legit̄ de h̄c ō fr̄acisco q̄ reuelatiōes oc
cultas non diulgabat exteri⁹: nisi q̄tū fr̄aterne salut̄
zels vr̄gebat: vel sup̄ne reuelationis dictabat instin
ctus. Aspice dñi benignitatem qualiter dilectus suum
sup̄a pectus retinet. Q̄ tenerrime se adinuicem dilē
gebant. Cogita discipulos tristes ad vocem dñi: nec co
medentes seinuicē aspicientes et sup̄ his consiliuz cape
nescientes. ¶ Circa scōm diligēter attende. Hic em̄
sic se habentibus surgit dñs a cena: surgunt et discipuli
ignorantes quo ire vellet. Ip̄e vs̄ descendit cum eis in
alium locū inferius in eadem domo: vt dicunt q̄ locū vi
derūt: et ibi oēs fecit sedere: aquā sibi iubet afferr̄: po
nit vestimenta sua: lintheo se scinxit: aquā misit in pel
uim lapideam vt lauaret pedes eorum. Recusat petr⁹
sed audita xp̄i cōminatione sapienter mutat consiliū
in melius. Inclinat se sūma maiestas et maḡa hūilitas
tis vsq̄ ad pedes piscatoris. Stat curuus et flexis geni
bus coram ipsis sedentib⁹: lauat pp̄rijs manibus et ter
git et osculatur oīmpedes. S; et illud superalitat hūilit̄
tatem: qz et pditorū eadē p̄bet officia. Q̄ benigna est
lente benignitas et hūilitatis pfunditas. Hoc cōpleto

mysterio rediit ad locū cenę: et iterum recūbens eos ad
 suum exemplum imitandum cōfortat. **P**otes medita-
 ri qđ dñs iesus exēplū dedit nobis in isto sero qđqz ma-
 gnaz virtutum. **P**rimū hūilitatis lauando pedes. **S**cđm
 caritatis in sacramento sui corpis z sermone qđ est mōs
 caritatis plen⁹. **T**ertū patientie substinendo pdi-
 torē z opprobria multa qñ fuit cap⁹ z ductus vt latro.
Quartum obedientie: eūdo ad mortē z passionē ex obe-
 dientia patris. **Q**uintū ofonis: orando tribus vicibus
 in horto. In his ergo virtutibus euz imitari conemur.
Tertio circa tertium meditando obstupescite illam
 dignissimā caritatem qua se nobis tradidit z reliquit se
 ipm in cibū. **C**ū ergo dñs lotis pedibus discipulorum
 iterū recubuisset volens finē dare legalibus sacrificijs:
 z nouū incipe testimonium seipm verū sacrificiū dedit
 z accipēs panē z oculos leuans ad patrē ofecit altissi-
 mū sacramētū corpis sui. **E**t dās discipulis dixit. **H**oc
 est corpus meū qđ pro vobis tradet. **S**icr z calicē. **H**ic
 est sāguis me⁹ qđ pro vobis eff. idet. **E**t proprijs manibus
 cōicauit dilectā familiā suam: z in amoris recordationē
 subiunxit. **H**oc facite in meā cōmemorationem. **H**oc
 ē memoriale qđ aiām facit deo gratā: cū suscipit dignē
 manducādo. **H**ęc fidelr meditare: z toto diuini amoris
 igne inebriare: z in ipm dñm iesum preamoris: z deuoti-
 onis vehementia totalr transformare. **N**ichil enim
 maius/ carius/ dulcius/ vtilius/ nobis reliquere potuit
 qđ seipm. **I**pse nāqz quem in sa cfo altaris sumim⁹ ille
 idem est qui est ex virgine incarnat⁹ z mirabilr natus: qđ
 p nobis mortē substinuit: qđ surgēs gloriose z ascendēs se-
 det adextris dei ipse qui creauit celū z terram z omnia
 qui potest nobis dare vitam z mortem paradysum z in-
 fernum.

Circa quartum vero ad omnem cumqz
 10. 114.

lum supfluentē attende alia dilectōis insignia. Fecit
eīm eis sermonē pulcherrimū plenū ignitis carbonib⁹
dilectōis. **L**ōcatis autem discipulis z iuda pessimo:
licet i comunione non fuerit sū aliquos: dixit ipsi iu
de dñs iesus. qđ facis fac citius. Ille autem infelix iuit
ad principes sacerdotum: quibus eū die p̄cedēti vendi
derat tringinta argenteis: z petijt ab eis cohortem ad
ipsum capiendum. Interī autē dñs iesus fecit discipulis
dictum sermonem: ex cuius ornatu vtili z veneranda
magnitudine quōq; principalr meditanda assume. **P**ri
mo qualiter predicens eis dicessum suū confortat eos.
Dicebat eīm adhuc modicū vobiscum sum. sed non de
relinquam vos orphanos: vado z venio ad vos z gau
debit cor vestrum. **H**oc et his silia q̄ succincte transeo
dicebat eis q̄ corda eoz totaliter penetrabant. **N**ō eīm
de recessu suo poterant aliqd pacifice tolerare. **S**ecun
do circa sermonem mediteris q̄liter cordialiter z insiā
ter instruit eos de caritate dicens pluribus vicibus.
Hoc est mandatū meū vt diligatis inuicem. **E**t his si
milis que poteris in euangelio legere. **T**ertio circa ser
monem mediteris qualr monuit eos ad obseruantiam
mandatorū suoz. **S**i diligitis (inqt) me mādata mea ser
uate. z si p̄cepta mea seruaueritis: manebitis i dilectio
ne mea. z silia. **Q**uarto circa sermonē cogita qualiter
dat eis confidentiam p̄ tribulationes q̄s eis p̄dixit ven
turas esse. **I**n mundo (inqt) p̄ssuras habebitis: in me
autē pacem. sed confidite. ego vici mundum. **E**t iterū
Si mundus vos odit: scitote qz. zc. **I**tez. **M**ūduus autē
gaudebit vos nō contristabimini: s; tristitia v̄ra verte
tur in gaudium. z silia. **Q**uinto qualr iesus aspiciēs in
celū p̄uertit se ad patrē dicēs. **P**̄r serua eos quos d̄disti
michi. **L**ū essem cū eis ego seruabā. zc. **M**irum certe

quomodo discipuli qui tam vehementer dominum suum amabant hec verba sublinere potuerunt. Si ergo qui in hoc sermone dicta sunt attente discussis et meditando ruminaueris diligenter in eorum dulcedine requiescens: merito mardescere poteris in tantam dignationem, benignitatem, prudentiam, diligentiam: et caritatem, et alia que per eum hoc sero gesta sunt. Aspice quod efficaciter deuote et delectabiliter loquens imperimit discipulis que narrat in amenitate verborum eius spiritus. Cogita qualiter discipuli stant mestis capitibus inclinatis: lachrymantes et suspirantes. sunt enim pleni tristitia usque ad summum: unde ipse testimonium perhibuit dicens. Sed quia hec dixi vobis tristitia impleuit cor vestrum. Inter alios autem aspice Iohannem ei familiariter coherentem quod attente: et diligenter aspicit dilectum suum et anxius, omnia enim verba recollit. Nam ipse scribens solummodo ea nobis tradidit Inter alia que eis dixit. Surgite eamus hinc. Quod estus pauor tunc in eos intrauit: nescientes quo ire deberent de eius separatione plurimum formidantes. Postea locutus est eis complendo sermonem eundo per viam multa edificatorum verba. Tandem completis mysterijs vadit cum eis in ortum transtorrentem cedron. et ibi suum proditorem et armatos se eum iudeos expectat. Que autem sequuntur spectant ad passionem que omnia ibi reseruamus.

De passione domini iesu in generali. Matthei, xxv. et xxvi. Marci, xiiij. Lu. xxiij. et xxiiij. Iohannis, xvij. et xix.

Lapi. lxxj.

Occurrit ut de passione domini iesu nunc tractemus. Qui ergo in passione iesu gloriari desiderat: sedula intentione debet in ea insistere. Nam multa presertim ea possunt occurrere in sperate que sibi presagia et participia glorie videbuntur. Te ergo hortor: ut qui sin-

gulariter attendisti premissa q̄ de ipsius vita dicta sunt
hic multo vigilantius totam apponas animam et salutem
ut affectuose diligenter et morose ac perseueranter: nō
p̄ saltus: aut attediatus mediteris in ea. q̄ hic apparet
maxima eius caritas: q̄ cordanfa talr concremare de
beret. Cuncta vero cū solita modificatione accipe: q̄ sic
pie meditari p̄nt ut narrabo. Hō est in opusculo aliqd
affirmare intendo: qd̄ non per sanctā scripturā: per di
cta sc̄tōrum: p̄ opiniones p̄batas affirmet. Quidē aut̄
michi posse non incongrue dici: q̄ non solū illa penalis
et immortalis crucifixio dñi iesu: sed etiam q̄ p̄cesserunt
vehementissime cōpassionis amaritudinis et stuporis.
Quid em̄ est cogitare q̄ dñs n̄ sup̄ oia deus bened. c̄
ab hora qua nocte captus fuit vsq̄ ad sextam sue cruci
fixionis horam: fuit in bello continuo: doloribus ma
gnis/opprobrijs/illusionibus et tormentis. Non enim
sibi dabatur vel modica requies. Sed in quali bello et
conflictu: audi et vide alius em̄ apprehendit alius ligat
alius insurgit i eum: alius exclamat: alius ipellit: ali
blasphemat: alius expuit in eum: alius circūvoluit: ali
interrogat: alius d̄ eum falsos testes q̄rit: ali^o querētes
associat: alius d̄ eū falsum testimoniu dicit: ali^o accusat
alius illudit: alius oculos velat: alius faciē cedit alius
colaphisat: alius ad colūnā eum ducit: alius dū ducit p̄
cutit: alius expolat: alius vociferat: alius insultat i eū
alius ad vexandum suscipit: alius ad columnam ligat:
alius in eum impetum facit. alius eum in cōtumeliam
purpura vestit: alius eum spinis coronat alius arundinē
in manu eius ponit: alius furibunde euz accipit ut spi
nosum caput percutiat: alius derisone genuflectit: ali^o
ut regem salutat. Hec et his similia multa: non solum ali^o
sed et aliū plurimi intulerunt. Deducitur: et reducitur

spernit: reprobat / voluitur / circumfertur / huc illuc quasi
stultus et imbecillus: sed et tanquam latro et impius ma-
lactor: modo ad annam / modo ad capharnam / modo ad pilatum.
Et ibidem modo intus: modo foris inducitur et redu-
citur. Item ad herodem ab eo veste alba indutus et illus-
sus: et sic remittitur ad pilatum. Deus meus quid est hoc?
Nonne tibi videtur durissimum et amarissimum bellum?
Sed expecta parumper et duriora videbis: quia stant con-
tra eum minaciter et constantem principes et seniores populi: et
milia populi: et clamabant ut crucifigatur. Consentitur a iu-
dice et sententia datur ut crucifigatur. Erunt humeris suis
fractis opponitur in qua crucifigatur. Concurrunt undique
cives et adveniunt maiores et minores: ribaldi: et inique pec-
catores: non ad compatendum: sed irridendum: non est qui eum
cognoscatur: sed luto et imundissimo eum implet et affligunt: et
dum ignominiam suam portat factus est in pabulam. Contra
eum loquebantur qui sedebant in porta: et in eum pro fallabant
qui bibebant vinum. Impellitur et anxius / trahitur: accelera-
tus: et sic fatigatus: et maceratus / flagellatus et opprobriatus
laceratus: et usque ad summum laceratus non finit quiescere: nec
esse in ocio: vix potest refocillare spiritum quem usque peruentum est ad
caluarie locum undique imundissimum. Et hec omnia cum ira
peru et furore fecerunt. In ipso autem loco finis et quies bel-
lo de quo tractamus imponitur. Sed quod est illa quies cruci-
ficio est: lectus dolorosus est. Ecce qualis quies aspectus
bello. Videtur ergo quomodo usque ad horam nonam per-
pessus est longum / durum / et continuum bellum. Vere intraue-
runt aque usque ad animam suam: et vere circumdederunt eum
canes multi: terribiles et feroces. Et vere consilium ma-
lignantium obsedit eum: qui ut gladium bisacutum as-
cuerunt in eum: et linguas et manus. Ex his igitur que
dicta sunt: expedita videntur que de passione ostenduntur.

possunt summam in tribus primis horis scz matutina
li/ prima: z tertia. Sed meditatio passionis in hora ma
tutinali non est sic percurrenda. Non est em tanta ama
ritudo z pena dñi nr̄i iesu xpi sic leuiter per tractanda.
Mā hec cum quadā gñalitate dicta sunt: sz videm⁹ sin
gula diligenter. Non enim decet nos tedere illa cogita
re que dñm pro nobis non te duit tolerare.

Meditatio passionis in hora matutinali. Capi. lxiij.
Relassue igr̄ meditationes illas a principio passiois
et prosequere vsqz ad finem: de quibus breuiter
tangā. Tu vero (vt placet) exercita te in altioribus vt do
minus tibi dabit. Attende igr̄ ad singula ac si presens
esses ac cerne eum attēte: cū a cena exiēs sermone cō
pleto in ortum cum discipulis vadit vltimo nunc ab eis
itinere sociandus: q̄ studiose/ q̄ socialr̄ z familiariter lo
quitur cum eis: z ad orōnē hortat. quō ip̄e pusillū infra
iactum lapidis progrediēs humilr̄ positus orat patrē.
Hic parumper sustine: z mirabilia dñi tui pia mente re
uolue. Orat nunc dñs iesus: sz hactenus legitur orasse
pluries: sz pro nobis tūc vt aduocatus nr̄: tūc autē p̄ se
orat. Cōpater ergo sibi z mirare pfundā hūilitatē suā
Cum em sit deus p̄ri suo coeter n⁹ et coequalis: oblit⁹
videtur se deū esse: z orat vt hō: stat quasi quidem homi
culus depopulo deum orans. Attēde perfectissimam
obedientiam. Quid em orat? Lerte orat vt nō moriat⁹
si patri eius placet: et cum patre habet expedire i stud ne
gocium: z non exaudif̄ scdm aliquam voluntatez q̄ erat
in eo. Fuit em in ipso multiplex voluntas vt dica m̄ et
in hoc tu cōpatere. Vult em pater penit⁹ vt moriatur.
et ei q̄uis vnico filio dilecto non peccit: sed pro nobis
oibus tradidit illum. Sic em deus dilexit in fidū vt fi
lium suum vngentum daret. Dñs iesus hanc obediēs

tiam suscepit & exequitur reuerenter. Tunc etiam in di-
cibilem caritatem circa nos tam patris quam filii compassione ad-
miracione & ueneratione dignissimam pro nobis moris
inducitur et sustinetur propter nimiam caritatem. Quod
ergo dominus iesus patrem plene dicens. **Adi** pater clemen-
tissime rogo te ut audias orationes meas: & ne desperes
ris deprecationem meam: intende michi et exaudi me: quia
contristatus sum in exercitatione mea: & anxius est in
me spiritus meus in me turbatum est cor meum. **I**nclina
ad me aurem tuam: et intende voci deprecationis mee. **T**i-
bi pater complacuit me in mandatum mittere ut pro iniu-
ria nobis ab homine facta satisfacerem: & statim eum uoluisse
dixit. **E**cce ego uadam. **E**t rursus in capite libri scriptus est
de me, ut facerem uoluntatem tuam sicut uolui: uoluntates
tuas et salutare tuum dixi. **P**auper ego sum et in laboribus
a iuuentute mea: faciens uoluntatem tuam & omnia que man-
dasti michi feci: paratus implere quae restant. **S**i tamen pater
fieri potest tolle a me tantam amaritudinem quam michi pa-
rata est ab aduersariis meis. **U**ides enim quanta machina-
nentia aduersum me: & quot & quanta falsa michi imponunt
propter quae accipere animam meam consiliati sunt. **S**ed pro-
fessi feci ea si est iniquitas in manibus meis. **S**i reddidi
retribuentibus michi mala: decidam merito ab inimicis
meis inanis. **E**rgo enim quae placita sunt tibi semper feci
Ipsi uero posuerunt aduersum me mala pro bonis & odium
pro dilectione mea: & discipulum meum corruperunt & suum
ducem ad me perdendum fecerunt: & appenderunt mercedem
meam triginta argenteis: quibus uenditus sum eis. **R**ogo
igitur te pater mi ut transferas a me calicem istum. **S**i au-
tem tibi aliter uidetur: non mea uoluntas sed tua fiat. **E**x-
urge in adiutorium meum festina pro ut adiuues me. **D**ato enim
dilectissime pater quod me nescirent filium tuum: quia tamen

cum eis innocentiam duxi: et multa eis beneficia con-
tuli: non deberent in me sic crudeles existere. Recor-
dare q̄ sciterim in cōspectu tuo vt loquerer pro eis bo-
num et auerterem indignationem tuam ab eis. Mūqd̄
reddidit pro bono malū: q̄ foderūt foueā aīe mee z mor-
tē michi turpissimā parauerūt. Tu vides dñe ne siles-
sane discedas a me: qm̄ tribulatio proxima est: et non
est qui adiuuet. Ecce in conspectu tuo sunt omnes q̄
tribulant me querētes aīaz meam. Impropiū expecta-
uit cor meū z miserā. Et rediit dñs ad discipulos exci-
tās eos z de orādo exhortās. Itē sc̄do et tertio ad orō-
nē rediit in trib⁹ diuersis locis abinvicē distantib⁹ per
tactū lapidis: nō q̄tū q̄s excullens p̄ccere p̄ōt: sed q̄tū
sine magna violentia lapidē mitteret. Et vt habeo
a fratre meo qui ibi fuit adhuc in ipsīs locis vestigia
sunt ecclesiarum q̄ ibi facte fuerunt. Rediens ḡ dñs
iesus ad orationem vt dixi sc̄do et tertio eundem ser-
monē orauit et addidit. Pater iuste si sic decreuisti vt
crucis patibulum pro genere humano sustineam fiat
volūtas tua. Sed recōmendo tibi dilectissimam ma-
trem meaz: et dilectissimos discipulos meos: quos hu-
tusq̄ seruaui cū essem cum eis. Pater mi serua eos a
malo. Et interim sacratissimus sanguis corporis sui
vndiq̄ in modū sudoris erumpens in hac agonia ser-
certamine dum prolixius orat vsq̄ ad terram abundā-
ter decurrit. Considera q̄ta est anime sue angustia: il-
ludq̄ aiaduertere debemus contra impatientiam: q̄ ie-
sus tribus vicibus orauit anteq̄ responsionem accē-
peret. Cum autē sic orat z anxiat dñs iesus: ecce ange-
lus domini princeps Michael asistit confortans eum
et dicens. Salue domine deus meus Jesu orationem
tuam et sudorem sanguineum patri tuo obtuli in con-

spectu totius curie superne: et omnes procidentes supplicauimus: ut calicem hunc transferret a te. Et pater respondit: Nouit dilectissimus filius meus quod humani generis redemptione quam sic optamus sine sui sanguinis effusione deceter fieri non potest. Ideo si salutem uult animarum oportet pro ipsis mori. Quid ergo fore decernis? Tunc dixit dominus iesus angelo. Salutem animarum omnino uolo: ideo potius eligo mori ut saluentur quas ad ymaginem suam pater creauit: fiat igitur uoluntas patris mei. Et angelus ad eum. Confortare et uiriliter age. excelsum enim decet magnifica facere. cito transibunt penosa: et perpetua gloriosa succedent. Dicit pater quod semper tecum est: et matrem tuam et discipulos ipse conseruabit et reddet incolumes. Et humilis dominus humiliter et reuerenter suscipit hanc confortationem a sua creatura: considerans se minoratum paulominus ab angelis dum est in hac lachrymarum ualle. Et sicut tristabatur ut homo. sic in uerbis angeli confortatus fuit ut homo: et ualefecit ei: rogans ut eum patri recomendarer et toti curie celesti. Surgit igitur tertio ab oratione totus sanguine madefactus quem aspice tergentem sibi uultum uel lauantiem: totumque afflictum reuerenter cerue intumescere propter: quod non sine ingenti acerbitate doloris hoc contingere potuit. dicunt tamen sapientes et expositores: quod dominus iesus patrem orabat non tam timore patiendi: quam compassione prioris populi: quod compatiebatur iudeis qui de morte sua perdebant. Non enim debebant eum occidere: quia ex ipsis erat et in lege eorum continebatur: et tanta eis contulerat beneficia. Unde orabat patrem ut si fieri posset cum salute iudeorum quod credat multitudo gentium. Si uero iudei cecandi sunt ut aliquid uideant salu-

volūtas tua non mea. Fuit enim tunc in xpo quadru-
plex volūtas. volūtas carnis. et hec nullomodo vole-
bat pati. volūtas sensualitatis: et renuebat et hec tiebat
volūtas rōnis: et hec obediebat et cōsentiebat. Nā iux-
ta isaia oblatuſ est qz ipse voluit. volūtas deitatis que
imperabat et ſententiā dictabat. Igr̄ qz verus erat hō
et vt verus hō in magna erat angustia positus. intimes-
cētum potes cōpatre ei. Considera diligenter et vide
oēs actus et afflictiones dñi tui. Venit autē post hec
ad discipulos et dixit eis. Dormite iam et requiescite.
q̄ ibi aliq̄tuli dormierunt bonus autem pastor vigila-
bat sup custodia pusilli gregis sui. O grādis amor ves-
tre in finem dilexit eos cū in tanta positus agonia p̄ce-
rat eorū quietē. Videbat a longe suos aduersarios ve-
nientes cum armis et fustibus: nec tamen discipulos
excitauit nisi cū p̄per iuxta eū fuerit. Tūc autē dixit eis.
Satis dormistis: ecce qui me tradet appropinquat.
Et adhuc eo loquente venit ille neq̄ iudas ante eos
pestimus mercator et osculatus est eū. S̄ q̄ moris erat
dñi iesu discipulos quos mittebat cū osculo recipere
redeuntē. Et propterea proditor osculū illis in signū
dedit: et p̄cedens alios cū osculo rediit quasi dicat non
sum ego cū istis armatis: sed rediens more solito te sa-
luto. Ave rabi. O vere pditor. intuerē et p̄sequere do-
minū iesum q̄ benigne suscipit infelices amplexus:
oscula pditoris. quē pauloante sūmo cibauerat cibo
eius lauerat pedes. et quō se patif capi: ligari: p̄cuti: et
furi b̄ude duci ac si esset malefactor et impotens ad se
defendendū: quō etiā cōpatif discipulis fugientibus
et errantibus: et dolores eorum cernere potes q̄ inui-
ti et dolentes et suspiria dantes (vt orphani et timore
perterriti) recedebant. Et magis augebatur eorum

dolor qñ videbāt magr̄m z dñm suū sic vlliter trahi p
canes illos: z qñ agnū mansuetuz sine resistentia sequi.
Aspicce qualr manibus post tergū ligatis exclamīdat⁹
tunica succinctus non curiose: capite disco operi⁹: cur
uus ex fatigatione et vehementi acceleratiōe icedens
Lū aut pñtas pñcipibus z seniorib⁹ gregatis: illi qñ
leo capta pda exultant/examinant falsostestes procu
rāt: pdēnāt/z expuīt i ei⁹ faciē sc̄tissimā. Oculos velāt
colaphizant: z alapis cedunt dicētes. Prophetiza no
bis xp̄e: q̄s est qui te pcussit. Et multis opprobrijs ve
rant in oib⁹ patiēter se hñtem. Tandē illi maiores re
cesserunt mittentes eū in quēdā carcerē de subtus so
lariū: qui adhuc videri pōt: vel ei⁹ vestigiū z ligauerūt
eū ad quādā colūnā lapideā: cuius pars ibi postea mu
tata fuit z adhuc apparet vt habeo a frate meo qui vi
dit: dimiserūtq; eū: z cū eo quosdā armatos acutioris
custodie qui eū per totam noctem verterūt: derisioni
bus vacantes. Logita qualiter illi audaces z pessimi
conuitiantes ei dicbant. Credebas tu esse melior z sa
pientior pñcipib⁹ z sapientib⁹ nostris: q̄ stulticia erat
tua: Nō debebas cōtra eos os aperire Quō fusti ita
ausus? Nunc apparet sapientia tua. Tu stas mō sicut
cōuenit paribus tuis. Dignus em̄ es morte: z tu habe
bis eā. Et per totā noctē inō vnus mō alius insultat
verbis z factis contra eū q̄ta possunt dicunt z faciunt
isti pessimi contra dñm. Intucere dñm necūdū z patien
ter tacentē ad oia tanq̄ in culpa dephensū: vultu in ter
ra depresso z cōpatere ei. O dñe ad quoz manus veni
sti: Quāta est patientia tua? Vere ista est hora z ptās
tenebrarū. Et sic stetit rectus ad colūnam ligatus vsq;
mane. Interim aut iohānes vadit ad dñam z socias in
tra domum magdalene in qua cenaz fecerant: et narrat

ola q̄ de dño iesu z de discipulis ptigerant. Tūc indel-
cibilis planctus z clamor factus est. Cogita i q̄to do-
lore sunt posite de dilectissimo dño suo: qz bene vident
et credunt ipsū mortuū. Tandem dña se dedit in pars-
tem z ad ofonē se conuertit dicens. Pater reuerēdis-
sime/ p̄ p̄ssime/ p̄ misericordissime: recomēdo vo-
bis vnigenitum v̄m dilectissimū. Nō sitis ei crudelis
qui cūctis estis benignus. N̄f eterne ne moriat̄ filius
meus: nihil em̄ mali fecit. Sed p̄ iuste si redēptionē
vutlis humani ḡnis: obsecro per aliū modum faciatis
Omnia em̄ possibilis sunt vobis. Rogo vos pater s̄c-
ctissime si vobis placet: non moriat̄ filius meus. Libe-
rate eū de manu pctōrū et reddite michi. Ipse p̄ ober-
dientiam z reuerentiā v̄sam nō se iuuat/ ocrelinquit se
ip̄m: z vt imbecillis et ipotens est inter illos: i deo vos
cum iuuat. Nec et his similia orabat dña nostra toto
affectu et cognatu suo et cū amaritudine magna. Lō
patere igitur ei quam sic cernis afflictam.

¶ Quomodo principes duxerunt iesum ad pylatum
mane.

Cap. lxxvii.

Mane aut̄ facta tēpestiue redierunt principes et
maiores ppli: z fecerūt ei ligari manus post ter-
gū dicentes. Veni nobiscū latro: veni ad iudiciū. hō-
die p̄lebūf maleficia tua: mō apparebit sapiētia tua
et ducebant eum ad pylatum et ipse quasi nocens seq̄-
bat̄ eos: cū esset agnus mitissimus. Cū aut̄ mater z io-
hannes z socie (nā sūmo mane exerūt vt venirent ad
eū) occurrerūt ei in biuo: vidētes eū sic vituperabilē
et enormiter ab illis adduci cambus q̄to dolore reple-
rent̄ dici non pōt. In illo aut̄ mutuo aspectu fuit dor-
lor vtrisq̄. Nā ipse dñs affligebat̄ mltū ex compassio-
ne erga illos: maxime quo ad matrem. Nā sciebat q̄

ipsa dolebat vsq; ad mortem ⁊ vsq; ad separationem
aie a corpore. Cōsidera et inuere q̄ ppassiua sunt oia
illa. Ducit ḡ ad pylatū: et sui eū a lōge sequuntur nec
poterāt appropinquare. Accusatur ab illis de multis
Ipse nō tacebat sed pauca p̄sidi loq̄bat. P̄ses asit
nō videns in eo causā mortis: misit eū ad herodē. He
rodes asit volēs videre de suis miraculis gauisus est
sz nec miraculū nec verbū aliq̄ potuit habere ab eo.
P̄ ḡ herodes reputans eū stultū: i derisionē induit euz
vesse alba ⁊ remisit eū pylato. Et sic vides quō dñs ies
sus non solū malefactor: sed stultus reputatus est. Ip
se aut̄ patientissime tollerabat. At tēde q̄lites ducit et
reducitur demisso capite ⁊ vulu: ⁊ oim clamores cō
uicia ⁊ subsānatiōes audiētē. Et forte lapidū p̄cussio
nes ⁊ imūdiicias faciētes ⁊ matrē ⁊ suos cū igēti timo
re a longe sequentē. Reductoq; eo ad pylatū illi cas
nes cum audacia magna ⁊ pstantia psequunt̄ suas ac
cusationes. Sz pylatus nullā cām mortis inueniens
nitebat eū dimittere. Dixit ḡ. corripā eū ⁊ dimittā. P
pylate tu dñs castigas: nescis qd agis: qz nec mortē nec
flagella meruit. Rectius ageres: si te ad suum nutum
corrigeres. Iussit autem eum flagellari. Spoliat ḡ
dñs iesus ad colūnaz ligatur durissime flagellatur. Nat
nudus corā omni bus elegans verecundus et specio
sus forma p̄e filijs hoīm: suscipit spurcissimozum fla
gella dura et dolorosa. caro illa tenerrima: et innocent
issima: mundissima: pulcherrima: flos omnis carnis: ⁊
totius humane nature repletur liuoribus et fracturis:
fluit vndiq; regius sanguis de omnibus partib; corpis
supadditur / reijeratur / inspissatur liuor super liuorem
donec rotoribus et inspectoribus fatigatis / iubetur
solui a columna ad quaz ligatus fuit. Vestigia crucis

ostendit vt in historijs ptinet. Hic cū diligenter pside
ra p morā longā: z sic ei ppatieris: cor lapideū te hñe
reputa. Tūc impletū est qd dictū est p isaia. Et idm^o
eū et nō erat aspectus z reputauim^o eū quasi leprosum
z humiliatū a deo. Dñe dñe qualis fuit ille tam audax
z temerarius qui te spoliavit: et illi qui te ligauerūt auda
tiores: Sed z illi audacissimi qui te flagellauerūt et tu
sol iustitie tuos radios subtraxisti: ideo sunt tenebre et
ptates tenebrarū. Dñs sunt te potentiores. Amor tu
us z iniquitas nostra sic te fecit imbecillē. Maledicta
sit iniquitas p qua sic affligeris. Soluta eo a colūna
ducitur sic nudus flagellatus p domus pscrutando pro
pānis suis: q sparsim per domū piecti fuerant a spo
liatoribus. Erat tremebūdus z affluctus ppter frigus
Lū q se vellet vestire: ptendūt pessimi dicētes pyla
to. Dñe hic se regē facit: vestiamus eū et coronemus
eū more regio. Et accipiētes clamidē sericā rubeam
veterē z turpē vestierūt eū: z spinis coronauerunt. Co
gita q̄s afflictiones sustinet. put ipsi volūt purpuraz su
scipit caput corone spinee parat. arūdinē tollit: z coraz
se genuflectentib^o non dat responsū: sed caret et obmut
tescit. Cerne igitur eū cū cordis amaritudine maxime
cū caput eius plenū spinis grauiter et sepe percutitur.
Qualr depresso collo patienter cū dolore magno ice
acerbos suscipit. pforabāt eñ caput eius sanctissimus
ille spine acerbissime z totū sanguine madefaciebant.
Dñe miserī quomō vobis timebūdū apparebit caput illū
qd nunc sic pcutitis. Illudebāt eñ ei tanq̄s regnare vo
lēti oia sustinet quasi eoz seruus. Sed nec illis suffece
rat q̄ maiorē illusionē totā cohortē aggregauerūt: s̄ etiā
corā pylato z toto pp̄lo adduxerūt eū foras publice sic
Aluū et portantem spineā coronā: z purpuram vesti

mentū. Terne quō ad terrā stat demissa facie coras to-
ta multitudine vociferante et clamante. Crucifige/cru-
cifige eū: et semp eū irridente et ei insultante. Quasifa-
pientiores eo fuerunt: et quasi modo apparet q̄ ipse insi-
piēter se habuit p̄ncipes et phariseos q̄ sic eum apta-
ri fecerunt ad talē finē p̄duct. Et sic nō solū dolores
et penas: sed opprobria suscipiebat ab eis

C Meditatio passionis ad tertiam. Cap. lrv.

P Et sic ergo tota iudeorum multitudo magnis vocis
b^o ut crucifigatur. Et sic cōdēnatura p̄side mis-
sero pylato. Mōre cordantur b̄nificiorū et operum eius.
Nō mouētur propter innocētiam ei⁹: et qd̄ vidēt crudes-
lius nō trahunt p̄pter afflictiones quā ei vidēt sustine-
re: sed exultāt principes et maiores qz h̄nt intentū suum
p̄raui. rident et irridēt eum q̄ est verus et etern⁹ deus: et
mortē accelerant q̄tū p̄nt. Reducitur aut̄ dñs iesus is-
tus spoliatus illa purpura. et adhuc nud⁹ coras eis ad-
ducitur: et datur ei reuestiendi licentia. Attende dili-
genter et statum eius considera: et in singulis actib⁹ ve-
litate compatiar̄taz sil⁹ patiaris. Auerte parū oculos a
deitate: et eū purū hoīem p̄sidera: et tu videbis iuuenem
elegantē: nobilē innocentē: et amantiſsimū: totum
flagellatū: sanguib⁹ liuorib⁹ resp̄sū p̄nos suos sparsis
vndiqz proiectos de terra colligentē et cū quadā vere-
cundia/reuerētia rubore se corā illis sp̄ ip̄s irridētib⁹
reuestiētē: ac si eēt deo derelictus et om̄i auxilio desitū⁹
ideo pietate et p̄passione mouearis. Mā mō colligit vnā
tunicā modo aliam: et sic coram illis se veſtit. Redeat
postea ad deitatē et considera illam immensam/eternā
icōphēsilē ac ipat oriā maiestātē incarnatā se flectē-
tē hūiliter ad terrā iclinatā. p̄nos recolligētē et se cū
rubore et reuerētia reuestiētē ac si eēt vilissim⁹ hō et su⁹

empticius super illorum ditione conflictus: tunc eis pro
aliquo excessu correptus et castigatus. Diligenter mi
serere eius humilitatem et diligenter ei tempus proforma. Et is
dem etiam considerationibus propatens intueri potes eundem
cum ad columnas ligatus: sic enormiter flagellatus. Tunc eo
vestito ducunt foras ne morte differat et tunc venerabile
lignum crucis longum et grossum et multum gube ponunt sup
humeros eius. et ipse tanquam agnus mansuetissimus susci
pit et portat. Et ut dicitur in hystoria opinio est crucem disti
quiddecim pedes habuisse in altum. Et tunc dicitur accelerat
et opprobriis saturatur. Dicitur autem foras fuit cum duo
bus latronibus. Nec est societas sua. O domine iesu quanta
operetudina ista ut iam tunc faciunt vobis. latronibus vos soci
ant: sed et deterius faciunt: quia vobis cruce portanda impos
nunt. quod de latronibus non legitur. Unde non solum isaias cum
iniquis deputatus est: sed ut iniquorum iniquorum. Mirabilis est
patientia tua domine. Considera quod vadit subtus cruce cur
uus et fatigatus: et compatere ei quantum potes in angustias
et opprobria posito. Quis vero propter multitudinem
gentium inestimabiliter appropinquare nequibat: vix per
estiam viam brevioriter celeriter eius iohannes et sociatus ut alios
precedens ei appropinquare posset. Cum autem extra portam
ciuitatis ex concursu viarum eum habuit obuium cernens
eum sic oneratum ligno tam graui: semimortua est pie
angustia: nec ei verbum dicere potuit: nec dominus accelera
ratus ab eis qui eum ad crucifigendum dicebant. Alter
parum pedes fecit se ad mulieres flentes dicens. Filie
hierusalem nolite flere super me: sed super vos et super filios. etc.
Et his duobus locis apparent vestigia ecclesiarum quibus facte
fuerant in horum memoria. ut habuit a fratre meo qui
vidit. qui etiam dicit quod mons caluarie ubi fuit crucifixus
distabat a porta multum unde nuntis erat longa porta

tiocrucis. Et si ulterius processissent: et ita esset fatigatus
et fractus quod amplius portare non posset deposuit eas: et
illi pessimi mortem eius differre nolentes: timentes ne
Pylatus sententiam reuocaret quod consideret voluntatem di-
mittendi eum: coegerunt quendam ut crucem portaret. Ipsi
autem sic oneratus: et ut latronem ligatus: duxerunt ad locum
cum caluarie. In ore igitur hec que in matutinali prima et
tertia horis passus est: tibi videntur absque aliquo crucifixio-
ne vehementissimi doloris esse: amantissimi est stupendi
horroris: Certe sic puto: et ad compassionem multum
valentia: et passionem inferentia. Sic igitur completa
videntur que de his tribus horis dicenda fuerunt.

Ab eductio passionis ad horam sextam et nonam. L. lxxv.
Cum igitur dominus iesus vituperabiliter ductus ad locum
fretidum caluarie venit. aspiciere potes operarios ma-
los vndique nequam operari. His autem toto mentis intuitu
te presentem exhibeas: et cogita singula que fiunt pro domino et que dominus
ab ipso patre et filio. Et vide igitur oculis mentis alios figere:
alios pare clauos et martellos: alios pare scalas et ne-
cessaria: alios ordiare quod facere debeant: alios ipsos spo-
liare. Spoliatus autem et nudus est coram tota multitudine
etiam nunc tua vice. reuocatur fracture propter panos ad
carnem applicatos et adherentes. Hunc aspiciat mater filium
suum: sic cor protractari. dolore mentis affligitur. et supra mo-
dum tristatur cum rubore: quia eum videt totaliter nudum: quia nec
femoralia dimiserunt ei. Accelerat mater et appropinquat fi-
lio et amplectitur et cigit eum vultu capitis sui. Quia quanta amaritudo
est anima sua. Non credo quod ei probum dicere potuerit. Quia
libenter amplius iuuarit eum si posset. Sed non poterat eum
iuuare eripit enim de manibus suis furibunde: et ducit ad
pedem crucis. Hinc modum crucifixionis diligenter atten-
de. Ponuntur due scale. vna retro: vna alia in brachio

numerari possent sicut per prophetā querit. Fluit vn-
diq; sanctissimus sanguis ex illis maris scissuris. Sic
coangustus est q̄ se mouere non pōt nisi in capite. Illi
tres clauī sustinent totū corpis pōdus dolores acerbis-
simos tolerat et vltra q̄ dici vel cogitari possit affligit̄
pendet inter latrones. vndiq; pene: vndiq; oppro-
bria / vndiq; conuitia. Nec adhuc sic angustiato per-
cutit. Nam alij blasphemant dicentes. Ath qui de-
struis templū dei. Alj dicūt se ipsum saluus facere nō
pōt: et alia multa conuicia dicūt. Sed et principes sa-
cerdotū clamant. Si filius dei es: descendas nunc de
cruce et credemus tibi. Sed et milites qui crucifixerūt
eū diuiserūt vestes in p̄tia. Ex hec oia dicūtur et si sit
p̄te melissima matre eius cuius cōpassio multū auge-
bat filij passionē. Et ipa ecōuerso pēdebat i cruce cū
filio et poti⁹ elegisset mori cū ip̄o: q̄ ā plius viuere. Vn-
diq; ā gustie sūt et tormenta q̄ sentiri possūt: sed enarra-
ri non pōt. Stabat mater iuxta crucem filij inter cru-
cem et crucem latronis non auertebat oculos
a filio. Angustiabatur: et ipsa toto corde orabat pa-
trem dicens. P̄r et deus eterne placuit vobis vt fili-
us meus crucifigeret: nō est t̄ps nūc a vobis eū repete-
re. S; videtis in q̄ta angustia est aīa mea: rogo mitis-
getis ei⁹ penas. P̄r recōmēdo vobis filiū meū. Si r̄
filius orabat p̄res pro ea: et tacite in se dicebat. P̄r mi
vides quō affligit̄ m̄ mea / debui crucifigi: non ipsa est
s; ipsa est mecū in cruce. Sufficit crucifixio mea: q; toti
us ppli porto penā et pctā. Ip̄a t̄n nil meref: vides etiā
totā desolatā: meroze confectam: recōmēdo cam ti-
bi vt dolorē eius rollerabiliozem facias. Erant autem
iuxta crucē cū dñā iohānes et magdalena et due soror-
es dñe. s. maria iacobi et salome: et forte alie q̄ omnes

maxime dilecta magdalenā discipula sua flebat: nec poterat cōsolari de suo dilecto magro dño suo. **L**ōpauē bāt oēs dñoz dñez sibi p̄i s renouabat sepe dolor: q̄sē p̄ augebatur p̄ asio dñi sui. in conuicijs et facis. **D**ñs aut in cruce pendens vsq; ad extum spiritus non fuit ociosus: sed faciebat nobis vtilia. dixitq; septem verba q̄ reperiuntur in euangelio. **P**rimus fuit i ipso crucifixionis actu cū orauit pro suis p̄secutoribus dicens. **P**̄ ignosce illis qz nesciūt qd faciūt. **Q**uod s̄bū magne pietatis/magni amoris z benignitatis fuit. **S** cōz fuit ad matrē cū dixit. **E**cce fili⁹ tuus. et iohāni. **E**cce mē tua. **T**ertium fuit ad latronē: cui dixit. **H**odie mecum eris in paradiso: i quo p̄ largissima misericordia. **Q**uartum fuit: hely hely lamazabathani. qd est. de⁹ me⁹ deus meus vt qd de reliquisti me. **Q**uasi dicat. **P**̄ tñ dilexisti mundum q̄ pro eo me tradidisti. z dereliquisti me videris. **Q**uintum fuit cum dixit. **S**ino in quo verbo fuit magna compassio matris et sociarum eius ac iohānus. sed pessimus fuit magna lenitas. **M**az licet exponi possit q̄ salutē aiāz sitiebat: tñ in veritate sitiuit qz pro sanguinis euacuatione erat totus siccatus z arefactus. **E**t cuz illi maligni cogitare non possent in q̄ ei amplius nocerent: acceperunt vexandi materiam cū ei dederunt acetum et fel: qz maledictus furor eoruz sic erat p̄nar: qz ei: q̄tū potuerit nocuerit. **S**extū s̄bū fuit cū dixit cōsummatū est. **Q**uasi dicat. **P**ater obedientiam quā michi dedisti perfecte p̄pleui: et adhuc qcquid mē dare vis: faciā. ego enim in flagella paratus sum. s̄z totū qd de me scriptū est consummatū est. si tibi placet reuoca me. **E**t p̄ ait ad euz. **V**eni dilectissime fili: bene oia fecisti: nolo amplius anxieris. **V**eni qz in sinu meo et inter brachia mea te suscipiam. **E**t tunc cepit oclis

languere more morientium: et totus pallefcere. modo claudendo oculos; modo aperiendo: et caput inclinare modo in partē vnā: mō in partē aliā. Deficie n̄tibus vī-ribus et ventis iam vacuis: tandem addidit septimum verbum cum clamore valido et lachrymis dicēs, *Ps̄i* in manus tuas cōmendo sp̄m meum. Et hec dicēs emisit spiritū inclinato capite *Ps̄i* sus matrē. Sic inclinavit se versus patrem sup pectus: q̄si gr̄as agens et quipsuz inuocabat. Et tradidit ei sp̄m suum. Ad huc clamorem cōuersus fuit Centurio qui erat ibi/ et dixit. Vere filius dei erat iste: audiens q̄ sic clamans expirasset. Nam aliq̄ homines cū moriūtur: clamare nō possunt. Ideo credidit in eum. Fuit autem ita magnus iste clamor q̄ sicut a sapientissimo viro intellecti: vsq; in infernum fuit auditus. Quod qualis erat tūc anima matris cū sic videbat eū deficere/ languere/ lachrymari/ et mori. Credo q̄ propter angustie amaritudinem absorpta erat et quasi insensibilis facta et semimortua: n̄c multo magis q̄ quādo obuiauit ei: portanti crucem. Quid tunc maris magdalena et fidelis dilecta d̄ scipula: quid iohannes ab eo pre ceteris dilectus: quid alie due sorores domine faciebant? Sed et quid facere poterant? replete erant amaritudine et doloribus. Ecce d̄ns pendet in cruce mortu⁹: et recedit tota multitudo: remane n̄tissima mater: cū illis quatuor ponit se ad sedendū iuxta crucem: contemplatur dilectissimū filium suum expectās a deo auxilium q̄ iō eum habere et sepelire valeāt. Sed et tu si bene cōtempleris d̄nm tuū cōsiderare potes q̄ a planta pedis vsq; ad verticem. non est in eo sanitas. Non enī in eo est membrū nec sensus corporis qui suam infirmitatem et afflictionem et passionem non senserit.

¶ De mora n̄re d̄ne iuxta crucem.

Cap. lxxv̄

Conmoranribus igitur ⁊ sedentibus verecū
dis dñā m̄ iesu/ iohē/ magdalena: ⁊ sororib⁹
matris iesu ab vna parte iuxta crucem: ⁊ as
picientibus quasi sine intermissione dñm iē ū
sic in cruce pēdentem inter latrones sic nudum: sic affl
ctum ⁊ ab omnibus derelictū. ecce armati multi venie
bant a ciuitate q̄ mittebant vt ipsis crucifixis frāgerēt
crura. et occiderent eos ac sepelirent ne in magno die
sabbati corpora eoz remanerent in cruce pendentia
Tunc dñā ⁊ oēs surgūt: aspiciūt ⁊ vidēt eos. Renouat
dolor/ pauor/ ⁊ timor/ crescit. **M**ultū em̄ dñā timet ⁊ nes
sciēs qđ faciat dicebat sibi. **F**ili mi dilectissime qre res
deūt istū qđ āpli⁹ facere volūt. **N**ōnete occiderēt fili mi
putabā ipos esse satiatos de te. sed vt video adhuc te
mortuū psequit̄. **T**e defendere nō potui: nec a morte libe
rare s̄ueniāt ⁊ stabo iuxta crucē ad pedes tuos fili mi.
Rogo patrē tuū vt illos placabiles tibi faciat: ego autē
qđ potero faciā. **E**t tūc oēs qñq; stētes iuerūt ⁊ posue
runt se affi crucē dñi. **A**ppropinquant autē illi cū furore
maḡ et strepitu ⁊ videntes latrones adhuc viuere frangunt
eis crura: occidunt/ deponūt: ⁊ in qđā fouea velo
citer p̄ciūt. **R**edeūt q; ad iesū. **T**unc timēs m̄ ne sic
facerēt filio suo: tacta dolore cordis intrīsec⁹ ad arma
sua. s. ad hūilitatē em̄ recurrit: et genibus positis ac bra
chijs cancellatis vultu lacriabili: ⁊ voce rauca sic eos
alloquitur. **D**i. **V**iri frēs rogo per deū altissimū: ne me
ampli⁹ vexetis p̄ filio meo. **E**go sum mesissima mat̄
eius ⁊ scitis qđ nūq; offendi nec aliquā iuriā vobis feci
Et si filius me⁹ visus est eē **T**ri⁹: ipm̄ permisit et vob. s
remitto oēs offensā ⁊ iuriā filij mei. **H**anc tñ mīaz me
cū facite ne p̄fringatis eum vt saltē cū integrū tradere
valeam sepulture. **N**ō expedit vt ei⁹ crura frangatis

videbitis qz iam mortu⁹ est et magna hora q³ deceffit.
Johānes / magdalena / z sorores matris dñi stabāt ge-
nibus fletis cū ea amarissime flentes. **D**ñā quid est
qd agis ad pedes nephādoz stās z orās in exorabileqz
pietate flectere credis crudelissimos z pessimos z hu-
militate supbos: **A**bhominatio supbis hūilitas. **U**n⁹
ergo lōginus noie tūc supb⁹ z impius: s3 post puerus
z sc̄tīs: porrigēs lancā de longe illoz ploratus et pre-
ces p̄tēns lat⁹ dextrū dñi iesu aperuit vulnere gran-
di z inde sanguis et aqua exiit. **T**ūc m̄f semi mortuus
cecidit inter brachia magdalene. **J**ohannes autem do-
lore vrgēte sūmo vigore insurgit cōr: illos dicēs eis
Uiri nequissimi hanc impietatē facite. **N**ōne videtis
qz mortuus est: qre vultis z hanc suā m̄fem occidere?
Recedite qz nos sepeliemus. **T**ūc illi sicut dño pla-
cuit recesserūt. **E**xcitatur autē dñā: surgit qñ euigilans
qrens qd sit de dilecto filio suo. **R**ñderūt q nō erat fa-
cta s̄ eū no tiuitas aliq: suspirat et anxiatur. **A**spicit fi-
lium sic vulneratū. dolore mortis atterit. **S**i vides qz
tiens hodie mortuus est: tottēs certe q̄tēs videbat cōtra
filiū parari vel nouitatē fieri. **U**n̄ nūc impletū est in ea
qd sibi dixerat symeon. **N**ā pluries hodie hoc sibi con-
tingit. **S**ed nunc vere filij corpus z m̄fis aiām huius
lancee gladi⁹ p̄forauit. **P**onūt autē se oēs i fra ad sedē
dñi p̄pe crucem. **R**esciūt quid facere debeant. **C**orp⁹
em̄ deponere et sepelire nō p̄iūt: qz nec vires h̄nt suffi-
cientes: nec instrumenta. **R**ecedere autē eo sic rema-
nente: non audent z diu sic remanere non valent nocte
appropinquante. **V**ides in q̄ta perplexitate sunt. **D**
benigne deus: qre hanc matrē p̄e oibus electā mūdī
speculus reclinatoziū tuū sic mittis tribulari: temp⁹
esset vt aliq̄stulum te spiraret. **I**nterim autem plures

per vlam venientes aspiciunt ioseph ab arimathia et
nicodemum ducentes secum alios portantes instrumenta
vt corpus de cruce deponant: et quasi centum libras mir-
rhe et aloes: qui veniebant ad sepeliendum eum. Tunc omnes
surgunt cum timore magno. **Q**ui deus ista est afflictio istorum
hodie. Circumspiciens autem iohannes dicit. Benedictus
dominus qui nobis mittit auxilium. Ego cognosco ibi ioseph
et nicodemum. Tunc omnia resumptis viribus dicit. Bene-
dictus dominus qui memor est nostri: nec dereliquit nos. **S**i
non occurras eis quia veniunt in auxilium nostrum. **E**rat ergo ioha-
nes obviam eis velociter et attigens eos se iuncte amplexant cum
magno fletu: non valentes per longam moram sibi invicem
loqui pro angustia et compassione. **D**einde venerunt ad
crucem et querunt ioseph quem sunt ille cum dominis: et quid est de
aliis discipulis. **D**ixit autem iohannes illas qui ibi erant
de discipulis autem respondit se nescire quia nullus hodie
ibi fuit. **Q**uerit de his que sunt facta dominum et narra-
rat ei iohannes per singula. **T**um autem prope crucem fuerunt
genusflectentes: et flentes adoraverunt dominum. **A**pplica-
tes autem recepti sunt reuerenter dominam et alias socias cum
genusflectione et inclinatione usque ad terram. **S**icut et ipsi
genusflectentes cum ploratu magis steterunt sic per magnam
moram. **T**andem dominus dicit. **N**on fecistis habentes memoriam
magistri vestri quia multum vos dilexit. **E**t fateor vobis quia in
adventu vestro visum est michi novam oriri lucem. **N**escie-
bamus enim quid facere deberemus dominus autem vobis re-
tribuat. **E**t illi. **D**olemus toto corde nostro de his que
contra eum facta sunt. **P**revaluerunt impie super iustum
libenter eripuissimus eum a tanta iniustitia si potuisse-
mus. **S**altem hoc modicum obsequium prestabimus domino
magistro vestro. **S**urgentes ergo paraverunt se ad deponendum
eum. **T**um autem diligenter attende depositionis modum ponit

tur due scale a lateribus crucis apposite: ioseph ascendit sup scalam lateris dextri satagit extrahere clauum manus ipsius s; difficile est qz clau⁹ grossus & lógus est: et in ligno valde pfixus & sine opp⁹side man⁹ dñi nō videt posse fieri: sed non est vis: qz fideliter facit et totū acceptat dñs. Et euulso illo iohānes clā innuit ioseph dictū clauū sibi porrigi ne ipsū dñs videat. Deinde nicodemus extrahit aliū clauum manus sinistre et eū dat sifr iohāni. Descendit nicodemus & venit ad clauū pedū. Ioseph autē sustentabat corpus. Felix ille qui corpus dñi meruit sustentare & amplexari. Tūc pendē tē dexteram manum dñs reuerenter suscipit ponit ad vultū suū intuet & osculat cū lachrymis & validis suspiriis. Euulso autē clauo pedū paulisper ascendit ioseph et omnes accipiunt corpus dñi et ponūt in terra. Domina suscipit caput cū scapulis in suo gremio: magdalena pedes. apud quos olim tantam gratiaz habuerat. Alii circumstant et omnes faciunt planctum magnus super eum. Omnes enim plangunt amarissime quasi vnigenitum: secundum quod dicit propheta.

Conceditatio passionis in hora cōpletorū. Cap. lxxv.
Quasi aliquā morā cū mox appropinquaret rogat ioseph dñs vt pmittat eū inuolui lintheaminib⁹ et sepeliri. Ipsa vero cōtendebat dicens. Nolite tunc cito fratres mei michi filium meuz accipere vel me secum sepelire. Flebat irremediabiliter: aspiciebat vulnera manuum et pedum et lateris: modo vnum modo aliud videbat spina rum puncturas depillationem barbe: faciem sputis & sanguine deturpatam & caput totum ac deflendo et aspiciendo non poterat satiare. Legi qz dñs cuidā persone deuote reuelauit qz ipse fuit tonsus capillis et depillatus barba. Sed euangeliste

non scripserūt oīa. Et quidem q̄ fuerit tonsus: nō pos-
set per scripturā p̄bari. Sed depillatio barbe posset
p̄bari. Dicit cū isaīas in persona domini. Corp⁹ meū
dedi percutientibus: et genas meas vellentibus. Tū
ipsa mater asp̄ciebat flebiliter et morose videre vole-
bat. Tardēte aut̄ hora dixit iohannes. Dñā condescen-
damus ioseph̄ z nicodemo et permittamus aptari: tra-
ctari: z sepeliri corpus dñi nostri: qz propter nimiaz mo-
ram pati possent a iudeis calūniā et iniuriam. Ad hāc
vocē dñā tanq̄ grata et discreta cogitans q̄ ipsi iohā-
ni commissā est noluit amplius contendere: z signans
z benedicens eum permisit aptari z tractari vt volue-
ruit. Tūc ioseph̄ et nicodemus z alij ceperunt inuolue-
re corpus et aptare cū lintheamine: sicut moris est iu-
deis. Dñā semper tenebat in gremio caput ei⁹: qd̄ an-
te sibi seruauerat aptandum et magdalena pedes. Lū-
tautez venerunt ad crura dixit magdalena. Rogo vos
vt permittatis me aptare pedes apud quos sum mise-
ricordiam consecuta. Quibus permittētibus illa eos
tenebat et videbat deficere, p̄re dolore et quos lachry-
mis compunctionis irrigauerat: nunc multo magis lac-
chrymis doloris et passionis lauit. Asp̄ciebat pedes
sic perforatos/vulneratos/cruentatos/et sanguinolē-
tos: z amarissime flebat. Nam vt veritas de ipsa perhi-
buit. Dilexit multū: ideo fleuit multum/maxe in hoc
ultimo obsequio maḡi sui sic afflicti: sic flagellati: sic
vulnerati/z sic mortui: sic ad nichilū redacti. Tūc sibi vi-
ta stare poterat libēter extrasset ad pedes dñi sui. Nō
videbat remedium doloris sui nec conseruauerat ei in-
talibus obsequi. Nonum z vltimum obsequium est qd̄
ei nunc prestat. Et in hoc amaricata sua: qz non pōt
illud facere vt vellet. Vellet cū totum corpus aptari

lauare /z ungere: sed nō est tps nec locus. **M**ō pōt pl⁹
nec poterat illd: facit qd pōr: lachrymis pedes lauat &
deuote abstergit /āplexat /osculat inuoluit /aprat fides
literot meli⁹ pōr. Sic igf aptato reliq corpe respiciūt
ad dñaz vt ipā ppleat: z oēs plāctū reicipiūt. Tunc ip
sa videns q ampl⁹ non poterat differre ponit vultum
suum super faciem filij dicens. Fili mi dilectissime in
gremio mortuū teneo: durū est diuortū mortis. **F**ocun
da et delectabilis fuit inter nos puerfatio tua sine qre
la z offensa inter nos fuimus: tu vt innocens occisus
es. Fili mi fideliter tibi seruiui z tu michi sed in hac pu
gna tua dolorosa: nec tibi p^r auxiliari voluit nec ego
potui. **Q**uā te ipsum dereliquisti pro amore humani ges
neris qd redimere voluisti. **D**ura et penosa et cara nū
mus fuit ista redēptio: de qua tñ gaudeo pro salute hoz
minū: s; in tuis doloribus et in morte tua affligor val
de. **S**cio q tu non peccasti: z tñ culpa occisus es mor
te valde turpissima et amara. **N**ōdo ergo filij dislūctā
est nostra societas: et me a te nunc separari opz. **S**epe
liā q te meli⁹ stima mī tua: s; postea quo iboz vbi mora
bo: fili mi: **Q**uō sine te viuere potero: tecū libēt ego
sepelirer vt vbi esses ego essē tecū: s; qz nō possū corpe
tñ sepellar mēte. **A**nimā meam sepeliā in tumulo cū
corpore tuo eam tibi committo: eaz tibi commēdo. **Q**
fili mi q amara est sepatio ista. **E**t int erim multo ma
gis rigauit faciē filij: q magdalena pedes. **A**bstergit
autem z deosculat et oculos eius: et in quodā sudario
caput eius inuoluit z diligenter aprauit. **T**andem itē
benedixit z signauit eū. **T**unc omnes adorantes flexis
genibus et pedes eius deosculantes accipiunt et por
tant ad monumentum. **D**ñā tenebat caput: magdale
na pedes: reliquū aute; stabāt in medio. **E**rat aut ibi p

De locū crucifixionis sepulchrū vbi eū sepelierunt gē
nibus flexis cū magnis fletibusz gemitib⁹ et suspiriis
Quo facto in ipm iterū bñdixit et amplexabat stās
sup eū: s; leuantes eā posuerunt magnū lapidē ad osti
am monumētī. Joseph aut volens redire ad ciuitatē
dixit dñe. Dña mea rogo vos ppt̄ deū z amorē filij v̄i
vt diuertatis in domū meā: scio q̄ domū propā non hā
bens: vt amini mea vt vestra. oīa mea v̄sa sūt. Sitr et
nicodemus dicebat. Q̄lis cōpassio. Regina mundi
nō habz vbi caput suū reclinet. per hos dies lugubres
viduitatis. sue sub alieno tecto eam: reducere oportet.
Tere dies viduitatis sūt isti: qz dñs iesus erat filius ei⁹
z sponus: z p̄r: z ff: z omne bonū: z oīa simul eo mor
tuo/pdidit. Tere vidua est et derelictā et quo diuertat
nōn habet. Ip̄a aut se inclinās humiliter z gr̄as agēs
rñdit se esse commissaz ioh̄ānt. Quibus ille ioh̄ēs ad
huc eū rogātibus dixit q̄ volebat eā ducere in montes
sion in domum vbi maḡ cenauit heri cum discipulis
suis: z ibi cum ea stare volebat. Illi autem se inclinā
tes dñe z adorantes sepulchrū recesserunt. Et isti
(vt dicit euangeliū) remanserūt iuxta sepulchrū. Ap̄
propinquante aut nocte dixit ioh̄ēs domine. Non est
honestū hic morari vel de nocte redire in ciuitatē: s; si
vobis placet recedamus. Tunc surgit dña et genuflex
ctens ad sepulchrū amplexatur z benedixit sepulchrū
dicens. Fili mi non possū amplius stare tecum ego re
cōmēdote patri tuo. Et eleuatis oculis in celum cū la
chrymis z affectu maḡ ait. Q̄d eterne cōmēdovobis
filium meū z aiāz meā quā dimitto cū eo z ceperit recē
dere. Cū aut fuerunt ad crucē ibi flexit genu z adora
uit dicens. Hic requieuit filius meus z hic est sanguis
p̄ciosus eius. Sitr z omēs fecerunt. Cogitare potes.

q̄ ipsa pri⁹ crucē adorauit: sicut ipsa prius natū filium
 adorauit. Et exinde recedunt versus ciuitatē: et p̄ viā
 vertebat se retro aspiciens. Lū aut̄ fuerūt in loco vlti
 tra quē sepulchrū et crucē ampli⁹ videre nō potuissē
 p̄t se flexit genu et adorauit. Sicut et oēs fecerūt cū la
 chrymis: Appropinquantēs aut̄ ad ciuitates sorores
 dñe velauerūt eā tanq̄ viduā cooperientes quasi totus
 vultū eius. et p̄cedebāt. dñia quoq̄ inter iohānē et mag
 dalenā seq̄bāt sic velata. Tūc magdalena in ingressu
 ciuitatis volens sumere viā q̄ ducit ad domū suam et
 illuc eos ducere: p̄uidit sibi ante et dixit. Dñia p̄cor
 vos amore magistri mei eamus ad domum nostram:
 et ibi melius stabimus. Scitis q̄ ipse libenter venie
 bat ad eā. Ip̄a v̄sa et oīa mea: v̄sa sūt. rogo vt venia
 tis. Et hic plangere reinceperūt. Dñia aut̄ tacente et
 annuente p̄sus iohēm: adhuc illa rogat iohānē. Qui
 r̄ndit Decent⁹ est vt eamus ad montē sion maxime:
 q̄ sic respondimus amicis nostris: sed tu potius veni
 es cum ea. Dixit magdalena: bñ scis q̄ veniā cum ea
 quocūq̄ ierit: et nūq̄ dimittā eam. In trantibus autē
 illis in ciuitatē: p̄currunt vndiq̄ virgines et matrone
 bone cum p̄pendere potuerunt: et associāt eam vndiq̄
 fit planctus magis: sed et boni hoīes per quos trāsi
 bant: cōpatiebant et mouebant ad fletū dicentes. Ec
 ce magna iniustitia facta est hodie per p̄ncipes n̄os
 cōtra filiū huius dñe: et deus pro eo magna signa ostē
 dit. Laueāt qui fecerūt. Cum aut̄ venerunt ad domū
 tunc ipsa vertens se versus illas inclinavit se gratias
 agens. Ip̄se inclinātes et genuflectentes fecerunt plā
 ctum magnum. Intrauit ergo dñia domus et magdale
 na et sorores et post eam. Johannes autē ponens se
 super ostia rogauit illas vt redirent ad homos suas

qz hora erat tarda. et gratias agens clausit ostium. Tūc
dñā p̄ domū aspiciēs dicebat Fili mi dulcissime vbi
es? qz hic te non video. **D** iohānes vbi est filius meus
recessit a nobis gaudiū n̄m / nostra delectatio / lumen
oculorū n̄orū. recessit autē cum magna angustia vt vidi
sis. **E**t hoc est qd̄ michi magis auget dolores: quia re
cessit totus afflictus / totus laceratus / totus anxius et
sitibundus coactus / oppressus violentatus: nec ei in a
liquo subuenire potuimus. **O**mnes dereliquērunt euz: et
p̄ eius ops de⁹ ip̄m noluit liberare. **E**t q̄ cito hec om
nia facta sunt vos vidistis q̄ nullius vnq̄ (vel sceleratis
simi hoīs) sic fuit accelerata p̄cipitata / et fulminata dā
na. io. **D** fili mi hac nocte capt⁹ fuisti: in mane presidi
traditus et in tertia p̄demnatus: et iam mortuus es. **D**
fili mi q̄ amara est ista tua separatio et memoria turp̄
sime mortis tue. **T**andem iohannes rogat eam vt des
stat: et in hunc modum consolatus est eam. **T**u autem
si scires eā cōfortare et consolari vt parūp comederet
et alios comedere faceret: qz adhuc ieiuni sunt / et res para
re et seruire hoc facere deberes iuxta vires tuas. **P**ro
pterea benedictione a dñā et ab alijs recepta discedas.

De die sancti sabbati.

Cap. lxxi.

Quāne autem facto stabat in domo ianuis clausis
dñā et alie socie eius cū iohanne afflicte et dolo
rose tanq̄ orphane et plene merore non loquentes: sed
memores hesterne tribulationis et angustie: sedebāt
simul aspicientes adinuicē raptim: sicut contingere cō
suevit in magna pressura et calamitate grauatis. **P**ulsus
sum fuit ad ostiū et timuerūt: qz oīa timebāt securitas
em̄ eorū discesserat. **F**uit autē iohannes ad ostium: et
aspiciens vidit petrum / et dixit. **P**etrus est. **C**ui dñā.
Aperi ei. **I**ngreditur petrus vt recūd⁹ cū singultib⁹

magnis et fletibus. Tūc oēs orare incipiūt: nec verbum
poterat loqui. Postea successiue veniūt alij discipuli
Tandem cessante fletu incipiūt loqui d̄ dño suo. Dixit
ergo petrus Ego verrecundor et confundor in me: nec
deberem in vestro conspectu apparere. q̄ dñm meū q̄ s̄
metantum diligebat: dereliqui sic et negavi. Sicut et alij
discipuli cum percussione palmarum et lachrymis se re-
darguebant: quia eū dereliquerāt. Dñia tūc dixit. Hasc
gister bonus et pastor fidelis recessit a nobis: et nos
remansimus veluti orphani: sed spero firmiter q̄ cito
rehabebimus eum. et vos scitis q̄ benignus est filius
meus benedictus. Ipse multum dilexit vos et multū
me diligebat: non dubitatis q̄ bene recuperabit vos
bis et libēter remittet oēm offensā et culpā. Tātus autē
fuit p̄missione patris p̄tra eū furoris impetus et ita va-
luit cū eo. iō nolite turbari. Respondit petrus. Vere ita est
ut dicitis dñia. Non ego q̄ tñm̄ vidi in itia. fui tātō ti-
more percussus in atrio cayphe: q̄ vix credebam posse
evadere: ideo eū negavi. nec fui memor verborū
quibus p̄dixerat hoc michi quousq̄ me respexit. Tūc
quirit maria magdalena qd̄ ei p̄dixerat. Et respondit
a negatione et narrauit et addidit q̄ alia plura p̄dixit
eis in cena de passione sua. Dixit dñia. Vellet audire
de his que dicta vel facta sunt in cena per eū. Et petrus
annuit iohanni ut ipse referret. Iohēs autē inceptit
et narrat omnia. Sicut et petrus quirit de passione dñi. Et
iohannes dicit totū. Et sic tā de his q̄ alij que fecit
dominus iesus cum eis narrāt adiuicē. modo vn̄: modo
alius. et sic totum diē de ipso sermocinādo p̄currunt.
Quod q̄ attente auscultantur ista v̄ba. Quoties dñia dice-
bat in narratione gestorū benedictus sit filius meus. Lo-
gita i q̄ afflictione errāt. Quid enim est videre q̄ dñs

mundi p̄ncipes ecclesiarum et om̄nū p̄p̄torū z duces totius
exercitus diuini cultus sic afflicti et timorosi stant re-
clusi in quadam domūcula nesciētes q̄d facere debeāt
nisi q̄ se sic confortant et cōferūt de verbis z factis dñi
sui. Dñia autem stabat mente tranquilla z pacata: q̄ cer-
tissimam spem habebat de resurrectione filij sui. Et in
ipsa sola remansit fides die sabbati: ideo sp̄āl̄r ei dies
sabbati attribuitur. Non tñ poterat ipsa dñia p̄pter mor-
tem filij sui letari. Sero autē facto post solis occasum
cum licuit operari: maria magdalena et altera maria ve-
nerunt emere aromata pro faciendis vnguentis. Sero
autem p̄cedēti cū rediēt a sepulchro dñi: ceperūt pa-
rare vsq̄ ad solis occasum. Postea siluerunt. Nā sabbat-
um oportebat custodiri a solis occasu diei veneris: vsq̄
q̄ ad aliū solis occasum. Nūc ḡ vadūt emere aromata
ad apothecādum deuote corpus dñi sui: eis cōpatien-
tis et facientis earū voluntates. Que postulāt aromata
et eligūt que meliora possunt: et p̄cio soluto redcūt pa-
rentes se ad faciendum vnguenta. Cogita q̄ diligēter
et deuote laborāt p̄ dño suo cū lachrymis z suspirijs vt
melius p̄st. Dñia vero et apli respiciunt z forte iuuant
Quibus factis nocte illa siluerūt. Et hec q̄dā medita-
tio deuota fidei sabbati de dñia z sociabus eius et disci-
pulis. ¶ Quid fecit dñs iesus in sabbato. Cap. lxx.

Uenit autem meditatio q̄d fecit dñs iesus i sabbato
vel i ipso die sabbati. Nā statim vt mortuus
fuit descendit ad inferos ad sc̄tōs p̄res z stabat cum eis
et tūc fuerūt i gl̄ia. Nā visio dei est p̄fecta gl̄ia. Cōside-
ra q̄ta fuit eius benignitas in infernū descendere q̄ta
caritas et hūilitas. Poterat em̄ vnū singelū ad eos
mittere: et facere sicut seruos suos liberari. et sibi p̄se-
ntari vbi voluisset. Sed non sustinisset hoc amor

suus humilitas sua per seipsum in infernum descendit: nec ut ser-
uos: sed ut amicos eos dominus omnium visitavit: et stetit ibi
cum eis usque ad diem dominicam prope aurozā. Cogita et mis-
rere quomodo iubilant sancti patres in suo adventu. reple-
ti immensa iocunditate omni displicentia perculsi. pulsa.
et stabant in canticis et laudibus coram eo. quos laudes po-
tes in hunc modum meditari imaginando eos acsi essent
in corporibus sicut post resurrectionem erunt. Si raras vo-
mini nostri iesu. Cum ergo presenserunt eius adventum occurre-
runt gaudentes seipsum exhortantes et dicentes.

Canticum sanctorum in limbo **Cap. lxxi.**

Euate capita vestra quia venit redemptio vestra.
Ursurget et surge hierusalem. solue vincula colli tui. Ec-
ce saluator venit saluare nos a vinculo. Tollite portas
principes vestras et eleuamini porte eternas: et introi-
bit rex glorie. Et proidentes adorauerunt omnes. De-
inde surgentes continuauerunt laudes dicentes. Bene-
dictus qui venit in nomine domini. deus dominus et illuxit no-
bis. Tu es deus et saluator noster. et absque te non est no-
bis adiutor: redemisti animas nostras tam diro carceri man-
cipatas. O inestimabilis dignitas caritatis ut mundum
redimeres si iam tradidisti: sedentes in tenebris et um-
bra mortis tam benignissime visitasti. Nunc effugasti
tenebras a nobis: et vincula nostra dirupisti. Contriuisti
portas ereas et vectes ferreos perfregisti. Qui educis vi-
ctos in fortitudine: et electos tuos in letitia nunc autem
adoramus te in secula. Et omnes proidentes adorauerunt
eum. Tunc respondit eis dominus iesus et dixit. Attendite popu-
le meus legem meam. Pax vobis et letitia eterna.
Ego enim sum dominus deus vester qui eduxi vos de ter-
ra egypti. Vacate et videte quoniam ego sum deus: qui
creavi et redemi et saluaui vos. In capite libri scriptu

est de me vt faciã voluntatem p̄ris mei: z p̄pter v̄sam
salutẽ descendi. Paup̄ ego sũ et in laboribus a inuentu
te mea. Intendebã ad saluãdas oēs gẽtes: scd filij ali e
ni mentũ sũt michi. Amici mei et proximi mei aduer
sum me cogitabant mala michi. Omnes videntes me
deriserũt me. Et fui flagellat⁹ tota die: z castigatio mea
in matutinis. Foderũt man⁹ meas et pedes meos: vt
numerauerũt oia ossa mea. Dederũt in escã meaz fel:
z in siti mea potauerunt me aceto. Dormiui z sepultus
sum: z caro mea requiescet in spe. Ego aut̄ in te sp̄avi
p̄ et adũciã super omnẽ laudẽ tuã. Tu es refugiũ me
um a tribulatione q̄ circũdedit me. Proterisi me a cõ
uentu malignãtũ a multitudine operantiũ iniquitatem
Attende ḡ dñe z miserere mei: et retribuã eis. Bñdic
tũ sit nomẽ maiestatis tue in eternũ: z repleat̄ maiesta
te ois terra/ fiat fiat. Et sancti p̄res. Dñe refugiũ fa
ctus es nobis a g̃natione in g̃nationẽ. Nisi qz adiuuisti
me: semper habitasset in inferno aia mea. Szmemoz
fuisi nfi dñe de⁹ nos: redemisti nos in sanguie tuo.
M̄stendisti faciem tuam: qz desiderauimus valde. Dis
terra adoret te deus: z psalmus dicat noi tuo dñe. Et
p̄cidẽtes adorauerũt eũ cũ gaudio magnoz letitia. Et
in talib⁹ laudib⁹ z cãticis et iubilationibus steterũt in
limbo: vsqz prope aurozã diei dñice in conspectu ange
loz ibi exũtũ et cum eis iubilantiũ. Tunc accepit eos
dñs educẽs eos ab inferis i exultatione: z ante eos glo
riose p̄cedẽs posuit eos in paradiso deliciarum. Aliquis
vero morula facta cũ eis: et cum helya et enoch eũ cog
noscentib⁹ adorãtib⁹ et exultantib⁹: dixit eis. Tõp̄
est vt excitẽ corpus meũ: vadã et resumã illis. Qui oēs
p̄cidẽtes dixerũt. B̄te dñe rex glorie z cito reddite si
placet. qz gl̄iosissimũ corpus v̄m plurimuz affectam⁹

Habes igitur quae circa dominum Iesum et matrem et discipulos et sanctos preses meditari possis die sabbati ante resurrectionem. **Ver.** dicit de cruce. **Meditare** (inquit) deponere corpora christi crucifixi et vide aliquid in eo quod non oret per te ad patrem diuinum: illud caput multiplici spinarum densitate usque ad cerebrum pressum est dum configit. spina spinis percutitur aut dominus per prophetam. **Cur** credidit me proles iste ut me deleteret ut nec caput tuum: nec tua vulneraretur intentio. **Caligauerunt** oculi tui in morte: et illa iuvaria quae illuuant orbem: ad horam extinctae sunt. **Quoniam** illis obtenebratibus tenebrae factae sunt super uniuersam terram: et illa duo magna iuvaria cum illis submota sunt: **Hoc** autem totum factum est ut auerterentur oculi ne viderent vanitatem et si viderent non adhererent. **Aures** ille quae audiunt in caelis. sanctus sanctus etc. audierunt in terra demonium habes crucifige crucifige eum. **Et** quid hoc? **Haec** aures tue obsurdescerent ad clamorem pauperum: ne reciperent auditum vanitatis detractio. **Speciosa** facies illa pro filiis hominum sputis illita est: afflicta colaphis: addicta delusionibus. sic enim scriptum est. **Leperunt** spueri in eum: percutere faciem eius: et illudere eum dicentes. **Propheta** nobis quis te percussit. **Quare** hoc? ut facies tua illuminaretur illuminata confirmaretur et diceret de te: vultus eius non sunt amplius in diuersa mutati. **Os** illud quod docet angelos et homines quod dicit et facta sunt: felle et aceto potatus est: et hoc factum est ut veritatem et iudicium loqueretur os tuum: confiteretur dominum deum suum. **Manus** quae formauerunt celos extense sunt in cruce: clauisque perforate durissimis. virtutes manus extenderent ad inopem. ut dicere possis. **Alia** manus in manibus meis spiritus. **Quod** tenem? in manibus non facile oblitiscimur. **Sic** quae sua aia bene imprimit orationem. non tradit eam oblivioni. **Petrus** in quo sunt thesauri sapientiae et scientiae ab

scandit lancea vulneratum est: ut pectus sua pravis cogitationibus mundaret: mundatum sanctificaret: sanctificatum conservaret. Pedes illi quorum scabellus adorare debemus quoniam sanctum est: dura crucifixione confixi sunt: ne pedes tui festinarent ad malum sed semper viam mandatorum dei incederent. Quid plura? Et ipse dixit per psalmistam: Fodeft manus meas et pedes meos: vindicaverunt omnia ossa mea. Pro te carne et vitam suam posuit ut tunc corpus et spiritus videri caret sibi: toto se totum te copavit. Ecce gloria et honore coronatus in dextera tue maiestatis assisit vultui tuo pro nobis. Caro enim et flos carnis est. Respicere dominum in facie christi tui: qui tibi obediens usque ad mortem factus est: nec deberent recedere ab oculis tuis cicatrices eius impetui ut sic memineris gratias ab eo pro peccatis nostris satisfactiones receperis. Unam appropinquas peccata nostra quibus vitam meruimus: et calamitatem quam pro nobis passus est innocens filius tuus in statum. ut sic effundas super nos misericordiam tuam. Gratias tibi domine referat omnis lingua super pietate tua: qui unico filio cordis tui non peccasti: sed pro nobis omnibus illum tradidisti in mortem: ut qui eius quoniam fidelis advocatum haberemus coram te in celis. Et tibi domine fortissime zelotes quod gratias referam: quod pro nostra salute facere debuisti et non fecisti. Ab imo pedis usque ad frons capitis totum te in aquis passionum demersisti: ut me totum de illis extraheres. et intraverunt usque ad animam tuam. In aquis tuam in mortem tradidisti: ut meam peccatam redderes.

¶ De resurrectione domini: apparitio prima quomodo apparuit matri sue. Cap. lxxi.

¶ Veniens dominus cum honorabilis multitudo angelorum die dominico summo mane: et resurrexerat illud corpus sanctissimum ex monumento clauso processit virtute proprie resurgendo. Eadem autem hora summo mane maria magis.

dalena: et maria iacobi et salome licentia prius petita
a dña ceperunt ire cū vnguentis ad monumentū. Dña
domi remansit: et orabat di. Pater p̄ssime sicut scitis
mortu⁹ est fili⁹ meus: et inter latrones crucifixus: et ego
sepelivi eū manibus meis: sed potēs estis dñe reddere
incolumē: rogo maiestātē v̄saz vt eum michi reddatis
Ubi est ipse: q̄re tardat tñ ad me venire. Remittite
eum obsecro michi. quia non q̄scit aīa mea nisi videā
illū. O fili dulcissime qd est de te: qd agis: Cur morar
Rogo te ne differas ā plius ad me venire. Tu eñ di
xisti: tertia die resurgā. Nōne fili mi est hodie tertia di
es: Non heri: sed ante heri fuit dies illa mala et amara
valde dies calamitatis et meroris tenebrarū et caligis
dies separatiōis et mortis. Nūc ḡ fili mi est hodie t̄tia
dies: Surge igit̄ gl̄ia mea et oē bonū meū et redi. sup
oīa te desidero videre. Consolet̄ me tu⁹ reditus quaz sic
cōtristavit recess⁹. Reuertere igit̄ dilectē mi. Veni dñe
iesu. veni spes mea / veni ad me fili mi. Ea igitur sic or
nate et lachrymas dulcī fundente: ecce subito venit
dñs iesus in vestibus albis vultu serēn⁹ specios⁹ et gau
diosus et dixit ei. Salve sc̄ta parens. Et statim illa se ver
tentes tu (inqt) fili⁹ meus iesus. Et flexis genub⁹ ado
rauit euz. Et ille s̄str flexit genua. d. M̄ mea dilectissī
ma ego sū. resurrexi et adhuc tecū sum. Eis aut̄ surgētī
bus ipsa cū gaudio āplexans eū vultū vultui applicās
fortiter stringebat req̄e sc̄as totalr super eū. Et ip̄e eā
susc̄tabat. Postea sedētib⁹ illis pariter diligēt̄ et curios
se ātuebat eū i vultu: in cicatib⁹ manū et p totuz q̄rēs
si omnis dolor ab eo recesserat. Et ille. Reuerēda m̄
ois dolor a me abscessit mortez / dolorē / et oēs āgustias
supavi: nec de cetero aliqd sentiam. et illa. B̄ndictus sis
p̄ tuuz q̄ te michi reddidit. exultatum et laudatum sis

nomen eius in secula. Stant & colloquuntur gaudentes et
pascha ducentes delectabiliter et amabiliter. Narrat
ei iesus qualiter populum suum liberauit de inferno et
omnia magna que fecit in illo triduo.

¶ Quod magdalena et alie mulieres ierunt ad monu-
mentum. Mat. xxvij. Mar. xvj. Lu. xxiij. Cap. lxxij.

¶ Maria magdalena et alie due marie ibant diluculo
(vt dixi) ad monumentum. Dum ergo fuerunt extra
portam ciuitatis reducebant ad memorias afflictiones &
dolores magistri sui: & in omnibus locis in quibus notabi-
liter contra ipsum vel per ipsum aliquid factum fuerat aliquotul-
lus sustinebant genuflectentes & terram osculantes: gemitus
et suspiria dantes atque dicentes. Hic obuiauit ei cum cru-
ce super collum quam mater eius semimortua facta fuit.
Et hic vertit se ad mulieres. Hic crucem deposuit facti-
gatus. Super ipsum lapidem appodauit se pariter. Ibi fuit
ubi sic crudeliter impulerunt fortiter et expueit in eum & velo-
cius ambulare & quasi currere fecerunt. hic expoliauerunt
eum nudum. Et hic in crucis patibulo affixit. Et tunc
magno clamore & inundat de lacrimis incidit in facies suas
& adorauit & osculate sunt crucem adhuc precioso san-
guine rubricatam. Deinde pergentes & euntes prius sepul-
cra dicebant. Quis reuoluet nobis lapidem ab ostio mo-
numenti? Et respicientes viderunt reuolutum lapidem: erat
quippe magnus valde & angelum domini sedentem super eum
qui dixit eis. Nolite timere. &c. vt in euangelio. Ille homo frau-
date spe sua quia putabant corpus domini iuere non attendentes
sermona angelice rite redeunt ad discipulos dicentes. Corpore
domini sublatum est. Tunc iohannes & petrus cucurrerunt ad mo-
numentum. Attende currit ipsi & magdalena & socie per eos.
Quos currit ad querendum dominum suum: cor suum & aias suam cura-
runt multum fideles: frequenter & marie. Cum autem venerunt ad

monimentis: aspicientes in eo non inuenerunt corpus
s; viderunt lintheamina et sudarium: et recesserunt. **Q**ue
runt dominus suus et non inveniunt: et nesciunt ubi apostolus eum querant.
Igitur dolentes et flentes recesserunt. **M**arie vero remansit ibi.
Et respicientes in monimento: viderunt duos angelos
sedentes in stolis albis. qui dixerunt eis. **Q**uid queritis vi
uentem cum mortuis? Ille autem nec tunc attendit verba eo
rum nec aliquam consolationem receperunt de visitatione an
gelorumque non querebant angelos: sed dominum angelorum. **E**t il
le due marie elogauerunt se terrene aliquid et sedebant
dolentes **M**agdalena nesciens quid faceret quia sine ma
gistro suo vivere non poterat et ubi eum non inueniebat
ubi eum querebat ignorabat. stabat ad monumentum foras
plorans iterum et respiciens in monumentum (quia sperabat eum
ibi videre ubi eum sepelissent) vidit ipsos angelos seden
tes qui dicunt ei. **M**ulier quid ploras? **Q**ue queres? **E**t il
la. **T**ulerunt dominum meum: et nescio ubi posuerunt eum. **V**i
de mirabilem opinionem amoris. **P**aulo ante audierat
ab uno angelo quia surrexerat: deinde duobus quia vivebat
Nec recordabatur quia amor hoc faciebat quia anima sua erat
ubi magister suus erat. **N**esciebat cogitare: loqui: vel au
dire nisi de ipso. **C**um autem sic ploraret nec curaret de
angelis magister suus non potuit se amplius tenere.
Dominus ergo iesus hoc refert matri sue dicens quod vo
luit ire ad consolandum eas **E**t mater / benefacis: quia
multum te diligit et de tua morte multum doluit. sed
memento redire ad me et amplexans dimisit eum.
Secunda apparitio quod apparuit marie magdalene.
Marci ultimo. **J**ohannis. xx. **C**ap. lxxiij.
Venit igitur ad monumentum ad hortum ubi erat mag
dalena et dixit ei. **M**ulier quid ploras? **E**t illa ad
huc non cognoscens eum amore dixit. **D**omine si tu

sustulisti eū dic michi et ego tollā eū. Sēp̄ cū spabat
audire noua de dilecto suo. Et dixit dominus ad eam.
Maria. Ipsa autē quasi reminiscens et cognoscens vo-
cem ei⁹ cū gaudio dixit. Raboni. i. magī. Dñe vos estis
quem quērebā: quē tandiu celastis. Et currens ad pedes
eius osculari volebat. Dñs nō volēs eā ad celestia ele-
uare vt non quereret eum in terra amodo/dixit. Nō
me tangere. Nondum cū ascendi ad patrem meum.
Sed dicte fibus meis Ascendo ad patrem meum et p̄c̄m ve-
strū/deū meū et deū v̄r̄. Et addidit. Nōne predixerās
tibi q̄ tertia die resurgeres: quē me in sepulchro quere-
bas. Et illa dico vobis magī q̄ tātus dolor de acer-
bitate passionis et mortis vestre cor meū repleuera t̄p̄
oīm oblita de nichilo recordabat: nisi de corpe vestro
mortuo. et de loco vbi sepeliēra eum. ideo vnguenta
hoc mane detuleram. Benedicta sit magnificētia v̄ra
q̄ resurgere et ad nos redire dignata est. Stant igitur
dilecti cum locunditate et gaudio maximo. Ipsa autē
curiose aspicit euz et interrogat de singulis: et respon-
sum alacritatis recipit. Hunc igitur et hic est magnū
pascha. Licet autē dominus a principio sic responderit
ei: vix tamen credere possum quin euz familiariter tā-
geret anteq̄ ille recederat: osculando pedes et manus
sed dispensatorie sic fecit a principio. vel q̄ tales se oñ-
debat qualis erat in corde ipsius. vel quia (vt dixi) vole-
bat animum eius leuare ad celestia. Unde Ber. Pie-
t̄m credi p̄dēt q̄ quē sic amanter et singl̄ ante omnes
q̄ scripti reperiūt: visitabat ad letificādū eā nō ad cō-
turbandū lactabat. Mysterialiter igitur non prinaci-
ter dixit illud s̄bū. q̄ non pertinax nec durus sed be-
nignissimus dñs est maxime diligentibus eū. Post ali-
quam moram dixit dñs q̄ alios op̄s eū visitare. Tunc

magdalena quasi nunquam volens ab eo discedere dixit ei.
Dñe/vt video: queratio v̄ra non erit amodo nobiscus
sicut cōsueueratis: rogo ne obliuiscamini me. **M**eremē
sote dñe bñficiorū q̄ michi contulistis ne pereāt familia
ritatis z dilectionis quā habuistis ad me recordamini
dñe deus meus. **E**t dñs ad eā. **N**oli timere sed confide
de z conslās esto: qz sp̄ tecū ero. **T**ūc benedictione ab
eo acceptaz christo discedente venit ad socias suas et
hec nunciavit eis. **I**lle vero de resurrectione gauden
tes: sed qz non viderant eum dolentes recedunt cū ea.

Tertia apparitio qualiter apparuit tribus maris.

Quoniam ergo iste tres marie (**M**ath. vii. **C**ap. lxxv.
Anul pergerent anteq̄ venirent ad ciuitatē ap
paruit eis dñs dicens. **H**uete. **I**lle vero ultra q̄ uici
posset exhilarate: z procidentes tenuerunt pedes eius.
Ide s̄lr querūt z aspiciunt. et responsū iocūditatis ac
cipiunt z faciūt magnum pasca. **D**ixit eis dñs. **D**icite
fratribus meis vt vadāt in galileā vbi me videbunt sicut
p̄dixi eis. **H**ides q̄ magi hūilitatis vocat discipu
los. fratres. **N**unq̄ hanc virtutem dimisit. **T**u autē
si de p̄dictis vis intelligentiam z consolationem ha
bere recordare de his que sepe dixi: scz vt in omnibus
locis et factis ita sis aīo acsi presens esses corpore.

Quarta apparitio qualiter apparuit ioseph qui se
pelierat eum: in euangelio nicodemi. **C**ap. lxxvj.

Discedens autē dñs a maris apparuit ioseph qui
sepelierat eū **C**aptus enī erat a iudeis p̄t euz et
reclusus in quodā cubiculo diligenter sigillato: z post
sabbatū eū interficere volebant. **A**pparuit autē ei dñs
iesus z faciem eius extersit/obsequiū dedit/et saluis si
gillis in domū proximam reportauit. **Q**uinta ap
paritio qualiter apparuit iacobo minori. **C**ap. lxxvij.

Apparuit postea etiā dñs ies^u iacobo miori q̄ v̄
uerat nūq̄ manducare nisi videret eū resuscitatū
Dixit ḡ ei dñs iesus : z is qui cū eo erant. Ponite mē
sam. Deinde panem accipiens benedixit et dedit eis
dicens. Comedite dilecti fratres mei: qz filius hominis
resurrexit a mortuis Sic ait hieronymus.

Sexta apparitio qualr apparuit petro. Lu. xxiii.

Quam autē magdalena et socie re (Cap. lxxvii.)
uertentes domum narrassent discipulis resurre-
ctionem dñi petrus tristis qz dñm non viderat: nec q̄
scere valēs ob amaritudinē recessit ab eis: et sol^o ibat
ad sepulchrū. Nesciebat enim vbi euz alibi inueniret.
Dum ergo iret dñs iesus ei apparuit dicens pax tibi sy-
mon. Tunc petrus percutiens pectus suū cum lachry-
mis ad terrā p̄cidens dixit. Dico culpam meam qz te
dereliqui et pluries negavi: et osculatus est pedes eius
Dñs autē eū erigens osculatus est eum: dixitq̄ ei. Par-
tibi. Noli timere omnio peccata dimissa sūt tibi. Bes-
ne ego sciebā vt predixi tibi. Nūc ergo vade z cōfirma
fratres tuos et confide: qz mortem et omnes aduersa-
rios deuici. Hic ḡ similiter fit magnū pasca. Stāt et
loquuntur mutuo et diligenter petrus aspicit eū: z sin-
gula notat. Benedictione vero accepta rediens ad do-
minam et ad discipulos oīa narrat. Scire autē debes
q̄ de apparitione dñi facta matrinil habetur in euang-
gelis ideo posui eas ante alias qz sic videtur tenere ec-
clesiā vt in legenda de resurrectione habetur.

Quō dñs iesus rediit ad sc̄tōs patres. Cap. lxxix.

Dominus iesus cum recessit a petro: nondū v̄sita-
uerat sanctos patres post resurrectionē suā quos
in paradiso deliciaruz posuerat. Rediit ergo ad eos p-
cidens in sola candida cum multitudine angelorum

Quē in tanta gloria aspicientes a longe cum ingenti
gaudio cū canticis et laudibus susceperunt dicentes,
Ecce rex n̄r/venite occurramus obviam salvatori no-
stro. Magnū principium ⁊ regni eius non erit finis.
Dies sanctificationis nostre illuxit nobis. Venite oēs
et adorare dñs. Et procidentes in terra adorauerūt euz
Et post surgentes et stantes coram eo reuerenter ⁊ io-
cunde p̄pleuerūt laudes suns dicentes. Uicit leo de tri-
bu iuda. Resurrexit caro tua dñe. Adimple nos letitia
cū vultu tuo dñe delectationes in dextera tua vsq; in
finē. Resurrexisti gl̄ia nostra: exultabimus et letabi-
mur in te. Regnū tuū dñe: regnū omnū seculorū. Dñi
ratio tua in oī ḡnatione ⁊ ḡnationē. Et non discedimus
a te. resuscitabimus et nos: ⁊ nomen tuū exultabimus.
Precursor pro nobis ingressus es: pontifex factus in
eternum. Hec est dies quam fecit dñs: exultemus et le-
temur in ea. Cantate dño canticum nouum q̄ mirabi-
lia fecit. Appropinquante hora vespertina dixit eis
dñs iesus. compatior fratribus meis qui propter mor-
tem meam cōtristati sunt ⁊ conterriti ⁊ dispersi vt oves
errantes: et multum desiderant me videre. Et adā ḡ
et ostendam me ipsis. Confortabo et consolabor eos
et cito reuertar ad vos. Et illi procidentes adoraue-
runt et dixerunt. Domine sic fiat vt dixisti.

Septima apparitio quō apparuit duob⁹ discipulis
cunibus in emaus. Cap. lxxx

¶ **Q**uam ḡ ex discipulis eius duo irent ad castellum
Emaus q̄si desperati de ipso ⁊ essēt tristes de iis
que aciderant conferendo dñs iesus venit ⁊ iunxit se
illis in specie peregrini: et ibat cum illis interrogans
eos et respondens ⁊ conferens verba salubria. Tan-
dem coactus ab eis intrauit cum illis ⁊ manifestauit se

illis. Attende et cogita multiplicem bonitatem dñi.
Primo: quia non potuit eius feruens amor sustinere su-
os sic errare et contristari. Vere fidus amicus esset fide-
lis et comes benignus dñs iungit se ipsis. Quirit tristitie causam
et exponit eis scripturas inflammans corda eorum ad omni-
um rubiginem extirpandam. Sic quotidie nobiscum facit
spiritualiter. Si enim in aliqua gratia propter peccata vel accidit
de ipso loquimur: statim adest confortans et illuminans cor-
da nostra et inflammans in amore sui. Optimum est enim
remedium contra tales pestes loqui de deo. Quam dul-
cia faucibus meis eloquia tua super mel osi meo. Simi-
liter et cogitare de deo. Concaluit cor meum intra me.
Secundo considera bonitatem dei non solum ex amore ut
dixi: sed etiam ex humilitate profunda. Attende quomodo
dixit cum eis dñs omnium. Nonne tibi videtur ad proordia humi-
litas rediisse. Exemplum enim reliquit nobis similia fa-
ciendi. Sed in alio attende dñi humilitatem: quia non est dedi-
gnatus hos discipulos inferioris gradus. Non enim
erant isti de apostolis: sed de aliis discipulis minoribus: et
tamen familiariter iungit se eis loquitur et vadit cum eis. Non
sic elati. Nolunt enim loqui nisi cum magnatibus et con-
uersari et ambulare. Item in alio loco relucet iterum
sua humilitas. Nam si consideras videbis quomodo elati nolunt
ampullosa sua ostendere inter paucos: sed dñs cum duo-
bus loquitur archana sua. Non vilipendit paucos: im-
mo nec unum. Patet de samaritana. Tertio conside-
ra dñi bonitatem quantum ad propriis negocium quod instruit disci-
pulos in minoribus reficit et consolatur: fingit se longin-
quum ut exaugeat desiderium ut iuuetur et teneatur ab eis. Et
postea benigne intrat cum eis. panem accipit et be-
nedixit manibus suis sanctis frangit et porrigit et seip-
sum eis revelat. Et hoc quotidie facit nobiscum inuisi-

biliter. Nam teneri vult et inuitari per desideria / ora-
tiones assiduas / et deuotas meditationes immo oportet
et orare et non deficere vt ipse docuit. Quod ad istam
eruditionē fecit scz vt intendamus ad opera pietatis
et hospitalitatis: et quomodo non sufficit eloquia diui-
na legere vel audire nisi opere compleantur. Attende
enā q̄ non tunc dedit illis discipulis magnam sui cor-
pam: sed statim porrecto eis pane euauit ab oculis
eorum. Nam alios psolari volebat cum quibus etiam
istos consolatus est

Octaua apparitio quomodo dñs iesus apparuit di-
scipulis reclusis in die resurrectionis. Luce. xxiij.
Johannis. xi.

Edierūt & pdicti duo discipuli statim in hierusa-
lem et inuidentes alios discipulos congregatos
absente thoma narrauerūt eis: pariter q̄ audierunt qz
surrexit dñs: et apparuit symoni. Tunc dñs intrans ad
eos ianuis clausis stetit in medio eorum dicens. Pax
vobis. Discipuli vero procidentes ad terram et suam
culpā dicentes qz sic eū dereliquerāt ip̄s alacriter susce-
perunt. Tūc dñs ait. Surgite fratres mei: qz oīa pctā
vestra vobis dimissa sunt. Stat igitur familiariter in-
ter eos ondit eis manus et latus: aperuit eis sensum vt
intelligant et cognoscant resurrectionem suam. Ipe-
tit si hñt aliquid ad comedendum: et manducat cū eis
partem piscis assiet fauū mellis. Insufflat in eos et dat
eis sp̄m sanctū. Videt qm̄ omnia plena sunt iocūditate
et sapientia. Gauisi sunt ergo discipuli viso domino
Letant̄ corā eo qui sic erant prius pauefacti. Quibz li-
benter ei porreperūt vt comederet q̄ fideliter ei mi-
strabant et q̄ iocunde assisteabant ei. Logita dominam
esse ibi et discipuli congregabantur ad eam: qui fa-

militariter sedebat iuxta filium suum. Dominus autem Iesus
de manibus eorum cibum reuerenter suscipit: et reueren-
ter matrem honorat coram discipulis. Nec omittas mag-
dalenam discipulam apostolam aspiciere qualiter ad
pedes domini more solito sedet et diligit: et audit verba eius.
Et si quid potest studiose et toto affectu ministrat. Quis
est nunc ista domuncula: et quomodo gloriosum habitare in ea.
Nonne tibi videtur in ea magnam pascha si aliquid de
uotionis sentis: Puto sic. Sed parum stetit dominus
cum eis: quia erat quasi sero. non forte ipsi coegerunt. eum ali-
quod plus stare rogantes ne sic cito recederet. An
non credis quod magdalena sedet ad pedes eius tenens eum
confidenter et cum reuerenti audacia ne discederet ita cito.
Erat enim indutus vestibus albusimis glorie sue. sic
enim eum tenebat: non presumptuose: sed confidenter fa-
ciebat sicut diligens et dilecta: nec domino displicebat. Te-
neri enim vult: ut patet in duobus discipulis euntibus in
emmas. Tandem dominus reuerentia matri facta ab ea simili-
liter recepta benedicens omnes recessit ab eis. Ipsi vero
de reuersione rogauerunt eum. Remanserunt autem fame-
lici et sitibundi de domino suo de quo tantam copiam habe-
re consueuerant cum sepe desiderans reuocantes. Vidi-
sti quomodo hodie habuisti pascha. Nam omnes supra-
dicte apparitiones fuerunt in die pasche. Sed si forte
audisti: sed non sensisti quia nec forte passionem habuisti.
Credo quod si in passionem scires conuertere mentem haberes
vnam nec ad varia mundana dispersam. Tunc ipse dominus
Iesus redit ad sanctos presbiteros qui coram eo non otiose sed io-
cundanter laudibus insistebant. Quid autem dixerunt
ipse noluit reuelare. Tu autem cogita eos quasi cum
corporibus. Et recolentes beneficia: deo gratias agen-
bant per singulas generationes. Primo offerentes

se audare eum tanq̄ dignum omni laude. Sec̄do. reco-
gnoscendo deum suū. Tertio. numerādo ipsa bñficia.
Quarto. eror. itado. oēs ad laudem. Quinto. ipsum
adorādo. In quibus eos diligenter z reuerenter attē-
de q̄ omnia valde deuota sūt z vtilia. non solum ad p̄-
sentes meditationes. sed z laudes z cantita q̄ sibi in
patria exhibentur. Incipiēs igit̄ pro se adam z sua gē-
neratione stās coram eis ala critet z reuerentet ait.

Canticum adē pse z sua generatione. Cap. lxxxv.

Exultabit cor meum in salutari tuo. cantabo tibi
q̄ bona tribuisti. michi. z psallam nomini tuo ale-
tissime. Tu es q̄ fecisti celum z terram. mare z omnia
q̄ in eis sunt in sapientia fecisti. Impleta est terra pos-
sessione tua. Abanus tue fecerūt me. zc. Dedisti michi
intellectum vt seruarē in ādara tua. Dia subiecisti sub
pedibus meis. zc. Ego autem tū in honore esse nō in-
tellexi cōparat̄ sū iumentis insipientibus z filis factus
sum illis. Transgressus suū mandatū tuū. Toci maie-
statis tue non obediui. propterea repleta est malis aīa
mea. z vita mea i iferno appropinquit. Circū dederūt
me mala quorū non est numerus. zc. Abias tuas dñe
in eternum cātabo. Exaudi de celo sancto tuo vocē
meam. Inclinaſti celos z descēsti: et eruisi animam
meam de inferno inferiori. Veniſti manus dexteram
meam: z cruisi aīam meam de manu inferi ne periret.
Proiecisti post tergus omnia peccā mea. Tu me lauisi
in sanguine tuo. Que ego rapui: tu exsoluisti. Abias
tuas dñe in eternum cantabo. Venite ergo filij audite
me z magnificate dñm meccū. Cantate cāticū. Venite
adoremus z p̄cidamus ante dñm deū nostrum. Et
omnes procidentes adorauerunt eum.

Canticū noe p̄ se z sua gñatione

Cap. lxxxix.

l. iā.

Tunc surgens ille sanctus noe singulariter electus a deo toto orbe terrarum pro se et sua generatione sic fuit domino laudes profecutus. Confitebor tibi in toto corde meo: in consilio iustorum et congregatione. Laudabo nomen dei cum cantico. etc. Cum velles de superficie terre delere hominem quem creaueras: tu dirupisti fontes et torrentes: tu ampliasti fluuios et hanc. **V**ia que voluisti fecisti in mari et in omnibus abyssis. Tunc audita fecisti michi misericordiam tuam. Diluuium inhabitare me fecisti. Misisti de celo et accepisti me. Omnia excelsa tua et fluctus tui super me transierunt. Non me demersit tempestas aque quia firmasti archam tuam altissime. Nunc adiecit visitare nos in pace. Dominus noster venit suorum pauperum recordatus. Venite ergo filii et considerate opera dei: quoniam terribilis in conspectibus super filios hominum. Cantate domino canticum nouum: quia mirabilia fecit. Et omnes tunc procedentes adorauerunt eum.

Canticum abrahe/ysaac/z iacob: pro se et suis generationibus. Cap. lxxiiij.

Fidelis quoque et cunctorum principium et forma abraham necnon ysaac et iacob pro se et suis generationibus sic cecinerunt. Confitebimur tibi deo confitebimur: et inuocabimus nomen tuum. etc. Notas fecisti in populis virtutem tuam: redemisti in brachio tuo filios israel iacob et ioseph. **N**emoz erimus testamenti tui. etc. Non dimisisti hominem nocere nobis: et corripuisti pro nobis reges. **E**legisti nos hereditatem tuam nomen a seruis tuis assumpsisti. **D**e semine nostro salus omnium factus es: et promissisti. **N**on enim angelum domine: sed semen abrahe apprehendisti. **N**emoz fuisti uerbi sancti tui. **T**u nos gloria nostra redemisti. **N**ontes israel

ramos vestros expandite: florete et fructus facite: quia
lux mundi dominus cum potentia vel gloria resurrexit.
Cantate ei canticum nouum: benedixite ei in vocifera-
tione Qui timetis dominum laudate eum. et cetera.
Exultemus dominum deum nostrum et adoremus scabellum
pedum eius: quoniam sanctum est. Et omnes procidentem
adorauerunt eum.

Canticum moysi et iosue pro se et generationibus suis.

Ad huc illi viri publici duces castrorum et populi
domini moyses et aaron principes et iosue dominum
Iesum pro se et sua generatione totaliter laudauerunt.
Cantabimus tibi domine: gloriose magnificatus es ve-
hementer fortitudo et laus nostra: facus es nobis do-
mine in salutem. Narrabimus laudes tuas et mirabilia
que fecisti signa: in manibus nostris posuisti phares-
onem et seruos eius omnes. Abstulisti populum tuum
de medio eorum: in manu potenti et brachio excelso.
Dirigisti mare rubrum in diuisiones. Eduxisti nos per
medium eius. Eduxisti nos cum argento et auro: et non
erat in tribubus nostris infirmus. Dedit in nobis man-
na ad manducandum. Panem angelorum manducaui-
mus. Eduxisti populum per desertum in manibus no-
stris. Lex tua immaculata conuertens animas quam
nobis tuo digito scripsisti. Quod dulcia faucibus nostris
eloquia tua dum nobiscum domine loquebaris. De-
disti nobis in possessionem terram gentium desidera-
bilem. Nunc autem tu deus noster regifer: ad tuos
saluandos descendisti. Et vos filii videte opera dei et
glorificate nomen eius. Jubilate deo omnis terra. etc.
Et omnes procidentem adorauerunt eum. Et refertur
quod iste est hymnus quem christus dixit i cena cum discipulis

qñ **Et** hymno dicto exierunt in montē oliuarum
Canticum dauid et aliorum prophetarum pro se et
sua generatione. **Cap. lxxxv.**

Quod hęc dauid rex populi dñi ac prophetaruz exi
mius et psalmoz et canticoz p̄cipuus compila
tor tali cantico pro se et sua gñatione deum honorauit
Deus canticū nouū cantabo tibi: in psalterio decacor
do psallā tibi. Qui das salutē regib⁹ et c. Memoz fuisti
dñe dauid: et omnis mansuetudinis eius. Sustulisti eū
de gregibus ouium. et regem dominus vixisti cum. scz
hereditatis tue. fecisti ei nomen grande: et p̄cixisti euz
virtute ad belluz. Iurasti michi nec me frustratus es
de fructu ventris mei nasci. Semper sit filia mea bñ
dicta per cuius sacrū vterū transisti. In eternū nō obl
uiscar iustificationes tuas et c. Multiplicasti super me
miam tuam. Prophetā me i israel dedisti. Ad hęc vō
cē iunxerūt se isaias/hieremias/ezechiel/daniel/et oēs
pphete ad dauid ad laudes soluendas dño. Et simul
cū ipso deinceps dixerūt. Incerta et occulta sapie tue
manifestasti nobis. Audiebamus que loq̄baris in no
bis. magnifica nobis reuelabas. Expectauimus salu
tare tuum dñe: vt ante nobis promisisti. Ecce nunc fa
ciē tuā ostendis: ades qui nobiscum loquebaris. Om
nes ergo ei genuflectamus qz ipse est dominus deus
noſter. Et omnes procidentēs adorauerunt eum.

Canticum esdre/neemie/et ceterozū de transmigra
tione babilonis. **Cap. lxxxvi.**

Quod de trāsmigratione babilonis: tales laudes domi
no exoluerūt. Confitebimur tibi domine in toto corde
nostro: laudabimus mirabilia tua. De q̄ in sc̄to via tua:
quis deus magnus et c. Sed in hūilitate nostra memos

fausti nostri. Omnes gentes plaudite &c. Nos autem
populus eius et oves pascue tue: laudamus te. Et om-
nes procidentes adorauerunt eum.

Canticum symeonis/iohannis baptiste/ & eorum q
fuerunt tempore christi. Cap. lxxviii.

Um aut non solum de antiquis patribus vel
generationibus sed de ipsius domini iesu tempore plu-
res inter sanctos patres prius in limbo: et nunc
in paradiso terrestri essent symeon et io-
hannes baptista: sacratissimi innocentes

Felix ille latro cum domino iesu crucifixo vo-
lentes ipsius laudes domino exoluere: sic dixerunt. Con-
fitebimur tibi domine sanctis iustitiis tuis: et nos tuo psallemus.
Deus tu docuisti nos a iuuetute nostra. et usque nunc proficia-
bimus mirabilia tua. Tu es agnus qui tollis peccata mundi. Tu
es qui omnium misereris. Sicut audimus sic te vidimus oculis
nostris. Ex ore infantium et lactantium profecisti laudem. Modicum
enim laborauimus: et multam gloriam protulisti nobis. Et vidimus
gloriam tuam quasi unigeniti a patre plenum gratie et
veritatis. Et procidentes adorauerunt eum.

Canticum angelorum. Cap. lxxviii.

Quia veromodo est verisimile quod a laude domini
cessarent angeli sancti (quorum ibi erat mul-
titudine copiosa cum hoc sit precipue eorum offi-
cium) ut restorationis sue recognoscant benefici-
um in domino. ipsi exultantes coram domino totaliter tu-
bilauerunt. Alleluia/alleluia/alleluia. te decet laus
te decet hymnus: et tibi reddetur votum in hierusalem.
Hymnum tibi domine cantabimus de canticis syon. Exal-
tare super celos deus. &c. Confessionem et decorem induisti &c.
Sua per te facta sunt alleluia alleluia. Exultasti ut gy-
gas. &c. Cum esses rex nosse ante secula: te fecisti pau-

perem alleluya. **M**inoꝝasti te paulomin⁹ anobis vt nos
stras ruinas reparares alleluya. **B**enigne fecisti in vo
luntate tua syon: vt edificentur superna hierl'm alle
luya alleluya. **H**abitantes in domo tua: in secl'a secu
lorum laudent te alleluya. **E**t per oēs vicos tuos cāta
bitur alleluya. **T**u facis angelos tuos spiritus ⁊ mini
stros tuos ignē vꝛentem. **T**u numeras multitudinem
stellarum. **B**enedicite āgeli dñi dño. **L**audate eū oēs
angeli eius. **A**dorāt te omnes angeli tui alleluya. **E**t
plura alia que omitto. **T**unc oēs procidentes adora
uerunt. **I**n talib⁹ canticis ⁊ laudibus stabant oēs sā
cti patres et angeli coram dño qñ erat cū eis reuerē
alacriter et deuote: ⁊ quasi gl'iosi et be'ati ptinue iubila
bāt. **A**spice ergo eos ⁊ cū leticia ꝑgratulare eis: et at
tende que dicunt ⁊ discce deū laudare venerari et ei gras
tias agere: beneficia sua recognoscere: ⁊ toto affectu sus
dioso ad illam gloriā ptingere vbi semper cū tā no
bili multitudine in ꝑspectu dei tui ī laudibus ꝑseueres

Cona apparitio quō apparuit vndecim discipulis
ianuis clausis. **J**oh'is. xi. Bar. xc.

Adueniente autē die octauo resurrectionis iterū
apparuit dñs ier⁹ ianuis clausis discipulis: et
erat thomas cū eis qui prima die non fuerat. **E**t cum
alij narrarent ei q' dñm viderant. rñdit. **N**isi videro in
manibus eius fixurā clauorū. ⁊c. nō credā. **D**ixit ergo
pastor bonus de suo grege pusillo sollicitus. **P**ax vo
bis. **D**einde dixit thome. **I**nter digitum tuum huc et
noli esse incredulus sꝫ fidelis. **T**unc thomas ꝑcidens
tetigit cicatrices et dixit. **D**ñs meus et de⁹ meus. **H**os
minem vidit et deū credidit. **D**ixit etiam suā culpā
de hoc q' dereliquerat eum sicut alij dixerūt. **D**ñs sus
tem erigens eum dixit. **N**oli timere omnia dimissa

sunt tibi. Hoc autē de thome dubitatione permissum
est dispensatorie: vt euidentibus argumentis resurre-
ctio domini probaretur. Considera benignitatē et hu-
militatem ac feruentem amorem eius quomodo mon-
strauit thome et alijs discipulis vulnera sua vt tolleret
omnem obscuritatem a cordibus eorum ad ipsorum z
nostram vtilitatem. Reseruauit autem sibi dominus
cicatrices vulnerum propter tria: maxime vt fidem fa-
ceret apostolis de resurrectione: vt ipsas ostendat pa-
tri quando vult placare eum et interpellare pro no-
bis. Est enim aduocatus noster. Et vt eas ostendat
reprobis in die iudicij. Stat igitur dominus iesus cum
matre et discipulis suis per aliquam moram loquens
de regno dei. Et ipsi cum eo in leticia magna audien-
tes illa verba excelsa aspicientes faciem eius ple-
nam gaudio et decore. Attende eos circumstātes et
dominam familiarius iuxta eum: magdalenam vero
semper ad pedes eius. Sta igitur tu mente reueren-
ter et iocunde a longe: si forte misericordia motus fa-
ciat te vocari. Tandem dixit eis vt vadant in galile-
am in montem thabor (vt dicitur) et ibi apparebit eis
et benedictione data discessit ab eis. Ipsi vero remā-
serunt vt prius famelici et sitibundi de ipso: sed pluri-
mum confortati.

Decima apparitio facta discipulis in galilea in
monte thabor. *Mathei vltimo. Cap. xci.*

Quod est hec discipulis ad dictum locū thabor p̄gē
tibus iterum apparuit eis dñs / dicens. Data est
michiois potestas in celo et in terra. Ideo docere om-
nes gentes baptizantes eos in noie patris / et filij z sp̄i
ritus sancti: docentes eos seruare que mandauī vobis
Et p̄fortemini quia ego sum vobiscum oibus diebus

vsq; ad cōsummationē seculi. Adorauerūt autē cum
in suo aduentu cū magna locūditate. Manifestauit au
tem eis qualiter est dñs oīm. Dat eis mandatū p̄ licā
di et formā baptizandi: ⁊ vigorē p̄ maximum cum dix
it q; semper erit cum eis. Vides quantā locūditatem
dat eis ⁊ que insignia caritatis. His igit dictis per do
minū iesum ⁊ data bñdictione: disparuit ab eis.

¶ Unde cīa appetitio facta septē discipulis piscātib; i
mari: ⁊ comedi. dñs iesus cū eis. Jo. vii. Cap. xxi.

Discipulū; oadhuc remāseūt in galilea: iuerūt su
tem quadā die piscatū ad mare tyberiadis septē
ex eis: ⁊ p̄ totā noctem nichil ceperunt. Mane autē
facto dñs appuit eis: ⁊ stetit in littoze maris. Querēs
igitur dñs iesus si aliqd cepissent: dixerunt ei. **¶** Dī
xit eis. Mittite in dexterā nauigij rhete: ⁊ inuenietis.
Miserunt igit ⁊ ceperūt magnam copiam pisciū. Di
xit tunc iohēs petro. Dñs est. Tūc petrus nudus eri
sicens succinxit se tunica ⁊ festinus venit p̄ mare. Alij
vero nauigio uenerūt. Et cū descendissent: uideūt pi
scē postū supra prunas. Dñs cū hoc eis parauerat.
Fecit etiam accipi de piscibus eorū ⁊ assari. Et simul
cum eis comedens fecit cōuiuiū cum eis in littoze ma
ris: ⁊ consuete mīe ⁊ humilitatis moze ministrans: pa
nem porrexit eis: ⁊ piscem fregit et dedit eis. Stāt res
uerenter ⁊ alacriter illi cum dño suo pariter comedens
tes aspicientes faciem eius desiderabilē ⁊ locūdā et ex
ultāt i cordib; suis. Accipiū; escas de sacratissimis ma
nibus eius et reficiunt: nō minus spūalr q̄ corporalr.
¶ Quale cōuiuiū est istud. Attēde ut cū eis pascat is co
gitando q̄ utilitasunt et pulchra ista. Mā complēto isto
solēni cōuiuiō dixit dñs petro. Diligis me pl; his: di
xit ei. Dñe tu scis q; amo te. Dñs dixit. Pasce agnos

meos. Et iterum sic interrogans: recommendauit ei gre-
gem suū. In quo caritatem et benignitatem domini so-
litam considera. A parte vides diligentem imprimi
reiterat affectuose recommendat aīas nostras petro.
Iterū dñs post hec predixit petro mortem suam dicēs
Cum esses iunior cingebas te. etc. Declarans qua mor-
te esset moriturus: qz per passionem crucis clarificatu-
rus esset deum. Et cum de iohanne petrus quereret:
hic autem quid: dñs respondit. Sic cum volo manere
donec veniam. quasi diceret. Nolo q per viam passio-
nis me sequatur. sed in senio et contemplatione quie-
scat: quibus aliq discipuli vix intelligerent q non more-
retur. Sed hoc non erat magnum donum cum sit me-
lius dissolui et esse cum xpo. Attendisti q multa dicta
factaq sunt et magnifica in hac apparitione. Post hec
disparuit dñs ab eis et more solito rediit ad sanctos pa-
tres: discipuli vero cum magno gaudio remanserunt.
Et postea redierunt hierusalem.

¶ Duodecima apparitio qualiter apparuit dñs iesus
plurē quingentis fratribus simul. Cap. xcij.

Terū apparuit dñs iesus vltra q̄ quingentis fra-
tribus simul: sed quo loco vel qñ non est scriptum
Et stans inter eos. loqñsq de regno dei magna eos io-
cunditate impleuit. Habes igit duodecim apparitiōes
dñi post resurrectionem vsq ad ascensionem absq dua-
bus cum ascensione proxime dicendis. Et sic fuerunt
xiiij. Scire tñ debes q in euangelis non sunt scripte
nisi decem. Nam q apparuit matri: non est scriptum in
aliquo loco: sed sic creditur. Quō autem apparuit io-
seph: legit in euangelio nicodemi. Quō etiam iacobo
minor: scribit apłs ad corinthi. De quingentis fratri-
bus scribit idem apostolus. Alii vero scribunt in euā-

gello. Potes etiam meditari de pluribus. Nam veris-
simile est q̄ dñs benignus sepe matrem et discipulos vi-
sitabat: et magdalena dilectam discipulaz confortas
z exhilarans eos qui sic vehementer de passione sua
fuerant perterriti. Quod etiam beatus Augustinus sen-
tit dicens: de tpe post resurrectionem non omnia scri-
pta sunt. Crebra erat eius conuersatio cū eis. Et for-
te ipsi facti patres maxime abraham z quib⁹ facta fuit
pmissio de filio dei veniebat cū eo ad visitandum il-
lam suā gloriosā filiā scz matrē dñi q̄ pro eis et oibus
gratiam inuenit et genuit redemptorem. Quod q̄ letanter
eā aspiciabant z reuerenter se inclinabant z omni qua
poterant benedictione colebant: quibus non viderent
ab ea. Cogita solitam benignitatem / caritatem / hūi-
litem dei. Unde facimus mentionem q̄ ista in omnib⁹
factis eius relucet q̄ postq̄ resurrexerat adhuc pere-
grinari per quadraginta dies voluit vt suos discipulos
confirmaret et roboraret. Digne nempe post tot anno-
rum curricula post tot labores z afflictiones post tam
ignominiosam z acerbam mortem poterat triumphas
tor ad suam gloriam remeare z per suos angelos con-
firmare z confortare ap̄los pro suo nutu. Sed hoc nō
patitur caritas sua: sed personaliter voluit conuersari
cum eis per .xl. dies apprensus eis in multis argumen-
tis et loquens de regno dei. Pro eis facit hoc et pro
nobis: sed nō aduertimus. Diligit et diligit valde nec
diligitur ad tales z tantum ignem non solum calefiert
sed ardere deberemus.

¶ De ascensione domini nostri Iesu christi. Actus
primo.

Cap. xciiij.

¶ Proca dñi ascensionem te esse vigilēs oportet: vt
si vnq̄ toto mentis conatu te p̄ntem exhibis

si verbis et factis eius: nunc multo magis factas. Illas
hec solennitas superat omnes alias: ut infra clarius
ostendam. Saltem hoc anime te ad attentionem quo
modo nunc ascensus corporali p̄ntia completo sue
peregrinationis cursu operatur. Unde verba et facta
eius sunt attentius consideranda. Quilibet anima fi-
delis debet sponsum suum deum et dñm suum in eius
discessu diligentissime observare: et q̄ per eum dicunt̄
et fiunt mente vicerofius amplecti et ei se deuotius
et humiliter recommedare ac totaliter animum su-
um ab alijs retrahere. Die igit̄ quadragesimo a resur-
rectione sciens dñs iesus qz venit hora ut transeat ex
hoc mundo ad patrem: cum dilexisset suos in finem di-
lerit eos. Accipiens igit̄ de paradiso terrestri sct̄os
p̄res et illas omnes sanctas aias b̄ndicēs enoch et he-
lye ibi remanentibus et adhuc viuentibus venit ad di-
scipulos suos qui erant in cenaculo in monte syon cum
matre et alijs. Et apparens eis voluit ante discessum
suum p̄dare cū illis insignū memoriale dilectionis et
gaudij. Sibus igit̄ simul comedētibuscum leticia ma-
gna in hoc vltimo conuiuiō dñi sui: dixit eis dñs ies̄s
Tempus est ut reuertar ad eum qui me misit: vos autē
manete in ciuitate donec induamini virtute ex alto:
quia infra paucos dies replebimini virtute spiritus s̄c̄i
ex alto: ut vobis promisi. Postea ibitis per vniuers-
sum orbem predicantes euangelium in omni: et bap-
tizes credentes: et eritis michi testes vsqz ad vlti-
mum terre. Exprobrauit autem incredulitatem eo-
rum: quia is qui viderant eum resurrexisse non credi-
derant scilicet angelis suis. Hoc nunc maxime fa-
cit cum predicandum esse dicebat. Quasi diceret mul-
to magis vos debetis angelis credere: et ante quas

videretis me: quod gentes que credent vobis predicantibus
non me viderunt. fecit autem hoc ut suum defectum co-
gnoscentes: humiliores essent: ostendens eis in discessu
suo quantum placebat ei humilitas quasi eam peculiariter
recommendarer eis. Querentibus autem eis de futuris
temporibus: noluit eis respondere: quia non expediebat eis. Sta-
tes igitur: comedunt/loquitur de presentia domini sui gau-
dent sed turbantur de recessu eius. Tanta amoris dul-
cedine et magnitudine diligebant cum: quod verba de re-
cessu suo non poterant equo tollerare animo. Quid autem
dicam de matre iuxta eum praudente: que super omnes sic
intense eum amabat: An non credis quod ad hec verba dis-
cessus sui maxime dilectionis tacta et commota dul-
cedine reclinaret caput suum super filium suum: et recumberet
super pectus eius? Nam si iohannes fecit in cena: multo
magis meditari potes de ipsa. Vbi suspirans cum lar-
chymis dicebat et rogabat eum dicens. Filii mihi si di-
scedere vis: duc me tecum. Dominus autem consolans eam di-
cebat. Rogo mater carissima ne moleste feras disces-
sum meum: quia vado ad patres. Te autem hic remanere ex-
pedit ad tempora: ad confirmandos credentes. Postea veni-
am et assumam te ad gloriam meam. Ad quem mater. Filii
dulcissime fiat voluntas tua. Nam ego non solum rema-
nere sed et mori parata sum pro aialibus pro quibus tumor
tuus es: sed esto memor mei. Dominus autem eam/discipulos et
magdalenam solabatur dicens. Non turbetur cor ves-
strum neque formidet. Non relinquam vos orphanos va-
do et venio ad vos et semper ero vobiscum. Tandem
dixit eis ut vadant in montem oliueti: quia inde volebat
ascendere. et tunc disparuit ab eis. Mater ergo et alij si-
ne moram ierunt ad dictum montem qui est prope hierusa-
lem ad vnum miliarum: et ibi iterum apparuit eis. Ecce

hodie habes duas apparitiones. Implexatus est matrem
valem faciens eis. et mater eum. Discipuli autem
et magdalena et omnes alij procidentem et lachrymantem
osculati sunt pedes eius. Ipse autem erigens eos
benigne osculatus est. Erant autem inuisibiliter sciti pres
qui libenter et reuerenter intuebantur diuam et benedi
cunt per quam tanta beneficia sunt assecuti. Quomodo etiam
intuent illos excellentes pugilles et duces exercitus do
mini quos inter omnes elegit. vna ad pugnandum et vincendum
diabolum. Tandem cunctis misterijs completis: cepit dominus ie
sus eleuari ab eis et ascendere propria virtute sua. Tunc
intra et omnes alij prostraverunt in terra: et dixit dominus Filius benedi
dicti et memor esto mei: quia propter viscessus non pot erat
lachrymas continere. Gaudebat enim valde: quia filium suum
cernebat tam gloriose celos petere. Sicut et discipuli
dicebant. Domine pro te dimisimus omnia memor esto nostri.
Ipse autem eleuatis manibus facie serenus et gaudens
more regio coronatus: et ornatus triumphaliter refere
batur in celum: et benedicens eis dixit. Constatem esto
te et viriliter agite: quia semper ero vobiscum. Ascendebat
autem ducens secum illam multitudinem nobilem iter pendens
ante eos ut predixerat propheta michas Dominus itaque glo
riosus ascendebat et precedebat eos viam eis ostendens
Et ipsi cantantes et iubilantes laeti sequebantur eum
dicentes. Cantemus domino qui ascendit super occasum
dominus nomen illi. Benedictus es domine qui saluas speran
tes in te: deducens populum tuum in exultatione et ele
ctos tuos in letitia Ascendis in altum prosperum iter
faciens nobis. Educis in fortitudine victos. In conspectu
angelorum tibi psallemus. Gloriosa laus et honor
tibi sit christe rex redemptor. Interim autem michael
propositus paradisi peragens tunc iauit quod dominus ascen

debat. Et ecce beatorum spirituum ordines seriatim
per acies suas ei occurrunt. Unus ex eis non remansit qui
non veniret obuiam domino suo: et inclinantes cum omni qua
poterant reuerentia tanto domino deducebant eum cum hym
nis et canticis ineffabilibus. Quis enim posset cantus
et iubilos qui ab ipsis fiebant explicare? Aduenerunt
ergo principes coniuncti psallentibus: dicentes alleluia
alleluia alleluia: quia victoriam gloriose fecisti. Nunc
tibi regnanti pangimus ecce melos. Alleluia: benedi
ctus es qui ambulas super pennas ventorum alleluia
Dignus es domine omni laude et honore alleluia.
Ecce ascendunt omnes tribus: tribus dominivot con
fiteantur et dicant alleluia. In his et similibus domi
num honorabant coram ipso exultantes et eis festum
honorificum celebrantes. Et quis posset hoc gaudium
enarrare quod tam beatissimi spiritusque sancti patres
habuerunt cum sibi occurrerunt. Superni ergo spiritus
domino prius reuerentia exhibita: et canticis expletis cum
magna letitia dicebant: Principes populorum bene
vos venisse gratulemur alleluia. Psallite igitur deo
nostro alleluia. Psallite ei qui ascendit super celum ce
li ad orientem. Alleluia. Custodes et adiutores nostri
gaudium et pax vobis alleluia. Psallite vos regi nos
stro alleluia. Similiter autem se exhortantes dicebant
simul. Nos capiet vrbis veneranda alleluia. Et sancti
patres respondebant alacriter: principes populi domi
ni alleluia. Vides igitur quomodo omnes psallebant et iubi
labant. Nam iuxta prophetam. Ascendit deus: in iubi
latione et dominus in voce tube. Ascendebat autem do
minus iesus pro consolatione matris et discipulorum
quousque videre poterant eum. Extunc nubes suscepit
eum ab oculis eorum et in momento cum omnibus an

gelis predictis sanctis patribus fuit illi patria. Sic enim dicit sanctus propheta. Nonis nubem ascensum tuum domine qui ambulat super pennas ventorum. Pennae ventorum dicuntur summitates ventorum scilicet partes ille que procedunt et velociores sunt. Et ille velocius ascendit ex quo nubem interposuit. Stabant autem mater discipuli: magdalena: et alijs gentibus fletis: et inueiebantur in celum euntem illum quousque poterant. Quid erat videre dominum sic gloriose ascendentes. Et quid si quis posset audire et videre illos beatissimos spiritus et animas sanctas cum eo pariter ascendentes et descendentes. Forte pro gaudio fuisse anima talis a corpore separata: et cum eis ascendisset. Cum igitur vultibus adhuc eleuatis aspiceret ecce duo angeli steterunt iuxta illos in vestibus albis dicentes. Viri galilei quid statis aspicientes in celum sic veniet quemadmodum vidistis eum euntem in celum. Redite ergo in civitatem et expectate sicut dixit vobis. Attende quomodo de illis erat sollicitus. Nam statim ut evanuit ab oculis eorum: misit angelos suos non nisi tibi stantes fatigarentur et ut consolarentur audientes angelicum testimonium concordare secum de ascensione domini. Auditis igitur his verbis: dominus rogavit humiliter ipsos angelos: ut eam recordationem darent filio suo. Illi vero usque ad terram inclinati libenter susceperunt mandatum eius. Similiter apostoli: magdalena et omnes alij dixerunt illis. Illis itaque disparantibus ipsi reuersi sunt in civitatem ad montem: ibique morabantur expectantes ut dominus iesus mandauerat eis. Dominus autem iesus cum uniuersa predicta feliciter et magnifica multitudine aperiens ianuas paradisi usque tunc humano generi clausas intrauit triumphaliter gloriosus.

gaudiose ac reuerenter: z patri genuflectens ait. **Q**uod
gras ago tibi qui michi dedisti victoriam de omnibus
aduersarijs meis. **E**cce amicos nostros qui capti tene
bant / tibi represento. **S**ed fratribus z discipulis meis
quos in mundo reliquit: pmissi mittere spm sanctu. **R**o
go mi pater: vt impleas promissionem meam: et eos ti
bi recommendo. **T**uic pater erigens eu fecit sedere a ver
tris suis z dixit. **V**idicite filii mi: omne potestate z iudi
cium dedi tibi de istis discipulis tuis / z de missione sp
ritus sancti pro tuo velle dispone. **D**es autem sancti pa
tres z beatissimi sps q adorantes prociderant in faci
es suas cora pre surgentes reinceperunt cantica z iubi
lant cora deo laudes. **S**i em moyses et aaron post tra
situm maris rubri cecinerunt cora dno dicetes. **L**anemus
dno. z c. **Q**uomagus modo cunctis aduersitatib⁹ supera
tis: **S**icut cu dauid deducebat arca dei in hierlm: si to
tus pplis canebat legitime et dauid cum cantoribus cy
thara pcutiebat: z oes cora dno laudabant **Q**uomagus
nunc faciunt qui vere sunt coram dno in tanto gaudio
constituti: **E**t refert iohannes q audiuit in celo centum
quadraginta quattuor milia sicut cytharedorum cytha
risantium in cytharis suis: et cantabant qsi canticum
nouum ante sedem dei z agni: quocunqz gaudium illud
significet. **E**rgo ipsum multomagus hodie contigisse
meditabor. **D**es igitur ibi constituti psallunt omnes
erulant / oes letant / oes cantant / oes gaudent / omnes
iubilant / oes manibus plaudunt / oes corisunt / oes iocun
dant / oes tripudiant. **V**ere nunc in superna hierusalē
audis canticu letitie z per oes vicos eius cantat et dicit
ab vniuersis alleluia. **N**unquid ab origine mundi ta
le festum et tantum pascha tanqz solene fuit celebratum
Nec vna erit forte: nisi post die iudicii cu omnes ele

et tibi presentabuntur cum corporibus glorificatis.
Propterea dixi tibi in principio: quod hec solemnitas of-
bus consideratis supereminet cunctis. Percurrere per
singula et videbis si verum loquor. Magna pascha
et solenne est incarnatio domini et initium omnis bo-
ni nostri. sed hoc nobis: non sibi. Nam ipse tunc in ha-
lamo uteri virginalis inclusus est. Magna etiam est
pascha natiuitatis domini. sed illud: nobis/ non sibi.
Compatiendum est quod ad tantam paupertatem/ vilita-
tem/ et penuriam natus est. Magna est quo ad nos fe-
stum/ eius passio: quia tunc omnia peccata deleta sunt.
Nichil enim (ut ait Grego.) nobis nasci profuit: nisi
redimi profuisset. Sed propter tormenta durissima et
mortem turpissimam quam sustinuit: nec sibi fuit nec no-
bis ibi materia gaudij sed tristitie et meroris. Magna
et solenne festum est verum pascha resurrectionis domi-
ni nostri iesu christi tam pro se quam pro nobis quia ipse glorio-
sus triumphator apparuit: et nos iustificat: sumus. Ve-
nerabilis igitur dies multum: ideo in ipso singulariter
cantat ecclesia. Hec est dies quam fecit dominus. Et
sicut Augustinum hec dies sanctior est alijs. Intellige de
precedentibus. Nam hec dies ascensionis maior et san-
ctior videtur: quia licet resurrexat dominus: adhuc tamen
peregrinatur interris adhuc est clausa ianua paradisi.
adhuc sancti patres non iuerunt ad patrem que omnia
in ascensione completa sunt. Et si bene inspicis quic-
quid deus fecit usque modo fecit ut peruenit et ad hanc
diem: et sine hac die erant imperfecta: omnia opera sua
Nam celum terra et omnia que in eis sunt: facta sunt
propter hominem: homo autem propter gloriam ha-
bendam. Ad ipsum autem usque nunc nullus poterat
pertingere post peccatum quam cum iustus Aides

igitur quod magnificus et mirificus est dies iste. Similiter magnum pascha valde dies pentecostes: et cum multum solemnizat ecclesia. et ratio est: quia tunc summum donum scilicet spiritum sanctum recipit: sed illud nobis: non sibi. Sed hodiernus dies ascensionis est prope festum solemnissimum domini nostri Iesu christi. quia hodie incipit sedere ad dexteram patris et requiem capit a peregrinatione sua. Et est festum supernorum civium quia novum gaudium suscipiunt de domino suo quod ante ibi in humanitatis forma non viderant et quia primo incipiunt restaurari ruine eorum in tanta multitudine beatorum. Et etiam prope festum illorum egregiorum patriarcharum prophetarum et animarum sanctarum quia ad supernam hodie patriam primitus venerunt. Si ergo facimus festum de aliquo migrante ad celos quod magis de tormentibus sed et quod magis de sancto sanctorum: Est etiam festum domine que filium regali tyadimate coronatum sic vidit tanquam verum deum super excelsa ascendere: Et est festum nostrum: quia humana natura hodie super celos est exalta: quia nisi christus ascendisset: illud donum scilicet spiritum sanctum pro quo sic merito solemnissimum recipere nequibamus. Unde dicebat discipulis suis. Expedit vobis ut ego vadam. Si enim non abiero paracletus non veniet ad vos. Unde Bernardus. Solemnitas ista carissimi gloriosa consummatio est: et adimpletio aliarum solemnitatum: et felix clausura totius itinerarii domini nostri Iesu christi filii dei vivi. Adherito solemnitas diei huius agit quod sol celestis iustitie nostris se presentavit obtutibus. Magna quoque letitia et exultatio quando conscisso sacco: letitia circumdatus est: et nostre dedignavit exordia resurrectionis. Verum tamen

quid michi ex solennitatibus istis: si conuersatio nostra
dennetur in terris: Dico igitur. Non multo minus mi-
chi tolerabilior videtur huius exilij habitatio: q̄ gehen-
na. Deinde ait. Nisi abicro paraclitus non veniet ad
vos. Videt ne quemadmodum et ceteraruz solennitas
tam ea quam hodie celebramus et consun. mationē ha-
beat et fructum declaret et augeat gratiam. Sicut enim
bona opera eius qui pro nobis natus est: ita eius quoq̄
ascensio propter nos facta est: et facit pro nobis. Huc
usq̄ Bernadus. Manifeste ergo vides q̄ sollemne
est dies illa omnibus alijs et omnis qui bene diligeret
dominum iesum hodie magis laudaret q̄ in aliqua die
anni. Unde ipse dicebat discipulis suis. Si diligeretis
me gauderetis vtiq̄: quia vado ad patrem. Et propter
rea credo me recte dixisse: quia nūq̄ in patria fuit alia
qua dies tantum solennizata: vt ista. Durauit autem
gaudium et exultatio tanti festi: vsq̄ ad diem pentecostes.
Ascensio enim dñi fuit hora sexta. Itaq̄ primo comede-
rat hora tertia cum discipulis suis. Quamuis igitur in
patria omnes exultarent vltra q̄ dici posset tamen pri-
ma die scilicet vsq̄ ad aliam sextam horam: angeli fece-
runt singulare festum: et dominus iesus eis ostendit et
fecit aliquam familiaritatem singularem et consolatio-
nem. Secunda die fecerunt archangeli. Tertia die vir-
tutes. Quarta die potestates. Quinta die principatus.
Sexta dominationes. Septima throni. Octaua che-
rubin. Nona seraphin. Hi sunt nouem ordines ange-
lorum: et sic hec durauerunt vsq̄ ad sextam sabbati vi-
gilie pentecostes. Et ex tunc fecerunt festum sancti pa-
tres vsq̄ ad horam tertiam diei dominice.

Unchis completis dixit dñs iesus patri. Pater
 mi recordare promissi mei quod feci fratribus
 meis de spūs sancto. Respondit pater. Fili mi multum
 gratū habeo promissum. Dicunt ergo ad spiritum san-
 ctum. Rogamus te vt descendas ad discipulos nostros
 et eos repleas / confoles / robores / z instruas: et cum
 lum virtutū z gaudium conferas eis. Et ait spiritus san-
 ctus. Ecce ego paraus sum. Et statim venit z descen-
 dit repente in linguis igneis super. cxx. discipulos si-
 mul congregatos: et eos repleuit omni gaudio. cuius
 virtute discipuli vegetati / docti / accensi / et illuminati: to-
 tum orbem concusserunt et pro magna parte sibi subie-
 cerunt. Deinde superni ciues laudauerunt z semper lau-
 dant deum: et habent dies letitiae: et nunq̄ deest ibi solē
 nitas gratiarum actio et vox laudis. Scriptum est em̄
 Beati qui habitant in domo tua. zc̄. Festinemus igitur
 nos ingredi in illam requies vbi tanta superabundat in-
 desinenter letitia: et ad patriam nostram totis conatib⁹
 suspiremus. Odiamus huius mundi miseri et putridi
 corporis nostri compagem: et eius curam nō faciamus
 i desiderijs quando nos hic detinet in carceratos et pe-
 regrinos atāto bono. Dicamusq; cum apostolo. Infe-
 lix ego homo quis me liberabit a corpore mortis huius
 Et iterum Quādiu sumus in hoc corpore: peregrina-
 mur a domino: Cupio dissolui: et esse cum christo. De-
 sideremus corporis resolutionem: et eam continue po-
 stulemus a domino. Et quia nos per nosmetipsos eam
 cum salute consequi non valeamus. interim saltem moria-
 mur mundo z pompis ac concupiscentijs eius. Abstra-
 hamus corde forti z perseveranti ab his rebus caducis:
 miseris: breuib⁹ et leuib⁹. Fugiamus consortium tā

le harum visibilium rerum: que vulnerant et interficiunt
animas nostras. Ascendamus autem mente cum
domino: aut potius ad dominum. et cum ipso sit in celis
conuersatio nostra: vt sic facientes non ex toto simus
peregrini et aduene: sed i tempore visitationis nos ad se
dignetur assumere: ipse de quo loquimur dominus nos-
ter Iesus christus qui est super omnia deus. benedictus
et laudabilis in secula seculorum. Amen.

ExPLICIT liber aureus de vita christi
per sanctum Bonaventuram
doctorem seraphicum
ordi-
nis
sue composuit

C Sequit tabula capitulorum in libro pñti contentorum.

De meditationibus que precedunt incarnationes	f.
De contempnitione inter misericordiam & veritatem	ii.
De his que postea in celo contingere potuerunt	iii.
Incipiunt meditationes vite domini Iesu de incarnatione.	iiii.
Quomodo dñs nostra iuit ad elizabeth.	v.
Quomodo Ioseph voluit eam occulte dimittere.	vi.
De natiuitate dñi nostri Iesu christi.	vii.
De circuncisione domini.	viii.
De epyphania domini.	ix.
Que facta sunt in presepio post oblationē	x.
De purificatione beate marie virgins.	xi.
De fuga dñi in egypto.	xii.
De reuirtu domini ab egypto.	xiii.
Quo puer iesus remanuit in hierlm.	xiiii.
Quid fecit dominus Iesus a duodecimo anno vsqz ad principium tricesimi anni vite sue.	xv.
De itinere domini ad baptismum	xvi.
De ieiunio et temptatione dñi Iesu.	xvii.
De apertura libri in synagoga.	xviii.
De prima uocatione apostolorum.	xix.
De miraculo facto ad nuptias.	xx.
De sermone dñi in monte.	xxi.
De seruo centurionis et filio regull.	xxii.
De paralitico misso per tecum.	xxiii.
De socru symonis petri.	xxiiii.
De dormitione dñi in nauicula.	xxv.
De filio vidue suscitato	xxvi.
De puella suscitata.	xxvii.
De contrasacione marie magdalene.	xxviii.

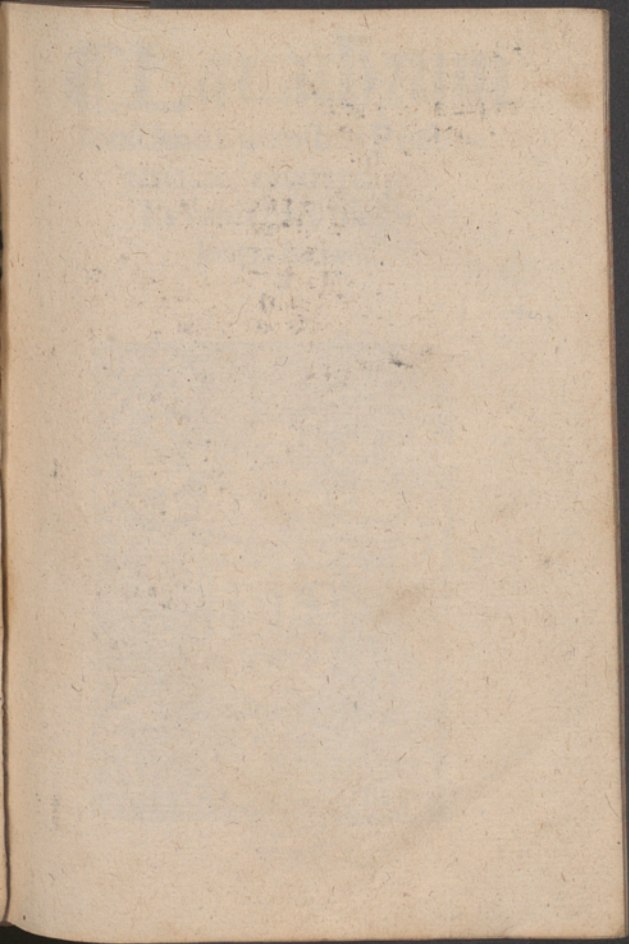
Quomodo iohanes baptista misit discipulos suos ad chusum.	xxix.
De morte beati iohannis baptiste	xxx.
De locutione domini iesa cum samaritana	xxxi.
Qualiter dominus iesus fuit ductus vsqz ad superciliū montis.	xxxii.
Qualiter dñs iesus sanauit quendam habentem manū aridam.	xxxiii.
De multiplicatione panum.	xxxiiii.
De fuga domini quando turba voluit eum facere regem.	xxxv.
Quomodo dominus iesus orauit in monte.	xxxvi.
De muliere chananea.	xxxvii.
Quomodo aliqui / ex verbis domini scandalizati sunt.	xxxviii.
De retributione relinquentium omnia	xxxix.
Qualiter dominus iesus quesuit a discipulis quid dicerent de chusto.	xl.
De transfiguratione domini in monte thabor.	xli.
Qualiter dominus iesus duabus vicibus eiecit vendētes et ementes in templo.	xlii.
De probatica piscina.	xliii.
Quomodo discipuli uellebant spicas propter famem.	xliiii.
De ministerio marthe et marie	xlv.
Distinctio contemplationum	xlvi.
De impedimentis contemplationis et que uita alteri preferatur.	xlvii.
Quomodo dominus predixit iudeis qz ecclesia deuolueretur ad gentiles.	xlviii.
Quomodo iudei uoluerunt capere dominum iesum in sermone.	xlix.

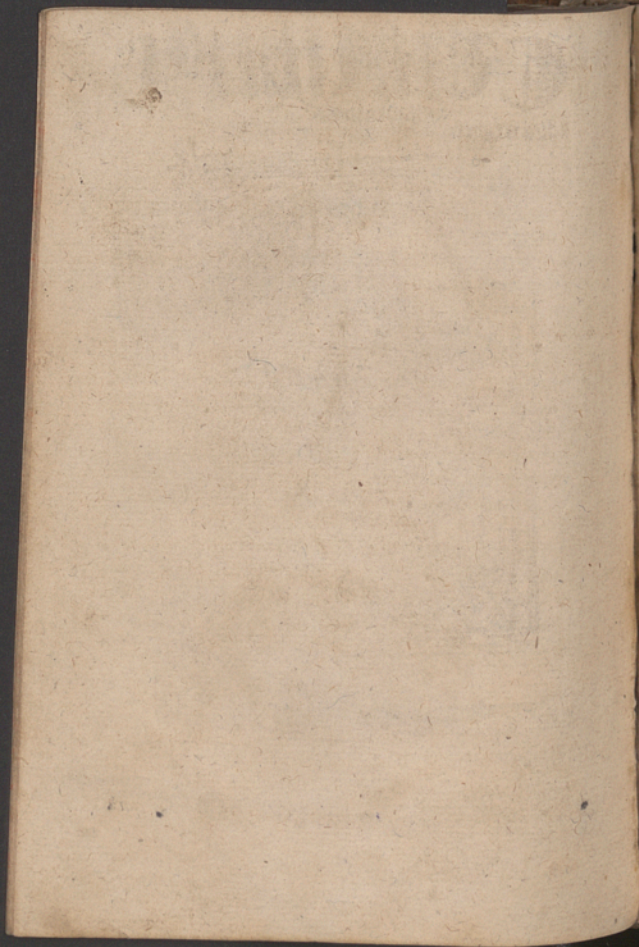
De ceco in hierico illuminato.	l.
Quomodo dominus Iesus intrauit domū zachei.	li.
De ceco a natiuitate illuminato.	lii.
Quomodo abscondit se dominus iesus extens de templo.	liii.
Quomodo alia vice iudei voluerunt lapidare Iesum.	liiii.
De resurrectione lazari.	lv.
De maledictione ficus.	lvi.
De muliere in adulterio deprehensa.	lvii.
De conspuratione iudeorum contra dñs.	lviii.
Qualiter dñs rediit bethaniam.	lix.
Quomodo dominus iesus mortem suam predicauit matri sue.	lx.
De cena domini.	lxi.
De passione domini iesu in generali.	lxii.
Meditatio passionis in hora matutinali.	lxiii.
Quomodo principes duxerunt Iesū ad pylatum.	lxiiii.
Meditatio passionis ad tertiam.	lxv.
Meditatio passionis ad sextam.	lxvi.
De mora nostre domine iuxta crucem.	lxvii.
Meditatio passionis in hora completoria.	lxviii.
De die sabbati.	lxix.
Quid fecit dominus in sabbato.	lxx.
Canticum sanctorum patrum in limbo.	lxxi.
De resurrectione domini prima apparitio quomodo apparuit matri sue.	lxxii.
Quomodo magdalena et alie mulieres iuerunt ad monumentum.	lxxiii.
Secunda apparitio quomodo apparuit magdalene.	lxxiiii.
Tertia apparitio quomodo apparuit tribus maris.	lxxv.

Quarta quō apparuit Ioseph.	lxxvj.
Quinta quomodo apparuit Iacobo minori.	lxxvij.
Sexta quomodo apparuit petro.	lxxviii.
Quō dñs iesus rediit ad sanctos patres.	lxxix.
Septima quomodo apparuit duobus discipulis eun- tibus emaus.	lxxx.
Octava quomodo apparuit discipulis inclusis in die resurrectionis.	lxxxj.
Canticum ad e pro se et sua generatione	lxxxij.
Canticum Hœ pro se et sua generatione.	lxxxij.
Canticum abrahæ/isaac/et iacob/pro se z suis genera- tionibus.	lxxxij.
Canticum moysi et iosue.	lxxxv.
Canticum dauid et aliorum prophetarum.	lxxxvj.
Canticum esdree necmie z ceterorum de transmigra- tione babilonis.	lxxxvij.
Canticum symeonis et iohannis baptiste.	lxxxvij.
Canticum angelorum	lxxxix.
Nonā apparitio quomō apparuit discipulis ianuis clau- sis.	xc.
Decima apparitio facta discipulis in galiles.	xcj.
Undecima apparitio facta piscantibus.	xcij.
Duodecima apparitio facta quingentis simul	xcij.
De ascensione dñi nostri Iesu christi.	xcij.
De missione spiritus sancti.	xcv.

C Finis fabule

Settend chez

Pierre Godou

Demeurant Paris

C'enclos

[Brunello].

S. N. d'Imprimeur

Jean Petit

Paris 1526

Imprimé Rouen
pour Jean Huvin
Libraire nouveau
dans la même ville.

[Rothomagi].

S. N. d'Imprimeur

Venundantur a Petro godou
in clauso Brunelle commercante,

se vendent chez Pierre
godou demeurant dans le clos
Bruneau—

(Rue du clos Bruneau,
près du Collège de France.)
Voir = Note Capitale, Paris, par
Charles Delon, Paris, y. Maurice
Libraire éditeur, 4 Bis Rue de Cherche-
midi, 4 Bis. 1888. — 8° in-8° —

Handwritten text in cursive script, possibly a signature or name, located at the top of the page.

Large, heavily scribbled-out handwritten text in the center and lower portion of the page, rendered illegible due to overlapping lines and heavy ink.

Handwritten text, possibly a list or notes, including the word "Growth" and other illegible words.

Handwritten text, possibly a list or notes, including the word "Growth" and other illegible words.

Handwritten text, possibly a list or notes, including the word "Growth" and other illegible words.

Handwritten text, possibly a list or notes, including the word "Growth" and other illegible words.

Vertical handwritten text on the left margin, possibly "Dills".

